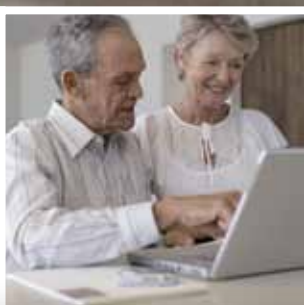

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

v Olomouckém kraji
pro roky 2011–2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Olomoucký kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Střednědobý plán rozvoje sociálních
služeb v Olomouckém kraji
pro roky 2011–2014**

Obsah

Úvodní slovo		5
1	Plánování sociálních služeb v Olomouckém kraji	7
1.1	Východiska plánování sociálních služeb	7
1.2	Základní legislativní normy týkající se plánování sociálních služeb	8
1.3	Strategické rozvojové dokumenty týkající se oblasti sociálních služeb	8
1.3.1	Národní strategické dokumenty	8
1.3.2	Strategické dokumenty Olomouckého kraje	9
1.4	Základní sociodemografické údaje o Olomouckém kraji	10
2	Proces střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni	12
2.1	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010	12
2.2	Vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro roky 2009–2010	13
2.2.1	Individuální projekt Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	13
3	Proces komunitního plánování sociálních služeb na obecní úrovni	15
3.1	Komunitní plánování sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje	15
3.2	Doporučená struktura plánu rozvoje sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje	18
4	Tvorba Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014	21
4.1	Organizační struktura plánování sociálních služeb	21
4.2	Harmonogram prací v procesu střednědobého plánování	22
4.3	Zásady tvorby Střednědobého plánu	23
4.3.1	Připomínkový řízení	23
4.4	Implementace Střednědobého plánu	24
5	Popis sociálních služeb v Olomouckém kraji	26
5.1	Typologie sociálních služeb	26
5.2	Přehled sociálních služeb dle druhu a místa poskytování	27
5.3	Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle právní formy	28
6	Průzkum potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji	29
6.1	Charakteristika výzkumu	29
6.2	Metodologie výzkumu	29
6.3	Souhrnná zjištění uživatelů sociálních služeb v rámci všech cílových skupin	30
6.4	Souhrnná zjištění poskytovatelů sociálních služeb v rámci všech cílových skupin	32
7	Výstupy z pracovních skupin	35
7.1	Rámcové cíle a opatření pro sedm cílových skupin	35
7.1.1	Popis cílů a opatření	35
7.1.2	Popis konkrétních cílů a opatření	35
7.2	Pracovní skupina č. 1: Děti, mládež a rodina	41
7.2.1	Přehled cílů a opatření	44
7.2.2	Popis konkrétních cílů a opatření	44

7.3	Pracovní skupina č. 2: Osoby se zdravotním postižením	49
7.3.1	Přehled cílů a opatření	52
7.3.2	Popis konkrétních cílů a opatření	53
7.4	Pracovní skupina č. 3: Senioři	61
7.4.1	Přehled cílů a opatření	65
7.4.2	Popis konkrétních cílů a opatření	65
7.5	Pracovní skupina č. 4: Etnické menšiny a cizinci	69
7.5.1	Přehled cílů a opatření	71
7.5.2	Popis konkrétních cílů a opatření	71
7.6	Pracovní skupina č. 5: Osoby v krizi	79
7.6.1	Přehled cílů a opatření	81
7.6.2	Popis konkrétních cílů a opatření	82
7.7	Pracovní skupina č. 6: Osoby ohrožené návykovým jednáním	85
7.7.1	Přehled cílů a opatření	87
7.7.2	Popis konkrétních cílů a opatření	87
7.8	Pracovní skupina č. 7: Osoby sociálně vyloučené	91
7.8.1	Přehled cílů a opatření	93
7.8.2	Popis konkrétních cílů a opatření	94
8	Finanční zajištění sociálních služeb	98
8.1	Financování sociálních služeb v ČR	98
8.2	Financování sociálních služeb v Olomouckém kraji	98
8.2.1	Dotace ze státního rozpočtu v Olomouckém kraji	98
8.2.2	Dotace z rozpočtu kraje	100
8.2.3	Individuální projekty Olomouckého kraje	101
Závěr		103
	Seznam použitých zkratk	104
	Seznam grafů a tabulek	105
	Přílohy	106

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Dokument Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 byl zpracován v rámci individuálního projektu „**Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb**“.

Registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.1.00/05.00037

Datum zahájení realizace projektu: 1. 2. 2010

Datum ukončení realizace projektu: 31. 1. 2012

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Předmětem projektu je podpora procesu plánování sociálních služeb komunitní formou, a to jak na úrovni obcí s rozšířenou působností, tak na úrovni celého Olomouckého kraje.

Hlavním cílem projektu je zajištění dostupnosti a zvyšování kvality sociálních služeb na území Olomouckého kraje s cílem přispět k řešení sociálních disparit na tomto území prostřednictvím metody komunitního plánování, a to pomocí dokumentu, jež se opírá o jednotlivé komunitní plány lokalit jako kompromisu mezi potřebami a možnými zdroji jejich uspokojení.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 by se měl stát nástrojem pro vytvoření systému kvalitních, dostupných a efektivních sociálních služeb v Olomouckém kraji.

Vážení občané Olomouckého kraje,

dostáváte do rukou významný strategický dokument, který se zabývá v ucelené míře plánováním sociálních služeb v Olomouckém kraji. S působností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, byly kraje postaveny před povinnost zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na svém území. V zákoně je plán rozvoje sociálních služeb definován jako výsledek procesu aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Podstata komunitního plánování spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci širokého okruhu osob, kterým nejsou sociální služby lhostejné a kteří mají zájem podílet se na jejich dalším utváření.

Plánování rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji má již svou tradici, a to jak na krajské, tak obecní úrovni. V roce 2007 byl Olomouckým krajem zpracován a schválen první Plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2008, následně byl v roce 2008 schválen navazující Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 vychází z plánů předcházejících, v návaznosti na tyto určuje základní principy a směr, kterým by se měly sociální služby na území Olomouckého kraje v následujícím období ubírat. Předložený plán se zabývá procesem střednědobého plánování, potřebností a kvalitou sociálních služeb a vychází také z komunitních plánů zpracovaných z obecních úrovní.

Tento strategický dokument je výsledkem roční práce řady odborníků z dané oblasti. Na jeho tvorbě se podíleli členové jednotlivých pracovních skupin, členové Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb Olomouckého kraje, dále pak zástupci obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem na území kraje, zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb a pracovníci odboru sociálních věcí krajského úřadu. Při sestavování tohoto dokumentu se tedy vycházelo z praxe a zkušeností všech zainteresovaných osob, což bylo pro samotný dokument velkým přínosem.

Věřím proto, že se Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 stane nástrojem, pomocí kterého bude nastaven kvalitní a efektivní systém zabezpečení sociálních služeb v Olomouckém kraji.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem účastníkům procesu plánování rozvoje sociálních služeb za jejich aktivní spolupráci při utváření tohoto strategického dokumentu a také za politickou podporu, bez které by se proces plánování nemohl v takové míře uskutečnit.

Mgr. Yvona Kubjátová

náměstkyně hejtmána Olomouckého kraje

1 Plánování sociálních služeb v Olomouckém kraji

- 1.1 *Východiska plánování sociálních služeb a deklarace podpory pro poskytovatele sociálních služeb*
- 1.2 *Základní legislativní normy týkající se plánování sociálních služeb*
- 1.3 *Strategické rozvojové dokumenty týkající se oblasti sociálních služeb*
 - 1.3.1 *Národní strategické dokumenty*
 - 1.3.2 *Strategické dokumenty Olomouckého kraje*
- 1.4 *Základní sociodemografické údaje o Olomouckém kraji*

Posláním sociálních služeb je pomoci lidem udržet si nebo znovu získat své místo ve společnosti, v komunitě, kde žijí. Sociálními službami rozumíme ty činnosti, jež zajišťují pomoc a podporu lidem, kteří se potýkají s nejrůznějšími problémy z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu, zdravotního postižení apod., a kteří nejsou tyto své problémy schopni řešit bez pomoci druhých. Rozsah a forma pomoci musí vždy zachovávat lidskou důstojnost osob, vycházet z jejich individuálních potřeb a aktivně podporovat jejich samostatnost.

Cílem poskytování sociálních služeb tak není jen samotná pomoc a podpora při uspokojování potřeb uživatelů služeb. Sociální služby mají zároveň vést k jejich přirozenému začlenění do společnosti (v případě, že se ocitají na jejím okraji) nebo mají naopak zabránit tomu, aby se tito lidé na okraj společnosti dostali (z důvodu svého postižení, problémů, problémové situace, jazykové či jiné bariéry apod.).

Být začleněn do společnosti znamená mít možnost zapojit se do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je považován za běžný.

1.1 Východiska plánování sociálních služeb

Sociální služby je nezbytné považovat za jeden z rozsáhlých sektorů tzv. veřejných služeb (služeb ve veřejném zájmu), neboť zajišťují potřebnou pomoc a podporu uživatelům sociálních služeb a současně zaměstnávají poměrně velké množství osob, které poskytování sociálních služeb zajišťují. Je tak zcela zřejmé, že vytváření sítě sociálních služeb a rozvoj této sítě se musí uskutečňovat v návaznosti na zjištěné potřeby a současně na možné dostupné zdroje.

Mezi základní východiska Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014, která prostupují celým procesem plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování, a zároveň jsou podporována všemi jeho účastníky, patří:

- a. *akceptace stávající sítě sociálních služeb*
- b. *akceptace výstupů z plánů sociálních služeb na místní úrovni (komunitních plánů sociálních služeb)*

► ad a) Akceptace stávající sítě sociálních služeb

Registrované sociální služby tvoří základ sítě sociálních služeb, o jejíž podobě je nezbytné v rámci procesů plánování rozvoje sociálních služeb vyjednávat se všemi zainteresovanými subjekty, mezi které patří:

- **uživatelé sociálních služeb** – osoby, které využívají sociální služby
- **poskytovatelé sociálních služeb** – organizace a instituce, jež sociální služby poskytují či provozují (splňují-li podmínky určené zákonem – standardy kvality sociálních služeb a registrace sociálních služeb)
- **zadavatelé sociálních služeb** – v celostátním měřítku jde o obce, statutární města, krajské úřady a ministerstvo (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

► ad b) Akceptace výstupů z plánů sociálních služeb na místní úrovni

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 (dále jen Střednědobý plán) nestojí v opozici proti komunitním plánům na místní úrovni, ale zároveň nemůže odrážet všechna jejich opatření. Je-li však podpora rozvoje sociálních služeb obsažena v místním komunitním plánu sociálních služeb, bude následně toto opatření respektováno v návaznosti na principu subsidiarity, a to jako realizace potřeby zajištění sociálních služeb na daném území na základě konsenzu, ke kterému dospěli poskytovatelé, zadavatelé a uživatelé v procesu komunitního plánování.

1.2 Základní legislativní normy týkající se plánování sociálních služeb

Dne 1. 1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), který přinesl do oblasti poskytování sociálních služeb řadu zásadních změn. Zákon o sociálních službách vymezuje základní zásady pro poskytování sociálních služeb. Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnutá prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost člověka. Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb jedince, musí aktivizovat, podporovat rozvoj samostatnosti, motivovat k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat sociální začleňování. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu jejich příjemců, v náležitě kvalitě a takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod. Zjišťování zájmů jednotlivců úzce souvisí s procesem mapování potřeb těchto osob.

S působností zákona o sociálních službách byly kraje postaveny před povinností zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb má reflektovat strategie zajišťování sociálních služeb v obcích, zohledňovat priority Evropské unie v sociální oblasti a být deklarací záměrů v oblasti sociální politiky státu.

S ohledem na výše uvedené byl Střednědobý plán tvořen metodou komunitního plánování v souladu s:

- zhodnocením situace po vypracování a naplňování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010
- zákonem o sociálních službách (konkrétně § 95 písm. d, e, f)
- zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- registrem poskytovatelů sociálních služeb MPSV

Střednědobý plán je významným dokumentem i v kontextu ustanovení § 101 zákona o sociálních službách, podle kterého je součástí žádosti o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na příslušné rozpočtové období, přičemž musí obsahovat ekonomickou analýzu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 navazuje na předchozí střednědobý plán, který byl zastupitelstvem kraje schválen usnesením UZ/24/37/2008 ze dne 24. 9. 2008 a vytyčuje další směřování Olomouckého kraje v oblasti rozvoje sociálních služeb.

1.3 Strategické rozvojové dokumenty týkající se oblasti sociálních služeb

1.3.1 Národní strategické dokumenty

Národní strategické dokumenty v oblasti sociální politiky vedou k nastavení a k sjednocení této oblasti a mají váhu Vládního nařízení. Tyto dokumenty jsou následně v praxi implementovány příslušnými prováděcími předpisy. Mezi národní strategické dokumenty v oblasti sociálních služeb řadíme např:

- Národní koncepce rodinné politiky¹ (usnesení vlády ČR č. 1305 ze dne 12. 10. 2005)*
- Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011² (usnesení vlády ČR 19. 1. 2009 č. 76)*
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi³ (MPSV)*
- Národní zpráva o strategiích sociální ochrany a sociálního začleňování na léta 2008–2010⁴ (usnesení vlády ČR č. 1209 ze dne 22. 9. 2008)*
- Bílá kniha v sociálních službách⁵ (definuje základní principy transformace sociální politiky ČR, strategický dokument MPSV, 2003)*
- Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010–2014⁶ (usnesení vlády ČR č. 253 ze dne 29. 3. 2010)*

1 http://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

2 http://www.mpsv.cz/files/clanky/7710/Narodni_akcni_plan.pdf

3 http://www.mpsv.cz/files/clanky/7958/Narodni_koncepce_podpory_rodin_s_detmi.pdf

4 http://www.mpsv.cz/files/clanky/5829/zprava_cj.pdf

5 http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf

6 <http://www.vlada.cz/assets/ppov/vzpo/dokumenty/NPVRP.pdf>

- g) *Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společností⁷ (usnesení vlády ČR č. 127 ze dne 21. 2. 2007)*
- h) *Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012⁸ (Kvalita života ve stáří)*
- i) *Koncepce romské integrace na období 2010–2013⁹ (usnesení vlády ČR č. 1572 ze dne 21. 12. 2009)*
- j) *Zásady dlouhodobé koncepce romské integrace do roku 2025¹⁰ (usnesení vlády ČR č. 1573 ze dne 7. 12. 2005)*
- k) *Zásady koncepce integrace cizinců na území České republiky¹¹ (usnesení vlády ČR č. 689 ze dne 7. 7. 1999)*
- l) *Koncepce integrace cizinců v roce 2005 a její další vývoj¹² (usnesení vlády ČR č. 5 ze dne 5. 1. 2005)*
- m) *Strategie prevence kriminality na léta 2008–2011¹³ (usnesení vlády ČR č. 1150/2007 ze dne 15. 10. 2007)*
- n) *Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018¹⁴ (usnesení vlády ČR č. 340 ze dne 10. 5. 2010)*
- o) *Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009–2012 (MPSV)*

Dalším významným faktem je skutečnost, že Česká republika ratifikovala Evropskou sociální chartu¹⁵ (zákon č. 14/2000 Sb.) a zavázala se usilovat pomocí všech hodných prostředků dosáhnout podmínek, za kterých budou účinně naplňována základní práva občanů na:

- sociální a zdravotní pomoc,
- sociální zabezpečení,
- využívání sociální péče.

1.3.2 Strategické dokumenty Olomouckého kraje

Sociální politika Olomouckého kraje vychází z národních strategických dokumentů ČR. Dále je nastavena Střednědobým plánem, který je vypracován na základě ustanovení odst. d); § 95 zákona o sociálních službách, a pro jednotlivé oblasti sociální politiky Olomouckého kraje jsou podrobněji rozpracovány dílčí navazující strategické dokumenty.

a) *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 (2008)*

Tento strategický dokument navazuje na předcházející „Plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2008“.

b) *Strategie rozvoje sociálních služeb 2003–2007 (2003)*

Jedná se o obecný dokument, jenž je stále platný, neboť jeho obsah byl koncipován tématicky jako „Vize sociálních služeb v Olomouckém kraji“ a „Poslání Olomouckého kraje v oblasti sociálních služeb“.

c) *Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro období 2008–2012 (2009)*

Oblasti a priority tohoto programového prohlášení jsou dané průnikem volebních programů koaličních stran a odráží skutečné potřeby občanů Olomouckého kraje.

d) *Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (2006)*

Dokument zůstává nezměněn, poslední aktualizace byla schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 17. 2. 2006.

e) *Krajský plán vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením v Olomouckém kraji (aktualizace září 2010)*

Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením je dokumentem, kterým je vyjádřena důležitost rovných příležitostí pro všechny občany a nutnost řešení problémů, se kterými se musí zdravotně postižení lidé vyrovnávat.

f) *Strategie integrace romských komunit Olomouckého kraje na období 2006–2010 (2006)*

Jedná se o dokument, kterým se Krajský úřad Olomouckého kraje započal systematicky zabývat oblastí integrace příslušníků romských komunit. Od 1. 1. 2003, byla ustanovena v souladu se zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, funkce krajského koordinátora romských poradců.

g) *Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006–2010 (2005)*

Jedná se o střednědobý dokument Olomouckého kraje, který reaguje na závažnost dopadů kriminálních činů, upozorňuje

⁷ http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf

⁸ http://www.mpsv.cz/files/clanky/5045/starnuti_cz_web.pdf

⁹ http://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/dokumenty/koncepce_material.doc

¹⁰ <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=20283>

¹¹ <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/azyl/integrace2/zasady/zasady.pdf>

¹² <http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=35>

¹³ <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/prevence/strategie1016/strategie3.pdf>

¹⁴ http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/dokumenty/Narodni_strategie_protidrogove_politiky_2010-2018_pro_jednani_vlady.pdf

¹⁵ <http://ww2.cmkos.cz/eit/ervsocch.htm>

na výhody preventivního přístupu a přijímá tento stav jako výzvu k potlačení výskytu sociálně patologických jevů na území Olomouckého kraje. Jako nástroj dlouhodobého plánování přináší prostor pro rozvoj metod otevřené koordinace, přesunů příkladů dobré praxe a integrovaného přístupu.

h) Akční plán realizace prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2009–2011 (2008)

Uvedený dokument vychází z Doporučení k tvorbě koncepcí prevence kriminality krajů na léta 2009–2011 a navazuje na dříve schválený dokument Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006–2010 (dále jen „Strategie“). Akční plán konkretizuje klíčové oblasti Strategie, které rozvíjí do dílčích opatření a současně definuje nezbytné aktivity pro naplnění opatření, včetně popsané spolupráce a hodnotících indikátorů.

i) Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2005–2010 (2005)

Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2005–2010 vychází z připravované Národní strategie, snaží se však postihnout specifika Olomouckého kraje a podle možností i jednotlivých regionů v kraji. Cíle tohoto plánu jsou úzce provázány s cíli Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje. V době sestavování Střednědobého plánu, započala práce na dokumentu novém na období 2011–2014.

j) Analýza potřeb rodin v Olomouckém kraji

Analýza slouží jako podklad pro koncipování aktivit rodinné politiky Olomouckého kraje i jako výchozí dokument pro zpracování prorodinných programů na obecních úrovních. V závěru analýzy jsou zpracována a navržena opatření prorodinné politiky Olomouckého kraje.

Veškeré strategické dokumenty Olomouckého kraje jsou k dispozici na internetových stránkách

<http://www.kr-olomoucky.cz/>.

1.4 Základní sociodemografické údaje o Olomouckém kraji

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a zasahuje i do její severní části. Celková výměra kraje 5 267 km² tvoří 6,7% z celkové rozlohy České republiky. Svou rozlohou se řadí k menším regionům, zaujímá osmé místo mezi 14 kraji v ČR. Olomoucký kraj má na severu 104 km dlouhou mezistátní hranici s Polskem, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem, na jihu se Zlínským a Jihomoravským krajem a na západě s krajem Pardubickým.

Geograficky je kraj členěn na severní hornatou část s pohořím Jeseníky s nejvyšší horou Praděd (1 492 m n. m.). Jižní část kraje je tvořena rovinatou Hanou. Územím kraje protéká řeka Morava, na jejíž hladině u Kojetína v okrese Přerov je nejnižší položený bod kraje (190 m n. m.).

Zemědělská půda zaujímá v Olomouckém kraji 280 517 hektarů, tj. 53,3% (v ČR 53,7%) z celkové plochy kultur v kraji. Hojně zastoupená je i lesní půda (34,8% z celkové výměry v kraji), především na severu kraje v okrese Jeseník (59,4%) a v okrese Šumperk (48,5%).

Struktura a počet obyvatel

Olomoucký kraj je počtem 642 041 obyvatel (k 31. 12. 2009) šestý nejlidnatější mezi 14 kraji v České republice, tj. 6,1% z celkového počtu obyvatel České republiky. Průměrný věk obyvatel v Olomouckém kraji celkově činil 40,7 let (muži 39,2 let a ženy 42,2 let) a byl o málo vyšší než v celé České republice (40,6).

Tabulka č. 1: Počet obyvatel v Olomouckém kraji a jeho okresech v 1.–4. čtvrtletí 2009¹⁶

Kraj celkem	Stav na počátku období 1. 1. 2009			Střední stav obyvatelstva			Stav na konci období 31. 12. 2009		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	642 137	313 721	328 416	641 945	313 625	328 320	642 041	313 601	328 440
v tom okrese:									
Jeseník	41 404	20 560	20 844	41 318	20 524	20 794	41 255	20 498	20 757
Olomouc	231 339	112 353	118 986	231 472	112 377	119 095	231 843	112 479	119 364
Prostějov	110 159	53 629	56 530	110 215	53 646	56 569	110 214	53 682	56 532
Přerov	134 722	65 921	68 801	134 510	65 850	68 660	134 324	65 765	68 559
Šumperk	124 513	61 258	63 255	124 430	61 228	63 202	124 405	61 177	63 228

Tabulka č. 2: Věkové složení obyvatelstva Olomouckého kraje k 31. 12. 2009¹⁷

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obyvatel celkem	639 423	639 161	639 894	641 791	642 137	642 041
v tom:						
muži	311 083	311 141	311 864	313 286	313 721	313 601
ženy	328 340	328 020	328 030	328 505	328 416	328 440
v tom ve věku:						
0–14 let	96 528	94 256	92 378	91 434	90 741	90 938
15–64 let	453 471	453 971	454 820	455 756	454 240	451 614
65 a více let	89 424	90 934	92 696	94 601	97 156	99 489

Věková struktura obyvatel Olomouckého kraje odpovídá průměru České republiky. Demografický vývoj Olomouckého kraje lze za uplynulých 18 let (1991–2009) charakterizovat pokračujícím úbytkem osob předproduktivního věku 0–14 let a zvyšujícím se početním stavem poproduktivní složky obyvatelstva nad 65 let.

Děti do 15 let žilo k 31. 12. 2009 v našem kraji necelých 91 tisíc (90 938), což představovalo 14,2% podíl z celkového počtu obyvatel kraje. Obyvatel ve věku 15–64 let bylo 70,3% a osob nad 65 let věku představovalo 15,5% z celkového počtu.

Počet obcí

Obyvatelé Olomouckého kraje žili v 398 obcích, z nichž mělo 30 přiznaný statut města. V těchto městech bydlelo 57,1% obyvatel. Statutárním městem je krajské město Olomouc s 100 362 obyvateli (k 31. 12. 2009).

Hustota osídlení

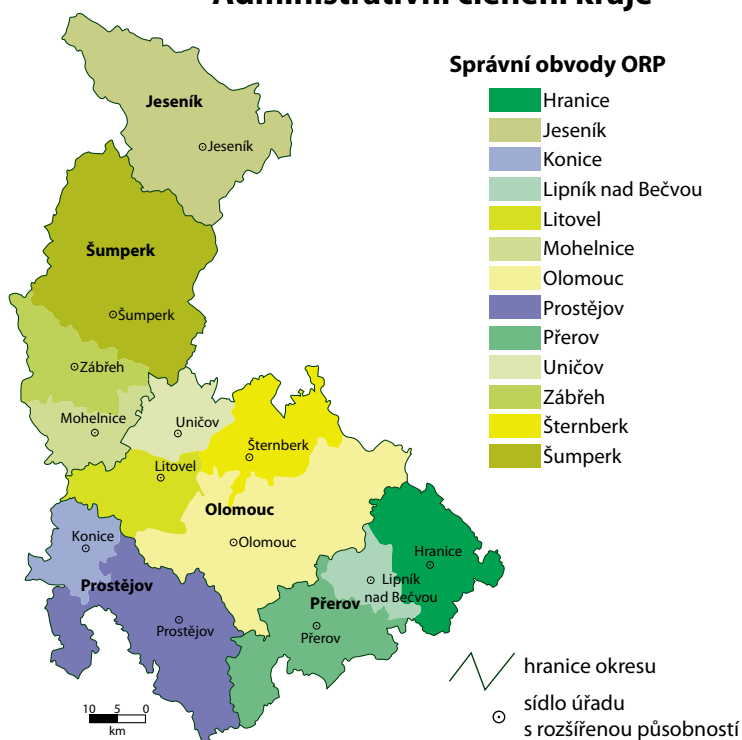
Průměrnou hustotou zalidnění 121,9 obyvatel/km² se kraj řadí k průměrně lidnatým krajům České republiky. Hustota se ale v jednotlivých okresech značně liší – např. na Jesenicku je průměrně pouze 57,4 obyvatel/km², na Šumpersku 94,8 obyvatel/km², na Olomoucku 143,1 obyvatel/km², na Prostějovsku 143,2 obyvatel/km² a na Přerovsku 159,0 obyvatel/km².

Administrativní členění kraje

Olomoucký kraj je tvořen územím 5 okresů – Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Z hlediska územně-správního tvoří spolu se Zlínským krajem Region soudržnosti NUTS II – Střední Morava.

Na území Olomouckého kraje bylo stanoveno 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Administrativní členění kraje

2 Proces střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni

2.1 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010

2.2 Vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010

2.2.1 Individuální projekt Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

2.1 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010

Jedná se již o druhý strategický dokument vytvořený metodou komunitního plánování, tzn. za účasti zástupců z řad poskytovatelů, uživatelů a odborníků. Plánování služeb umožňuje zaměřit se na skutečné potřeby lidí, kteří žijí na daném území a kteří potřebují pomoc a podporu při zvládání obtížných životních situací, kterým jsou nuceni čelit. Ať už se jedná o seniory, rodiny s dětmi, lidi s různými typy postižení či občany ohrožené sociálním vyloučením.

Prvním dokumentem tohoto typu byl Plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2008, který byl dne 13. 9. 2007 schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje. Tento dokument byl zpracován ve formě priorit v sociálních službách a v jejich financování. Byla zde nastavena nejen strategie poskytování sociálních služeb a jejich financování, ale také zhodnocení požadavků na sociální služby v jednotlivých lokalitách Olomouckého kraje, které byly dostupné ze zpracovaných komunitních plánů. Důvodem roční platnosti plánu rozvoje sociálních služeb byly především změny v sociální oblasti. Olomoucký kraj se rozhodl tyto změny monitorovat a zpracovat střednědobý plán pouze na jeden rok.

Strategický dokument Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 byl Zastupitelstvem Olomouckého kraje schválen dne 24. 9. 2008 jako návazný dokument, který deklaroval tyto základní principy:

- akceptace stávající sítě registrovaných sociálních služeb a vyjednávání o její podobě se zainteresovanými subjekty
- akceptace výstupů z komunitních plánů sociálních služeb na místní úrovni ve smyslu respektování a zachování principu subsidiarity
- zajištění dostupnosti validních informací o sociálních službách pro účely efektivního střednědobého plánování
- podpora vytvoření efektivního systému financování sociálních služeb prostřednictvím finanční analýzy a přípravy víceletého financování sociálních služeb
- podpora plánování sociálních služeb
- rozvoj informovanosti o poskytovaných sociálních službách prostřednictvím vytvoření databáze informací v geografickém informačním systému
- prostřednictvím podpory vzdělávání pracovníků v sociálních službách rozvoj kvality v poskytování sociálních služeb
- podpora dobrovolnické práce v sociálních a navazujících službách
- upřednostnění terénních a ambulantních typů služeb před rezidenčními
- podpora procesu transformace pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
- podpora vzniku a rozvoje sociálních služeb zaměřených na poskytování specifické pomoci (poruchy autistického spektra, duševní onemocnění, hluchoslepota, vícenásobná kombinovaná postižení)
- podpora specifických sociálních služeb a zvýšení zaměstnanosti osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách
- vytvoření podmínek k zajištění ambulantní a terénní krizové pomoci pro osoby v krizi
- podpora rozvoje terénních sociálních služeb pro uživatele drog
- vymezení způsobů řešení problematiky patologického hráčství a alkoholismu
- podpora sociálních služeb pro osoby bez přístřeší

V období platnosti tohoto strategického dokumentu bylo možno předpokládat stabilizaci sociálních služeb v kraji, stabilizaci stávající sítě poskytovatelů sociálních služeb a především zmapování stávající situace (zjišťování potřeb zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb na území kraje).

2.2 Vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro roky 2009–2010

Priority rozvoje sociálních služeb v podobě střednědobého plánu vznikaly v době, kdy vlivem platnosti zákona o sociálních službách docházelo ke stabilizaci v sociální oblasti. Plán proto neobsahoval konkrétní opatření a aktivity vedoucí k jejich realizaci. Priority strategického dokumentu vycházely ze zjištěných potřeb prostřednictvím průzkumu potřeb veřejnosti a výstupů pracovních skupin.

Při tvorbě tohoto dokumentu byla snaha o zachování základních principů komunitního plánování. Pro zajištění procesu střednědobého plánování byla na krajské úrovni nastavena funkční organizační struktura, která se aktivně podílí na všech fázích komunitního plánování. Při sestavování priorit rozvoje sociálních služeb měli členové pracovních skupin k dispozici mnoho zdrojů informací, nicméně potřeba získání validních a komplexních informací o všech sociálních službách se ukázala jako klíčová. Z tohoto důvodu je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 zaměřen z velké části na analytické zjišťování.

2.2.1 Individuální projekt Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

S ohledem na cíle a opatření vyplývající ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 byl vypracován individuální projekt s názvem **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb**, který se zaměřuje především na proces plánování sociálních služeb jak v lokalitách Olomouckého kraje, tak na krajské úrovni. Cílem tohoto projektu, podaného v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti, název oblasti podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, je zajištění dostupnosti a zvyšování kvality sociálních služeb na území Olomouckého kraje s cílem přispět k řešení sociálních disparit na tomto území prostřednictvím metody komunitního plánování. Důležitým aspektem projektu je jeho celokrajské zaměření, kdy ideálním případem v návaznosti na principu subsidiarity je šíření metody komunitního plánování do všech lokalit Olomouckého kraje. Východiskem pro šíření metody komunitního plánování sociálních služeb byly „Metodiky pro plánování sociálních služeb“ a doporučující dokument MPSV „Kritéria kvality plánování sociálních služeb“.

Cíle individuálního projektu bude dosaženo realizací aktivit projektu, a to především:

- 1. Zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2011 – 2014 a jeho implementace**
V měsíci březnu 2010 byla aktualizována organizační struktura plánování sociálních služeb a byla započata práce na tvorbě nového plánu. V listopadu 2010 dokončily pracovní skupiny konečný souhrn priorit a opatření, jenž tvořil základ pro návrh nového Střednědobého plánu. Každá pracovní skupina formulovala pro své cílové skupiny priority a ke každé prioritě navrhla opatření obsahující způsob její realizace. Ve skupinách byl kladen důraz na podrobný popis návrhu realizace jednotlivých opatření, byla jasně určena zodpovědnost, časový plán, zdroje a finanční náklady. K návrhu Střednědobého plánu proběhlo připomínkové řízení (podrobnější informace a vyhodnocení jsou uvedeny v kapitole č. 4).
- 2. Podpora vzdělávání v rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb, metodická podpora a supervize**
Touto aktivitou je zajišťována kvalita procesu plánování a současně i jednotné metodické vedení při realizaci procesu komunitního plánování sociálních služeb na úrovni celého kraje v podobě vzdělávání, metodické podpory a supervize. Cílem této aktivity je zajištění jednotných výstupů z procesů komunitního plánování na úrovni obcí či mikroregionů. V rámci této aktivity je zajištěna metodická podpora a supervize pro organizační struktury KPSS – zadavatele, poskytovatele, uživatele a koordinátory jak v lokalitách Olomouckého kraje, tak na krajské úrovni, dále jednání koordinátorů v Krajské koordinační skupině, která je komunikační platformou mezi komunitním plánováním sociálních služeb na obecní a krajské úrovni. Zajištěno je také vzdělávání pro implementující a začínající lokality v metodách a technikách realizace komunitního plánování v kontextu problematiky sociálních služeb. Projekt je zaměřen nejen na lokality, ve kterých již proces plánování rozvoje sociálních služeb probíhá (většina z nich se nachází v implementačních fázích), ale především také na území nepokryté metodou komunitního plánování (viz. mapa str. 17: Aktuální stav procesu komunitního plánování na území Olomouckého kraje).
- 3. Zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji**
Cílem této aktivity bylo zpracování výzkumu potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v oblasti sociálních služeb na území Olomouckého kraje. Tento výzkum podpořil stanovení priorit zajišťující místní a typovou dostupnost služeb na celém území kraje. Výzkum byl zaměřen na všechny sociální služby, které jsou na území Olomouckého kraje poskytovány dle cílových skupin. V rámci této aktivity byl prováděn výzkum potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb

v Olomouckém kraji ve smyslu zákona o sociálních službách s cílem analyzovat všechny registrované sociální služby na území Olomouckého kraje, které jsou poskytovány dané cílové skupině, popsat potřeby cílové skupiny ve vztahu k daným sociálním službám; popsat potřebnost z pohledu poskytovatelů sociálních služeb pro danou cílovou skupinu; srovnat potřeby cílové skupiny a potřebnost z pohledu poskytovatelů a stávajících registrovaných sociálních služeb s důrazem na návrh řešení zjištěné situace.

4. Realizace priorit vyplývajících ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 a informovanost veřejnosti

Cílem této aktivity je realizace činností, které vyplynuly z cílů a opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010. Touto aktivitou je zajištěna nejen implementace střednědobého plánu, ale také informovanost veřejnosti o oblasti sociálních služeb nejrozličnějšími způsoby, a to prostřednictvím workshopů, konferencí, vydáním katalogu poskytovatelů sociálních služeb a dalších publikací. Veškeré aktivity jsou směřovány na nejširší veřejnost, obce – zadavatele, poskytovatele sociálních služeb, jejich uživatele, odbornou i laickou veřejnost.

5. Pokračování metody benchmarkingu poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji

Podpora metody benchmarkingu je klíčovou aktivitou naplňující rámcové opatření 1.1 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010. Vzhledem ke skutečnosti, že existují různé zdroje financování sociálních služeb, které však neposkytují validní informace, nepracují s jednotnou metodologií a odlišují se v používání terminologií, je nezbytné provést kompletní finanční analýzu sociálních služeb, která bude vystavěna na jednotné metodologii. Tato metoda ovšem poskytuje mnoho dalších způsobů využití vložených dat. Sociální služby shodného druhu budou mít možnost vzájemné komparace v různých oblastech svých činností s cílem generovat konkrétní otázky a následně odpovědi na ně.

Časová působnost individuálního projektu je 24 měsíců (tj. od 1. 2. 2010 do 31. 1. 2012).

3 Proces komunitního plánování sociálních služeb na obecní úrovni

- 3.1 Komunitní plánování sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje
- 3.2 Doporučená struktura komunitních plánů v lokalitách Olomouckého kraje

3.1 Komunitní plánování sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje

Tabulka č. 3: Územní a časová působnost obecních komunitních plánů

Komunitní plány	Územní působnost	Časová působnost
1. Komunitní plánování sociálních služeb ve městě Šumperk na období let 2007–2015	Město Šumperk	2007–2015
2. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Přerově pro období let 2007–2010	Město Přerov	2007–2010
3. 2. Rámcový komunitní plán sociálních služeb v Olomouci na období let 2010–2012	Město Olomouc	2010–2012
4. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Hranic na období let 2007–2010	ORP Hranice	2007–2010
5. Komunitní plán sociálních služeb na Uničovsku 2010–2015	ORP Uničov	2010–2015
6. Komunitní plán sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenícku pro roky 2011–2013	ORP Jeseník	2011–2013
7. Komunitní plán sociálních služeb na Mohelnicku 2007–2009	ORP Mohelnice	2007–2009
8. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Lipnicku pro období let 2007–2011	ORP Lipník nad Bečvou	2007–2011
9. Komunitní plán sociálních služeb Litovelska na období let 2007–2009	Mikroregion Litovelsko (ORP Litovel a obce Náměšť na Hané a Loučany)	2007–2009
10. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Šternberska na období 2008–2010	ORP Šternberk	2008–2010
11. Komunitní plán sociálních a navazujících služeb na období 2008–2012 pro území 18 obcí MAS Záhoří-Bečva	MAS Záhoří-Bečva (18 obcí z Mikroregionu Pobečví, Mikroregionu Záhoří-Helfštýn a Mikroregionu Lipensko)	2008–2012
12. 1. komunitní plán sociálních a navazujících služeb Mikroregionu Zábřežsko na léta 2008–2010	Mikroregion Zábřežsko	2008–2010
13. Komunitní plán sociálních služeb Konicka na období let 2008–2011	Mikroregion Konicko (Mikroregion Konicko + obec Ludmírov)	2008–2011
14. Komunitní plán sociálních služeb města Kojetína na období let 2009–2011	Město Kojetín	2009–2011
15. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově pro období let 2010–2013	Město Prostějov	2010–2013

Tyto komunitní plány jsou prezentovány na jednotlivých stránkách měst a obcí (viz příloha č. 1)

- ▶ **ad 1)** Komunitní plán ve městě Šumperk se v současné době nachází v implementační fázi. Komunitním plánováním bylo pozitivně ovlivněno nastavení sociálních služeb ve městě Šumperk. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na podporu procesu komunitního plánování sociálních služeb v Šumperku.
- ▶ **ad 2)** Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Přerově pro období let 2007–2010 je ve své závěrečné fázi, probíhá jeho evaluace a postupné naplňování jednotlivých cílů a opatření. S ohledem na končící platnost stávajícího plánu dochází již k sestavování plánu nového na období let 2011–2015.

- ▶ **ad 3)** Město Olomouc vytvořilo již 2. Rámcový komunitní plán sociálních služeb v Olomouci na období let 2010–2012, kdy se metoda komunitního plánování osvědčila pro nastavení optimální sítě sociálních služeb. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na podporu procesu komunitního plánování sociálních služeb v Olomouci.
- ▶ **ad 4)** Střednědobému plánu rozvoje sociálních služeb města Hranic na období let 2007–2010 končí jeho platnost, na novém plánu město Hranice však nepracuje. Nenaplněné cíle a opatření budou převedeny do plánu rozvoje města, který bude zpracován na další období.
- ▶ **ad 5)** Komunitní plán sociálních služeb na Uničovsku 2010–2015 navazuje na komunitní plán z let 2007–2009. Metodou komunitního plánování jsou řešeny oblasti sociálních služeb, které byly vytýčeny jako aktuální.
- ▶ **ad 6)** Komunitní plán sociálních služeb na Jesenicku 2007–2010 je ve fázi implementace, přičemž za působnosti tohoto plánu došlo v oblasti sociálních služeb k pozitivním změnám. V současné době je Zastupitelstvem města Jeseník schválen aktualizovaný Komunitní plán sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku pro roky 2011–2013, schvalovací proces bude dále probíhat v dalších obcích regionu.
- ▶ **ad 7)** Komunitní plán sociálních služeb na Mohelnicku 2007–2009 je v současné době již neaktuální a není ani zpracováván plán nový.
- ▶ **ad 8)** Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Lipnicku pro období let 2007–2011 se nachází v implementační fázi, současně je také připravován plán nový. V lokalitě Lipnicka se v rámci komunitního plánování podařilo naplnit část cílů a opatření, což je veřejností pozitivně vnímáno.
- ▶ **ad 9)** Na komunitní plán sociálních služeb Litovelska na období let 2007–2009 bude navázáno plánem na aktuální období let 2010–2014. I v tomto regionu je komunitní plánování sociálních služeb přínosem.
- ▶ **ad 10)** Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Šternberska na období 2008–2010 je v současné době ve fázi implementace. Proces KPSS se ve městě osvědčil a je plánováno v něm pokračovat. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na financování procesu komunitního plánování sociálních služeb na Šternbersku.
- ▶ **ad 11)** Komunitní plán sociálních a navazujících služeb na období 2008–2012 pro území 18 obcí MAS Záhoří-Bečva je pozvolně naplňován, a to v návaznosti na možnosti financování jednotlivých cílů a opatření.
- ▶ **ad 12)** 1. komunitní plán sociálních a navazujících služeb Mikroregionu Zábřežsko na léta 2008–2010 se nachází ve stavu evaluace cílů a opatření. Realizace navazujícího plánu pro období 2011–2013 je s ohledem na finanční prostředky nejistá, a to i přes tu skutečnost, že v rámci 1. komunitního plánu bylo naplněno přes 50% cílů a opatření. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na podporu procesu komunitního plánování rozvoje sociálních služeb Mikroregionu Zábřežsko.
- ▶ **ad 13)** Komunitní plán sociálních služeb Konicka na období let 2008–2011 byl v rámci všech zainteresovaných stran přijat velmi pozitivně, proto bude této metody využíváno pro plánování rozvoje sociálních služeb i nadále. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na podporu procesu komunitního plánování sociálních služeb na Konicku.
- ▶ **ad 14)** V rámci Komunitního plánu sociálních služeb města Kojetína na období let 2009–2011 se podařilo dle časového harmonogramu realizovat, mimo jedno opatření, veškeré plánované aktivity, nastavený proces bude i nadále rozvíjen.
- ▶ **ad 15)** V měsíci září 2010 byl schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově na období let 2010–2013 v rámci projektu „Vytvoření střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově“. Následně bude probíhat implementační fáze procesu KPSS.

Němčice nad Hanou

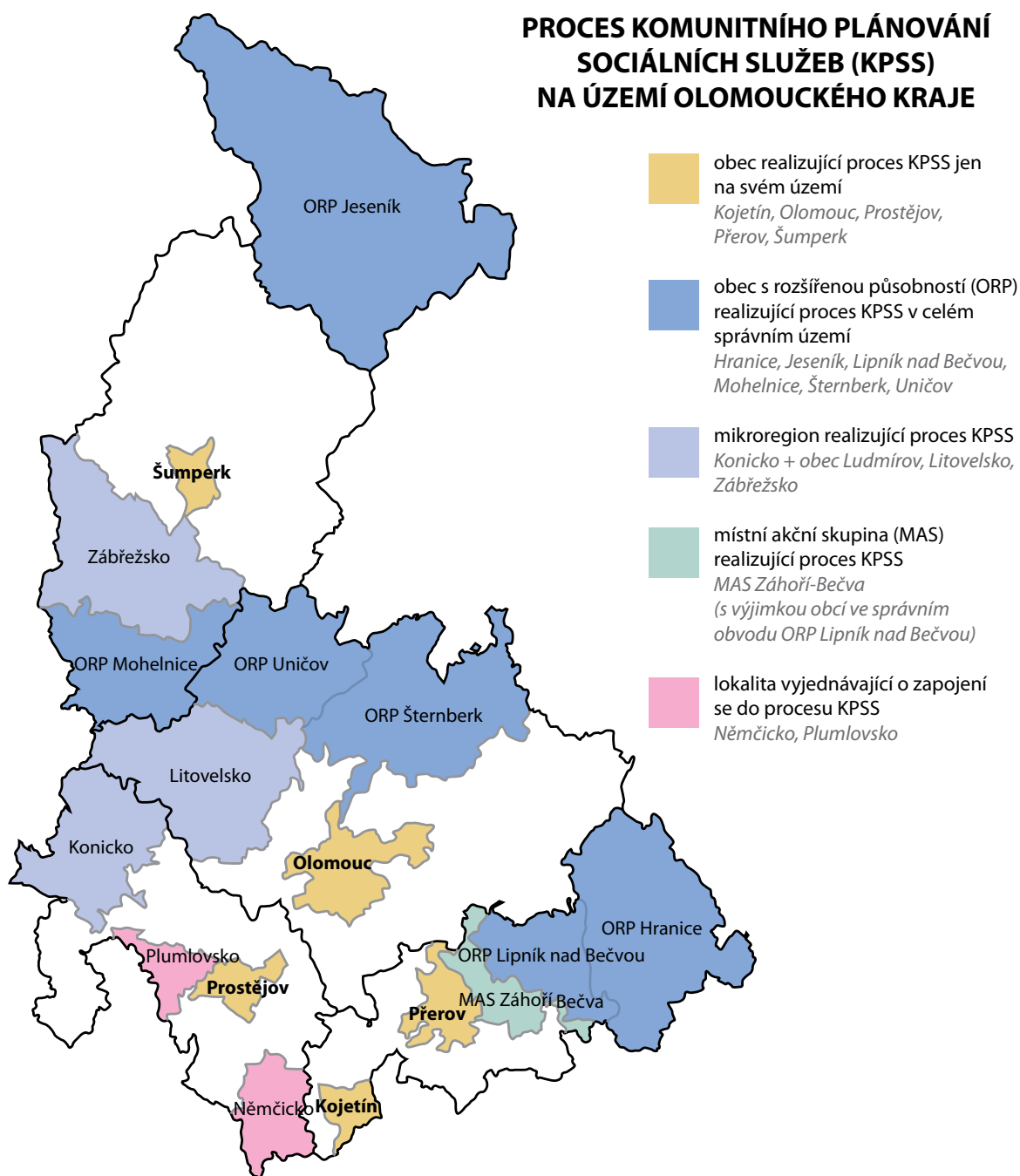
Vzhledem k tomu, že Mikroregion Němčicko nezískal dotaci na podporu KPSS, neprobíhá zde v současné době proces komunitního plánování, a to i přes to, že v roce 2009 prošel fází přípravnou a z části fází analytickou. V září roku 2010 byla podaná žádost o finanční prostředky z OP LZZ na podporu procesu komunitního plánování sociálních služeb na území Mikroregionu Němčicko.

Mikroregion Plumlovsko

Tento mikroregion vstoupil do analytické fáze procesu komunitního plánování.

Pro celé území Olomouckého kraje je zajištěna metodická podpora, která je plně hrazená z individuálního projektu Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Veřejnou zakázku „Zajištění procesu komunitního plánování sociálních služeb v Olomouckém kraji“ realizuje Středisko rozvoje sociálních služeb, o.p.s. Jeseník.

Proces komunitního plánování sociálních služeb na území Olomouckého kraje

Výše uvedená mapa znázorňuje pokrytí procesem střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na území Olomouckého kraje ke dni 1. 10. 2010. Proces na území ORP realizují lokality Jesenicko, Mohelnicko, Uničovsko, Šternbersko, Hranicko a Lipnicko. Zábřežsko, Litovelsko a Konicko realizují střednědobé plánování na území mikroregionů. Na území města, případně i městských částí, plánuje Šumperk, Olomouc, Prostějov, Přerov, Kojetín. V kraji se nachází 1 MAS, která realizuje proces střednědobého plánování na území 3 mikroregionů. O zapojení do střednědobého plánování v kraji mají zájem lokality Plumlovsko a Němčicko, které jsou prozatím ve fázi vyjednávání. Průběžně budou oslovovány lokality nepokryté procesem komunitního plánování sociálních služeb s nabídkou metodické podpory a vzdělávání.

3.2 Doporučená struktura plánu rozvoje sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje

V souladu s § 94, písm. e) a § 95, písm. d) zákona o sociálních službách, je nezbytné vytvořit funkční systém přenosu informací na úrovni kraj – obce, a to nejen ve smyslu získávání informací o identifikovaných potřebách regionů a na nich vzniklé sítě sociálních služeb, ale i ve smyslu získávání zpětné vazby k průběhu procesu plánování ze strany Olomouckého kraje.

Jednou z možných cest pro vytvoření systému pro předávání informací, v rámci kterého bude možno získávat od obcí srovnatelné informace o potřebách identifikovaných na jejich území, jež bude možno následně promítnout do střednědobého plánu kraje, je vytvoření jednotné struktury obecních plánů a její následné uvedení do praxe.

Doporučená struktura komunitních plánů

Zajištění procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování

- Poslání a vize plánu*
- Územní působnost plánu (území realizující metodu komunitního plánování – obce, které plán schválily svými orgány a na jejichž území se platnost plánu vztahuje)*
- Schválení závaznosti plánu (deklarace politické vůle aktivně se na procesu realizace plánu podílet)*
- Časová působnost plánu (vymezení délky plánovacího období)*
- Kdo se na tvorbě plánu aktivně podílel (zadavatel, poskytovatel, uživatel a jak byl plán vytvořen)*
- Základní popis území, na kterém je plán tvořen – stručné sociodemografické údaje (definování základních údajů o území, obyvatelích, zaměstnanosti a další)*

Stanovení cílových skupin (včetně problémů cílových skupin, které je třeba řešit)

- Členění dle jednotlivých cílových skupin, popis dané cílové skupiny*
- Seznamy členů pracovních skupin*
- Zpracovaná SWOT analýza*

Zpracovaná analýza potřeb cílové skupiny uživatelů

- Způsob zjišťování potřeb pro danou cílovou skupinu*
- Zjištěné potřeby (zjištěná potřebnost sociální služby) – rozdělení potřeb na ty, jež lze uspokojit veřejnými zdroji a ty, jež je nutno uspokojovat prostřednictvím sociálních služeb*
- Přehled finančních zdrojů pro zajištění potřebných sociálních služeb (uživatelé, obec, kraj, MPSV aj.)*

Popis zajištění stávající sítě sociálních služeb

- Zařazení služby podle zákona o sociálních službách*
- Zřizovatel služby/Poskytovatel služby*
- Územní působnost služby (definovat, zda má služba působnost obecní, regionální, krajskou či republikovou prostřednictvím přímého výčtu měst, jejichž poptávka je poskytovatelem služby uspokojována)*
- Cílová skupina služby včetně věkové struktury*
- Kapacita služby*
- Využitelnost služby v % (minimálně za uplynulý rok + kvalifikovaný odhad na jednotlivé roky platnosti plánu)*
- Náklady na zajištění služby (minimálně za uplynulý rok + kvalifikovaný odhad na jednotlivé roky platnosti plánu)*

- h) Finanční zdroje (uživatelé, obec, kraj, MPSV aj.) na financování sociální služby (minimálně za uplynulý rok + kvalifikovaný odhad na jednotlivé roky platnosti plánu), včetně výše podílu jednotlivých zdrojů
- i) Deklarace potřeby služby (jak byla zjištěna potřeba služby)
- j) Provázanost s dalšími sociálními službami

Popis zajištění nových sociálních služeb, v případě, že budou plánovány

- a) Zařazení služby podle zákona o sociálních službách
- b) Zřizovatel služby/Poskytovatel
- c) Územní působnost služby (definovat, jakou bude mít plánovaná služba působnost; obecní, regionální, krajskou či republikovou) prostřednictvím přímého počtu obcí, jejichž poptávka bude poskytovatelem služby uspokojena
- d) Cílová skupina služby včetně věkových kategorií
- e) Kapacita služby (okamžitá kapacita)
- f) Náklady na zajištění služby (kvalifikovaný odhad na jednotlivé roky platnosti plánu)
- g) Finanční zdroje (uživatelé, obec, kraj, MPSV aj.) na financování sociální služby (kvalifikovaný odhad na jednotlivé roky platnosti plánu), včetně odhadu výše podílu jednotlivých zdrojů
- h) Deklarace potřeby služby (jak byla zjištěna potřeba služby, popis cílové skupiny, pro niž má vznik sociální služby význam)
- i) Provázanost s dalšími sociálními službami

Služby stávající sítě sociálních služeb, u nichž bude ze strany obce docházet k útlumu, v případě, že se v plánující lokalitě vyskytují

- a) Zdůvodnění útlumu sociální služby
- b) Územní působnost nepodpořené sociální služby (územní působnost)
- c) Alternativní zdroje pomoci a podpory pro stávající či potenciální uživatele za danou sociální službu

Stanovení priorit (cílů) rozvoje sociálních služeb pro danou cílovou skupinu

- a) Způsob stanovení priorit (cílů)
- b) Rozdělení priorit (cílů) na obecné (rámcové, procesní) a specifické (vážící se ke konkrétním cílovým skupinám či sociálním službám)
- c) Zdůvodnění jejich vazby na zjištěné potřeby
- d) Priority jsou rozpracovány do opatření a aktivit
- e) Opatření + charakteristika opatření a jeho předpokládaný dopad
- f) Aktivity: Termín splnění (časový horizont):
Zodpovědné osoby (realizátoři):
Náklady a finanční zdroje:
Ukazatel plnění (hodnotící indikátory):

Vzor – doporučená struktura tabulky opatření

Cíl	
Opatření	
Charakteristika opatření	
Předpokládaný dopad opatření	
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	
Časový horizont	
Předpokládané finanční náklady	
Finanční zdroje	
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	

Dlouhodobý výhled (plán) samosprávy z hlediska plánovaného financování sociálních služeb

Kritéria financování sociálních služeb v obci

Návazné aktivity (např. zaměstnávání osob se sníženými schopnostmi či omezenými možnostmi uplatnění se na trhu práce, volnočasové aktivity pro cílové skupiny, vzdělávání aj.), jež je možno řešit ve spolupráci s jinými odbory

Práce s veřejností – plán práce s veřejností = četnost, způsob a formy informování (komunikační plán)

Termín aktualizace plánu (zahájení aktualizace plánu jako procesu)

Monitoring a vyhodnocování plánu

Pravidla pro přijímání změn v plánu

Vytvoření samotné struktury plánu však nezaručuje 100% srovnatelnost informací obsažených v jednotlivých plánech obcí, důležitá je také stránka obsahová. Doslovné sjednocení obsahu všech plánů obcí na území kraje je však velice obtížné, a to nejen vzhledem k místním podmínkám, jež jsou mnohdy jedinečné a nepřenositelné na jiný region, ale také s ohledem na samostatnou působnost obcí, v rámci níž plány vznikají.

Zavedením alespoň zčásti jednotné struktury komunitních plánů lokalit Olomouckého kraje by mělo být docíleno určité jednotnosti výstupů pro všechny zúčastněné. Možnost využití a přenosu cílů a opatření z obecních komunitních plánů by tak byla při tvorbě krajského strategického dokumentu mnohem vyšší a nastavení efektivní sítě sociálních služeb na celém území Olomouckého kraje by bylo dosažitelnější.

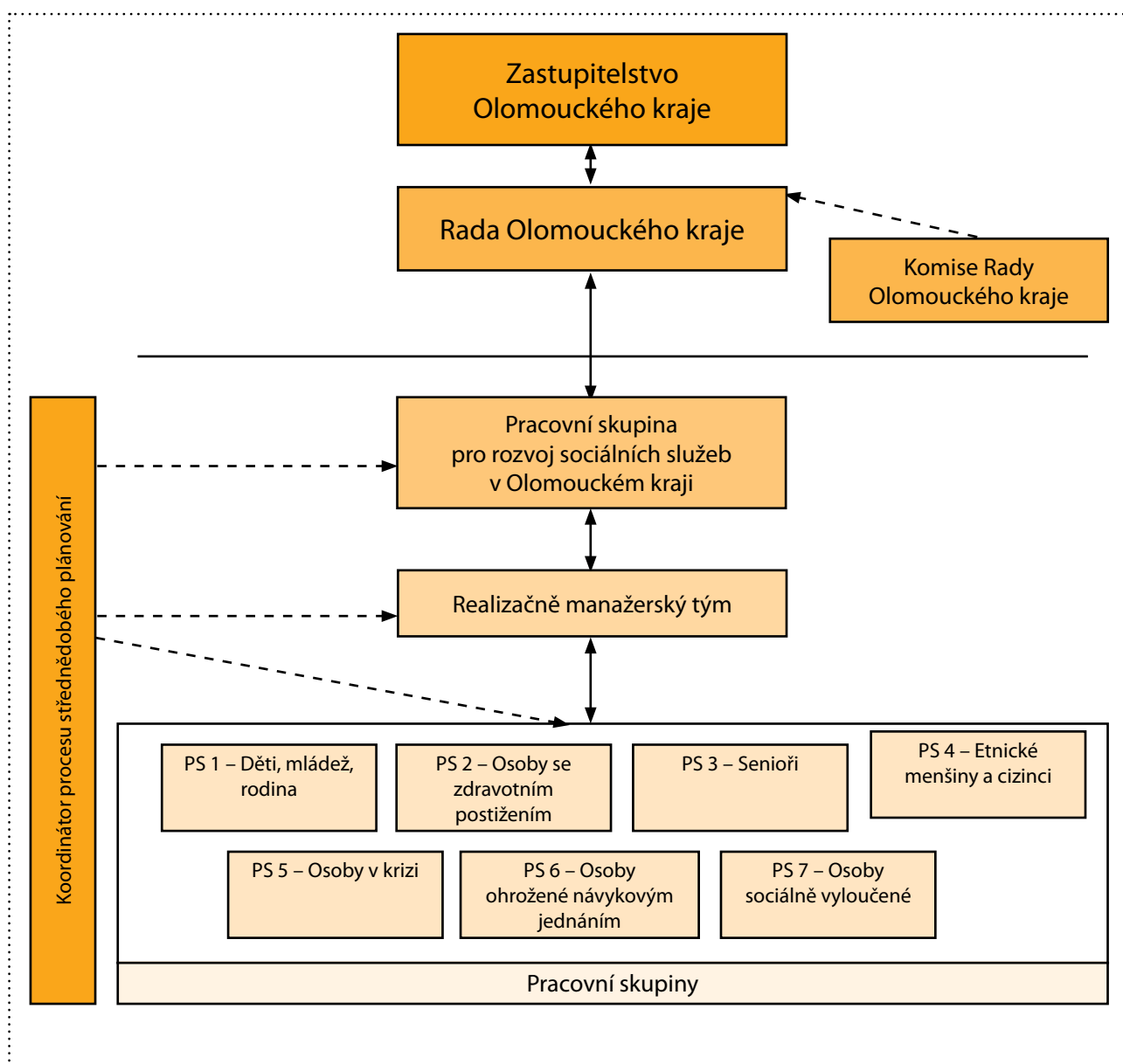

4 Tvorba Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014

- 4.1 Organizační struktura plánování sociálních služeb
- 4.2 Harmonogram prací v procesu střednědobého plánování
- 4.3 Zásady tvorby Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014
- 4.4 Implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje pro roky 2011–2014

4.1 Organizační struktura plánování sociálních služeb

Schématické zobrazení organizační struktury

Rada a Zastupitelstvo Olomouckého kraje

Rada Olomouckého kraje schvaluje procesy tvorby Střednědobého plánu. Rada a Zastupitelstvo Olomouckého kraje schvalují Střednědobý plán a vyjadřují politickou podporu celému procesu střednědobého plánování sociálních služeb na území Olomouckého kraje.

Poradní orgány Rady Olomouckého kraje – Komise

Komise pro rodinu a sociální záležitosti a Komise pro prevenci kriminality a drogových závislostí projednávají a připomínají výstupy z činnosti pracovních skupin včetně výsledné podoby dokumentu.

Pracovní skupina pro rozvoj sociálních služeb v Olomouckém kraji

Pracovní skupina vznikla v souladu se strategií stanovenou v Plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2008. V pracovní skupině jsou zástupci z celého Olomouckého kraje, a to nejen zadavatelé sociálních služeb (starostové obcí), ale také poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb (viz. příloha č. 3 c), kteří připomínají výstupy z pracovních skupin ve všech fázích procesu. Prostřednictvím svých usnesení doporučují Radě Olomouckého kraje návrhy strategií.

Realizačně manažerský tým

Realizačně manažerský tým řídí jednotlivé procesy střednědobého plánování v pracovních skupinách prostřednictvím manažerů pracovních skupin (viz. příloha č. 3 b)

Manažer pracovní skupiny

Manažer odpovídá za činnost a výstupy pracovní skupiny. Manažerem je vždy zástupce Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Pracovní skupiny

Pracovní skupiny jsou tvořeny zástupci obcí, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb (viz. příloha č. 3 a). Složení pracovních skupin zajišťuje dostatečnou variabilitu a objektivitu náhledu na danou problematiku. Vytvořená organizační struktura je základem pro vytváření koncepčních postupů v oblasti rozvoje sociálních služeb na úrovni kraje. Cílem zřízení pracovních skupin bylo vytvoření odborné platformy pro vytvoření specifických výstupů z jednotlivých oblastí sociálních služeb.

Koordinátor střednědobého plánování

Koordinátor střednědobého plánování odpovídá za koordinaci procesu plánování, podílí se na zpracování koncepce rozvoje sociálních služeb v podobě Střednědobého plánu a následně koordinaci implementace cílů a opatření stanovených pracovními skupinami.

4.2 Harmonogram prací v procesu střednědobého plánování

Tabulka č. 4: Aktivity střednědobého plánování

Aktivita	Termín
Přípravná fáze tvorby Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014	září–březen 2010
1. <i>Dopracování projektové žádosti na individuální projekt Olomouckého kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“</i>	<i>říjen–prosinec 2010</i>
1.1 <i>Zahájení projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“</i>	<i>únor 2010</i>
2. <i>Aktualizace organizační struktury pro zajištění kvality a dostupnosti sociálních služeb v Olomouckém kraji</i> <i>Aktualizace členů pracovních skupin a členů Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb v Olomouckém kraji</i>	<i>únor–březen 2010</i>
2.1 <i>Setkání Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb v Olomouckém kraji, určení časové působnosti Střednědobého plánu a nastavení priorit</i>	<i>březen 2010</i>
Fáze sběru a zpracování dat	březen–srpen 2010
1. <i>Pravidelná setkání pracovních skupin, diskuse na téma systému poskytování sociálních služeb pro danou cílovou skupinu. Průběžné zapracování poznatků do SWOT analýzy, rozpracování cílů a opatření</i>	<i>březen–srpen 2010</i>

Aktivita	Termín
2. Pravidelná setkání Realizačně manažerského týmu, diskuse nad systémem poskytování sociálních služeb jako celku, koordinace výstupů z pracovních skupin	březen–srpen 2010
3. Realizace klíčové aktivity „Zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji“, realizátor výzkumná agentura Sociotrendy	březen–srpen 2010
Zpracování cílů a opatření na krajské úrovni	
1. Připomínkování a studium výstupu ze „Zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji“	září 2010
1.1 Tvorba cílů a opatření v jednotlivých pracovních skupinách, včetně cílů a opatření rámcových, společných pro všechny pracovní skupiny	září–říjen 2010
2. Zpracování podkladů z území Olomouckého kraje, která plánují rozvoj sociálních služeb prostřednictvím metody komunitního plánování	říjen 2010
Kompletační a zpracovatelská fáze	
1. Zpracování výstupů (analytických materiálů, výzkumů, cílů a opatření z pracovních skupin) do Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014	říjen–listopad 2010
2. Proces připomínkování cílů a opatření	listopad 2010
3. Zpracovávání připomínek	listopad 2010
4. Předložení dokumentu ROK	prosinec 2010
5. Předložení dokumentu ZOK	prosinec 2010
6. Grafická úprava a tisk dokumentu	březen 2011
Implementační fáze	
1. Pravidelné schůzky pracovních skupin, Realizačně manažerského týmu a Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb v Olomouckém kraji	2011–2014
2. Naplňování cílů a opatření	2011–2014
3. Roční monitoring plnění cílů a opatření	2011–2014
4. Závěrečné vyhodnocení plnění cílů a opatření	1. čtvrtletí 2015
5. Příprava tvorby nového strategického dokumentu	2014

4.3 Zásady tvorby Střednědobého plánu

Finální verze Střednědobého plánu popisuje komplexní síť sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny a definuje priority a cíle, jichž by mělo být dosaženo.

Materiál obsahuje celkem osm rámcových cílů, které vyjadřují potřeby a požadavky společné pro většinu pracovních skupin.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji:

- je shrnutím dohod všech zúčastněných
- popisuje stávající síť sociálních služeb
- priority představují rozvojové oblasti
- opatření jsou konkrétní, uskutečnitelná a měřitelná
- slouží jako zásobník projektových záměrů
- realizace je založena na vícezdrojovém financování

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji usiluje o:

- efektivní, kvalitní a dostupné sociální služby
- podporu stávající sítě sociálních služeb
- rozvoj dle priorit a opatření

4.3.1 Připomínkový řízení

Začátkem měsíce listopadu 2010 byl na základě výstupů z jednotlivých pracovních skupin vypracován materiál s názvem „Návrh cílů a opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014“.

Na základě stanovených pravidel připomínkovacího procesu a vzhledem k nezbytnosti dosažení co nejširšího konsenzu, byla veřejnost oslovena k připomínkování navrhovaných cílů a opatření. K podání připomínek byly dány k dispozici připomínkovací formuláře. Připomínky k navrženým cílům a opatřením mohli občané zasílat v termínu od 9. 11. 2010 do 19. 11. 2010. Podat připomínku mohla široká veřejnost, která byla o možnosti připomínkovat materiál informována na úřední desce Olomouckého kraje, inzercí v měsíčníku Olomoucký kraj a vyvěšením materiálu na webových stránkách Olomouckého kraje.

Připomínku bylo možno podat:

- e-mailem na:
l.horackova@kr-olomoucky.cz
h.bodnarova@kr-olomoucky.cz
- poštou na adresu:
Odbor sociálních věcí
Oddělení sociálních služeb
Krajský úřad Olomouckého kraje
Jeremenkova 40a
779 11, Olomouc
- osobně na tzv. konzultačním místě na připomínkovacím formuláři

Podmínkou zpracování připomínek byla písemná forma připomínky a její podání na formuláři k tomu určeném, tzv. připomínkovacím formuláři.

Konzultační místo:

- Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor sociálních věcí

Sběrná místa:

- sekretariát Odboru sociálních věcí
koordinátor komunitního plánování
Mgr. Lucie Horáčková, tel: 585 508 244, l.horackova@kr-olomoucky.cz
Bc. Hana Bodnarová, tel: 585 508 566, h.bodnarova@kr-olomoucky.cz
- podatelna Krajského úřadu Olomouckého kraje

Všechny doručené připomínky byly evidovány a na každou z doručených připomínek bylo autorovi písemně odpovězeno, zda a proč připomínka byla nebo nebyla do Střednědobého plánu zapracována. Obdržené připomínky byly projednány na setkání Realizačně manažerského týmu a rozčleněny do jednotlivých pracovních skupin.

Znění připomínek a stanoviska manažerského týmu jsou pro zájemce k dispozici u koordinátorek procesu střednědobého plánování na Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje. Platnost připomínek byla podmíněna termínem dodání připomínky.

4.4 Implementace Střednědobého plánu

Hodnocení umožňuje vyvodit závěry o schopnosti plánu dosáhnout svých stanovených cílů. Na základě výsledků hodnocení procesu je možné provádět změny sledující zlepšení celkové účinnosti plánu.

Nastavení implementační fáze:

1. *Upevnění organizační struktury*
 - Aktualizace členů, případně doplnění nových členů
 - Aktualizace základních dokumentů organizační struktury

2. Zpracování a schválení funkčního implementačního plánu

Implementační plán obsahuje minimálně:

- Plán monitorování/sledování naplňování cílů, určení odpovědných osob, metod monitorování
- Plán řízení rizik
- Plán vyhodnocování naplňování cílů a opatření
- Pravidla pro přijímání změn do dokumentu SPRSS
- Komunikační plán¹⁸

Aktualizaci komunitního plánu bude zajišťovat koordinátor komunitního plánování odboru sociálních věcí a příslušný manažer pracovní skupiny, zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje.

¹⁸ Na základě vyhodnocení doposud využívaného informačního systému nastavit Komunikační plán na úrovních:

- Uvnitř organizační struktury (PS, RMT, PSPRSS)
- Organizační struktura směrem k laické veřejnosti a zpět
- Organizační struktura směrem k odborné veřejnosti a zpět
- Organizační struktura směrem k národní úrovni plánování rozvoje sociálních služeb a zpět
- Organizační struktura směrem k rezortům významně se dotýkajících řešených problematik v rámci KPSS (zdravotnictví, školství, zaměstnavatelská sféra, úřad práce...) a zpět

5 Popis sociálních služeb v Olomouckém kraji

- 5.1 Typologie sociálních služeb
- 5.2 Přehled sociálních služeb dle druhu a místa poskytování
- 5.3 Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle právní formy

5.1 Typologie sociálních služeb

Podle zákona o sociálních službách **rozdělujeme sociální služby:**

- a) **pobytové** – spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. Zákon rozeznává zejména tato zařízení sociálních služeb: centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy pro osoby s chronickou duševní nemocí nebo se závislostí na návykových látkách, chráněné bydlení, azylové domy, domy na půl cesty, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity, sociální poradny
- b) **ambulantní** – služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování
- c) **terénní** – služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí

Dělení sociálních služeb:

1. Služby sociální péče

Služby sociální péče napomáhají osobám se stabilizovaným zdravotním stavem zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost s cílem umožnit jim zapojení do běžného života společnosti.

Mezi služby sociální péče patří: osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

2. Služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou jím ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky, způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám v překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Služby sociální prevence jsou: raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy, sociální rehabilitace.

3. Sociální poradenství

Sociální poradenství poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a zahrnuje též sociální práci s osobami se specifickými potřebami. Součástí odborného poradenství jsou i půjčovny kompenzačních pomůcek.

Sociální služby lze dle zákona o sociálních službách poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. O registraci rozhoduje příslušný krajský úřad podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby. V případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je Ministerstvo práce a sociálních věcí, rozhoduje o registraci toto ministerstvo.

Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb, do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb. Po udělení registrace je jednou z důležitých povinností poskytovatele sociálních služeb dodržovat Standardy kvality sociálních služeb, které jsou přílohou vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tyto Standardy jsou jedním z předmětů kontroly prováděné inspekcí poskytování sociálních služeb.

5.2 Přehled sociálních služeb dle druhu a místa poskytování

Při vyhodnocování stavu sociálních služeb v Olomouckém kraji bylo pracováno s členěním Olomouckého kraje na jednotlivé okresy, které jsou dále členěny na obce s rozšířenou působností.

5 okresů složených ze 13 obcí s rozšířenou působností:

- okres Jeseník (1 obec s rozšířenou působností): Jeseník
- okres Šumperk (3 obce s rozšířenou působností): Šumperk, Zábřeh, Mohelnice
- okres Olomouc (4 obce s rozšířenou působností): Uničov, Šternberk, Litovel, Olomouc
- okres Prostějov (2 obce s rozšířenou působností): Konice, Prostějov
- okres Přerov, (3 obce s rozšířenou působností): Hranice, Lipník nad Bečvou, Přerov.

V příloze č. 2 je uveden počet poskytovatelů sociálních služeb působících v jednotlivých okresech Olomouckého kraje.

Na území Olomouckého kraje působí k 1. 11. 2010:

- 144 poskytovatelů sociálních služeb (zahrnuti jsou i ti poskytovatelé, kteří jsou registrováni v jiných krajích)
- z toho 124 poskytovatelů zaregistrovaných v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje je k 1. 11. 2010 poskytováno:

- 337 sociálních služeb působících v Olomouckém kraji (zahrnuty jsou i ty služby, které jsou registrovány v jiných krajích)
- z toho 283 sociálních služeb zaregistrovaných v Olomouckém kraji

Data, která byla použita k vypracování popisu stavu sociálních služeb v Olomouckém kraji, byla získána ke dni 1. 11. 2010 z Registru poskytovatelů sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí. Údaje z registru byly zpracovány nejen do souhrnné tabulky (viz. příloha č. 2.), ale také do GIS map, které byly v rámci individuálního projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“ zpracovány firmou Sociotrendy. GIS mapy jsou zveřejněny na www.kr-olomoucky.cz. Na těchto interaktivních GIS mapách je zachyceno pokrytí správních obvodů obcí s rozšířenou působností registrovanými sociálními službami dle zákona o sociálních službách. Mapy jsou strukturovány dle cílových skupin uživatelů sociálních služeb a lze z nich rovněž vyčíst, jaký subjekt dané sociální služby poskytuje, informace o poskytovateli sociální služby a místní působnost poskytovatele sociální služby.

Tabulka č. 5: Počet poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých okresech Olomouckého kraje dle jejich druhu

Okres	Sociální poradenství	Služby sociální péče	Služby sociální prevence	Sociální služby v okresech celkem
Jeseník	4	17	21	42
Šumperk	8	37	21	66
Olomouc	21	43	62	126
Prostějov	6	20	14	40
Přerov	8	31	24	63
Celkem v Olomouckém kraji	47	148	142	337

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že největší zastoupení v kraji měly k datu 1. 11. 2010 služby sociální péče (celkem 148 služeb), následovaly služby sociální prevence (celkem 142 služeb) a v nejmenší míře je v síti služeb zastoupeno odborné sociální poradenství (celkem 47 služeb).

Sociální poradenství

Při porovnání vybavenosti jednotlivých okresů měl nejpočetnější zastoupení odborným sociálním poradenstvím okres Olomouc (21), následoval okres Šumperk, Přerov (8) a Prostějov (6). Nejméně poraden bylo v okrese Jeseník (4).

Služby sociální péče

Termínem „služba sociální péče“ je zákonem o sociálních službách označeno 14 druhů sociálních služeb. Celkový počet sociálních služeb tohoto druhu byl 148, přičemž jen ve 35 případech jsou tyto služby zastoupeny pečovatelskou službou.

Druhou nejčteněji zastoupenou službou sociální péče v kraji byly domovy pro seniory (32), následovaly denní stacionáře (17) a domovy pro osoby se zdravotním postižením (11). Nejmenší zastoupení pak měly na území Olomouckého kraje průvodcovské a předčitatelské služby (1), týdenní stacionáře (3) a podpora samostatného bydlení (3). Sociální služba tísňová péče není v Olomouckém kraji poskytována.

Na úrovni okresů byl registrovanými službami sociální péče pokryt nejvíce okres Olomouc (126), dále pak Šumperk (66) a Přerov (63). Nejmenší zastoupení měly služby sociální péče v okrese Prostějov (40).

Služby sociální prevence

Pod služby sociální prevence řadí zákon o sociálních službách celkem 18 druhů služeb. Z celkového počtu 142 služeb sociální prevence registrovaných na území Olomouckého kraje se více jak třetina nacházela ve správním obvodu obce Olomouc (62). Větší pokrytí tímto druhem služby bylo zaznamenáno rovněž ve správním obvodu Přerov (24). Nejrozšířenější službou sociální prevence na území Olomouckého kraje byla sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením (23), následovaly azylové domy (19), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, terénní programy a sociální rehabilitace (16).

5.3 Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle právní formy

Sociální služby v Olomouckém kraji poskytují poskytovatelé sociálních služeb různých právních forem. Přehled právních forem poskytovatelů a počtů služeb, které poskytují, uvádí tabulka č. 6.

Tabulka č. 6: Přehled právních forem poskytovatelů a počtů služeb, které poskytují

Právní forma	Počet
Akciová společnost	1
Církevní organizace	68
Obec, měst. část hl. m. Prahy	7
Obecně prospěšná společnost	11
Organizační jednotka sdružení	4
Organizační složka státu	5
Příspěvková organizace	97
Sdružení (svaz, spolek, klub)	119
Společnost s ručením omezeným	2
Zájmové sdružení	4
Zájmové sdružení právnických osob	9

Početně nejvíce jsou zastoupeny sociální služby provozované poskytovateli sociálních služeb právní formy občanské sdružení, následují je sociální služby poskytované příspěvkovými organizacemi a církevními organizacemi.

6 Průzkum potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji

6.1 Charakteristika výzkumu

6.2 Metodologie výzkumu

6.3 Souhrnná zjištění uživatelů sociálních služeb v rámci všech cílových skupin

6.4 Souhrnná zjištění poskytovatelů sociálních služeb v rámci všech cílových skupin

6.1 Charakteristika výzkumu

Výzkum potřeb byl uskutečněn v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“, registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.1.00/05.00037, financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost jako komplexní výzkumná zpráva.

V rámci výzkumů byly zpracovány analýzy místní a typové dostupnosti sociálních služeb pro uživatele sociálních služeb cílových skupin:

1. *Děti, mládež a rodina*
2. *Osoby se zdravotním postižením*
3. *Etnické menšiny*
4. *Imigranti*
5. *Osoby v krizi*
6. *Osoby ohrožené návykovým jednáním*
7. *Osoby sociálně vyloučené*
8. *Senioři*

Výzkum porovnává, analyzuje a shrnuje výsledky závěrečných zpráv, jejichž obsahem byla analýza potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb.

6.2 Metodologie výzkumu

Výzkum mezi poskytovateli sociálních služeb v Olomouckém kraji

Výzkum byl realizován v průběhu dubna až května 2010. Z pohledu typu výzkumu šlo o kvantitativní výzkum formou dotazníkového šetření. Cílem šetření bylo zpracovat místní a časovou působnost registrovaných sociálních služeb dle územního členění obcí s rozšířenou působností (ORP) a dle jednotlivých druhů sociálních služeb (dle paragrafů zákona o sociálních službách). Pro účast ve výzkumu byli osloveni všichni poskytovatelé sociálních služeb v kraji.

Výzkum mezi zadavateli sociálních služeb v Olomouckém kraji

Výzkum byl realizován v období dubna až května 2010. Výzkum probíhal kvantitativní formou dotazníkového šetření. Cílem bylo zjistit potřebnost sítě sociálních služeb z pohledu zadavatelů sociálních služeb a realizovat komparaci zjištěných potřeb cílových skupin v systému sociálních služeb. Pro účast ve výzkumu byly osloveny všechny obce Olomouckého kraje (obce I., II. a III. typu). Respondenty byli především vedoucí pracovníci odborů sociálních věcí nebo pověření zástupci, u obcí I. typu starostové obcí, resp. pověření zástupci obcí.

Výzkum mezi uživateli sociálních služeb v Olomouckém kraji

Výzkum byl realizován v průběhu měsíců květen až červenec 2010. Ve výzkumu byly použity výzkumné strategie kvantitativní prostřednictvím dotazníkového šetření, kvalitativní prostřednictvím etnografického pozorování, nestrukturovaných rozhovorů, hloubkových rozhovorů a focus groups, včetně expertních interview, rovněž integrovaná výzkumná strategie, která umožnila zachytit zjišťované údaje v kontextu výzkumných situací. Cílem výzkumu bylo zjistit potřeby uživatelů sociálních služeb, identifikovat spokojenost uživatelů, výhrady k poskytovaným sociálním službám a návrhy na doplnění sítě sociálních služeb.

Předmětem zkoumání bylo zjišťování:

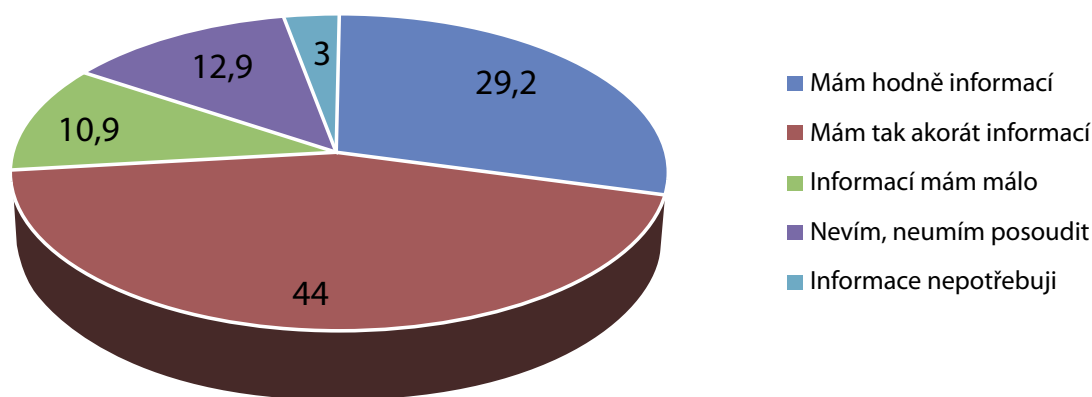
- celkové spokojenosti uživatelů se sociálními službami, která byla operacionalizovaná prostřednictvím zjišťování informovanosti o sociálních službách, spokojenosti s nabídkou sociálních služeb, a typy využívaných sociálních služeb;
- výhrad k poskytovaným sociálním službám, které byly zjišťovány dotazem na spokojenost s charakteristikami služeb včetně možnosti upřesnění na další vývoj;
- návrhů na doplnění sítě sociálních služeb.

6.3 Souhrnná zjištění uživatelů sociálních služeb v rámci všech cílových skupin

Informovanost o sociálních službách

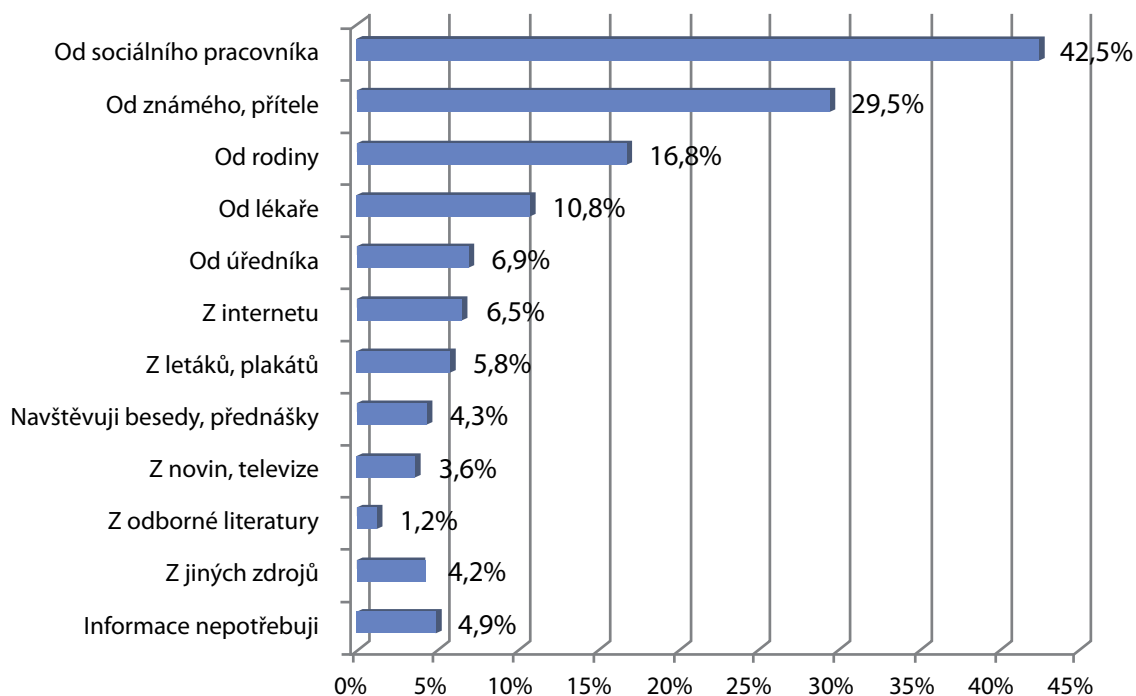
Více než čtvrtina (29,2%) oslovených se vyjádřila, že o sociálních službách má hodně informací, 44% deklarovalo, že má tak akorát informací. Na druhé straně desetina (10,9%) oslovených zhodnotila, že informací o sociálních službách má málo. Informace o sociálních službách nepotřebuje 3% oslovených. K dotazu se neumělo vyjádřit, resp. nevyjádřilo 12,9% respondentů. Ostatní možnosti jsou zřejmé z grafu č. 1.

Graf č. 1: Informovanost o sociálních službách (N=1282)

Informace o sociálních službách, které respondenti využívají nebo již využili, získali především od sociálních pracovníků, známých, přátel, případně od rodiny. Další možnosti jsou zřejmé z grafu č. 2.

Graf č. 2: Zdroje informací o sociálních službách

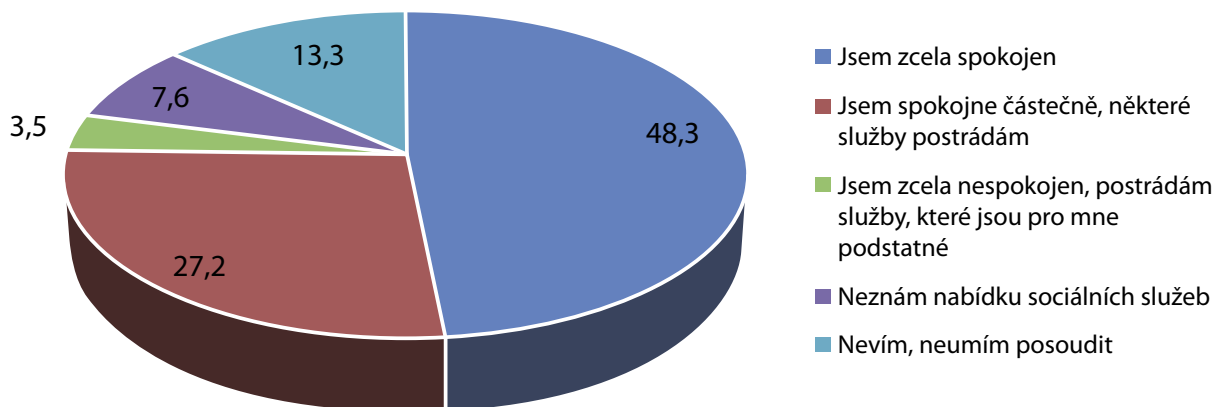

42,5% uživatelů se o sociálních službách, které využívají nebo využívali, dozvěděli od sociálního pracovníka, 29,5% od známého, přítele, 16,8% od rodiny, 10,8% od lékaře, 6,9% od úředníka, 6,5% z internetu, 5,8% z plakátů a letáků, 4,3% z besed, přednášek, 3,6% z novin, televize a 1,2% z odborné literatury. Jiné informační zdroje uvedlo 4,2% respondentů a informace nepotřebuje 4,9% dotázaných. Součet odpovědí je vyšší než 100% vzhledem k tomu, že respondenti mohli uvést více možností odpovědí.

Spokojenost s šířkou nabídky sociálních služeb

S šířkou nabídky sociálních služeb je zcela spokojena téměř polovina oslovených. Ostatní možnosti jsou uvedeny grafu č. 3.

Graf č. 3: Spokojenost s šířkou nabídky sociálních služeb v regionu

48,3% uživatelů je zcela spokojeno s šířkou nabídky sociálních služeb ve svém regionu. Částečnou spokojenost vyjádřilo 27,2% uživatelů, úplnou nespokojenost 3,5% uživatelů. 7,6% oslovených deklarovalo, že nezná nabídku sociálních služeb a 13,3% se k otázce vyjádřit neumělo.

Nejčastěji využívané sociální služby

Sociální služby, které byly respondenty hodnoceny, jsou uspořádány podle četnosti jejich využití a jsou uvedeny v tabulce č. 7. Jako nejčastěji využívané jsme zaznamenali služby: odborné sociální poradenství (§ 37), azylové domy (§ 57), pečovatelská služba (§ 40), terénní programy (§ 69), kontaktní centra (§ 59), krizová pomoc (§ 60) a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62) v podílech vyšších než 10%. Ostatní pořadí je uvedeno níže.

Tabulka č. 7: Nejčastěji využívané sociální služby

Služby dle zákona o sociálních službách	Počet	%
Odborné sociální poradenství (§ 37)	681	52,0%
Azylové domy (§ 57)	264	20,2%
Pečovatelská služba (§ 40)	257	19,6%
Terénní programy (§ 69)	253	19,3%
Kontaktní centra (§ 59)	221	16,9%
Krizová pomoc (§ 60)	147	11,2%
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	146	11,2%
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66)	119	9,1%
Noclehárny (§ 63)	118	9,0%
Osobní asistence (§ 39)	114	8,7%
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	92	7,0%
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	88	6,7%
Centra denních služeb (§ 45)	61	4,7%
Denní stacionáře (§ 46)	55	4,2%
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	55	4,2%

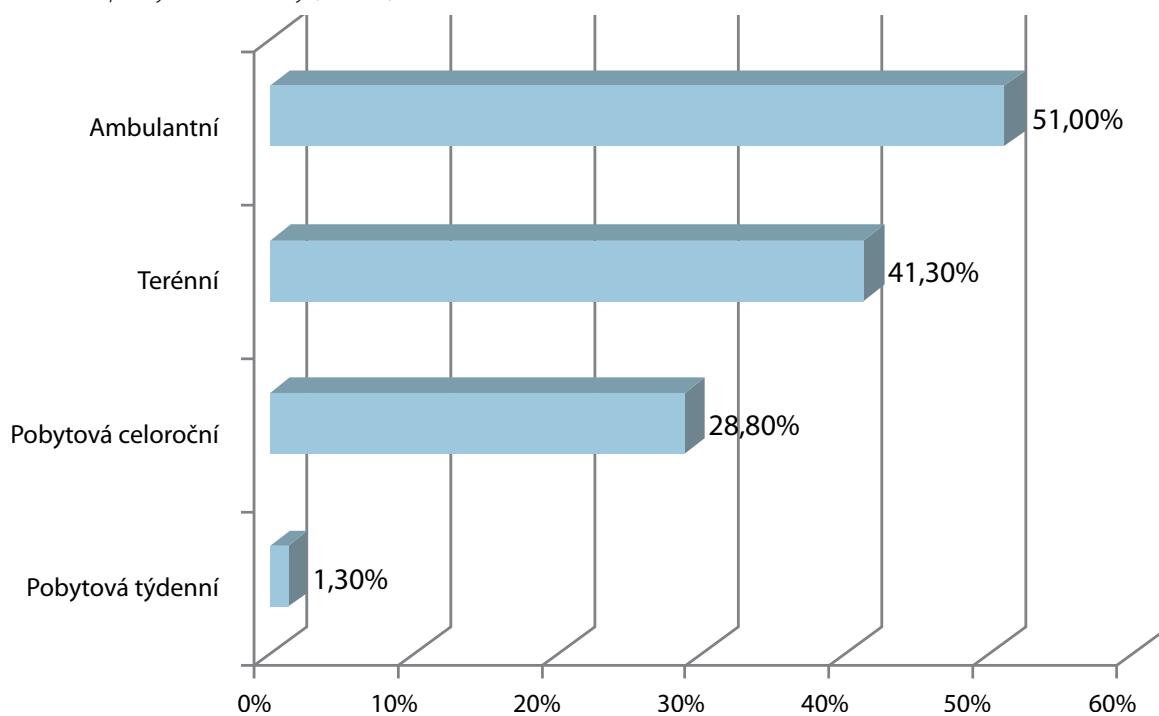
Tísňová péče (§ 41)	51	3,9%
Domovy pro seniory (§ 49)	38	2,9%
Chráněné bydlení (§ 51)	35	2,7%
Sociální rehabilitace (§ 70)	35	2,7%
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (§ 52)	34	2,6%
Průvodcovské a předčitatelské služby (§ 42)	25	1,9%
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	25	1,9%
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	24	1,8%
Tlumočnické služby (§ 56)	16	1,2%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48)	13	1,0%
Intervenční centra (§ 60a)	13	1,0%
Terapeutické komunity (§ 68)	12	0,9%
Týdenní stacionáře (§ 47)	9	0,7%
Raná péče (§ 54)	8	0,6%
Odlehčovací služby (§ 44)	7	0,5%
Služby následné péče (§ 64)	7	0,5%
Domy na půl cesty (§ 58)	5	0,4%
Sociálně terapeutické dílny (§ 67)	4	0,3%

6.4 Souhrnná zjištění poskytovatelů¹⁹ sociálních služeb v rámci všech cílových skupin

Forma a druh poskytované služby

U sociálních služeb poskytovaných pro všechny cílové skupiny se v převážné míře jedná o ambulantní a terénní služby a z pohledu druhu služeb především o služby prevence a sociálního odborného poradenství viz graf č. 4 a graf č. 5.

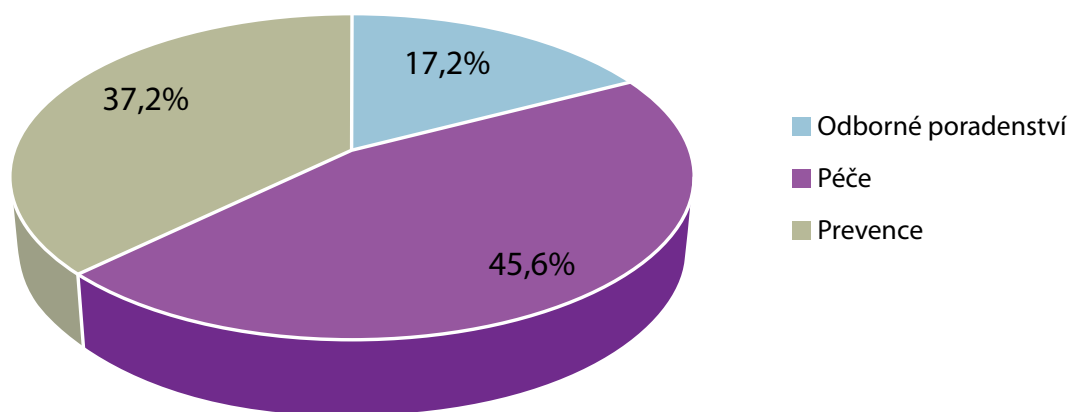
Graf č. 4: Forma poskytované služby (N=382)

Ze všech služeb, za které byl vyplněn dotazník, bylo 51% označeno jako ambulantní služby, 41,3% jako terénní služby, 28,8% jako pobytové celoroční služby a 1,3% jako pobytové týdenní služby. Součet procent případů je větší než 100% vzhledem k tomu, že dotázaní uváděli více možností.

¹⁹ Výzkum v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“

Graf č. 5: Druh poskytované služby (N=382)

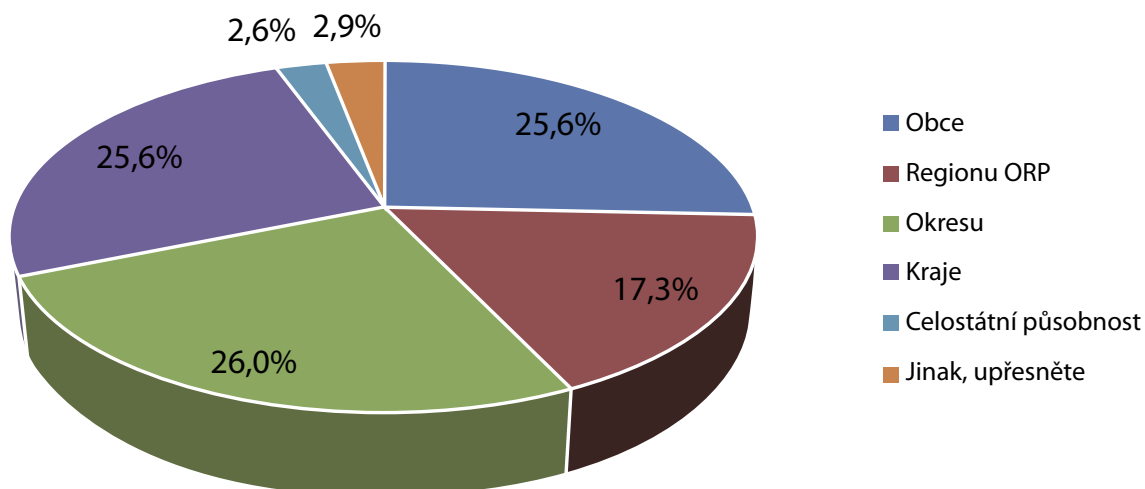

Ze všech služeb, pro něž byly získány zdrojové údaje prostřednictvím dotazníku, bylo 45,6% zařazeno mezi služby péče, 37,2% mezi služby prevence a 17,2% mezi služby odborného poradenství. Součet procent případů je větší než 100% vzhledem k tomu, že dotázaní uváděli více možností.

Rozsah působnosti služeb

Obvyklá působnost sociálních služeb, tj. území, z něhož je převážná část jejich uživatelů, kde je služba poskytována, je přibližně rovnoměrná. Více než čtvrtina (26%) služeb zaměřených na všechny cílové skupiny uvádí svou obvyklou působnost na úrovni okresu, přičemž po dalších přibližně čtvrtinách (25,6%) se jedná o území obce i kraje.

Graf č. 6: Působnost služeb obvyklá (území, z něhož je převážná část uživatelů) (N=312)

U 25,6% služeb jsou uživatelé převážně z území obce, kde je služba poskytována, u 17,3% služeb převážně z území ORP, u 26% služeb převážně z území okresu, u 25,6% služeb převážně z území kraje a 8 služeb (2,6%) uvádí celostátní obvyklou působnost. Jinou působnost uvádí 2,9% služeb.

7 Výstupy z pracovních skupin

- 7.1 *Rámcové cíle a opatření pro sedm cílových skupin*
- 7.2 *Pracovní skupina č. 1: Děti, mládež a rodina*
- 7.3 *Pracovní skupina č. 2: Osoby se zdravotním postižením*
- 7.4 *Pracovní skupina č. 3: Senioři*
- 7.5 *Pracovní skupina č. 4: Etnické menšiny a cizinci*
- 7.6 *Pracovní skupina č. 5: Osoby v krizi*
- 7.7 *Pracovní skupina č. 6: Osoby ohrožené návykovým jednáním*
- 7.8 *Pracovní skupina č. 7: Osoby sociálně vyloučené*

Výstupy z jednotlivých pracovních skupin obsahují vždy pracovní skupinou vymezený popis cílové skupiny, SWOT analýzu a stanové cíle a opatření. Cíle a opatření významné pro rozvoj sociálních služeb všech cílových skupin byly stanoveny jako tzv. Rámcové cíle a opatření.

7.1 Rámcové cíle a opatření pro sedm cílových skupin

Popis cílů a opatření

7.7.1 Popis cílů a opatření

Cíl 1	Podpora vytvoření efektivního systému financování sociálních služeb v Olomouckém kraji
Opatření 1.1	Analýza financování sociálních služeb v Olomouckém kraji prostřednictvím metody benchmarkingu
Opatření 1.2	Vymezení kapacit ve vztahu k definovaným druhům sociálních služeb dle zákona o sociálních službách
Cíl 2	Podpora kvality poskytovaných sociálních služeb v Olomouckém kraji
Opatření 2.1	Podpora průběžného vzdělávání a prohlubování odborné kvalifikace pracovníků v přímé péči zaměřené na specifické potřeby všech cílových skupin
Cíl 3	Rozvoj dluhového poradenství v Olomouckém kraji
Opatření 3.1	Podpora dluhového poradenství
Cíl 4	Podpora rozvoje dobrovolnické práce v sociálních službách v Olomouckém kraji
Opatření 4.1	Podpora zvyšování podílu dobrovolnické práce v sociálních a navazujících službách v Olomouckém kraji
Cíl 5	Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb v Olomouckém kraji a zlepšení prezentace sociálních služeb
Opatření 5.1	Zvýšení a zkvalitnění poskytování informací o sociálních službách
Opatření 5.2	Průběžná aktualizace databáze informací o sociálních službách v Geografickém informačním systému (GIS) Olomouckého kraje
Cíl 6	Podpora procesu střednědobého plánování v Olomouckém kraji
Opatření 6.1	Podpora střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování na krajské i obecní úrovni
Cíl 7	Optimalizace sítě sociálních služeb s důrazem na dostupnost a provázanost sociálních služeb, na zvyšování kvality sociálních služeb a na efektivní využívání sociálních služeb
Opatření 7.1	Monitoring kvality a efektivity poskytovaných sociálních služeb
Cíl 8	Podpora vzniku komunitních škol s jejich možným využitím v sociálních službách
Opatření 8.1	Propojení komunitních škol se sociálními službami

7.1.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Podpora vytvoření efektivního systému financování sociálních služeb v Olomouckém kraji
Opatření 1.1	Analýza financování sociálních služeb v Olomouckém kraji prostřednictvím metody benchmarkingu
Charakteristika opatření	Opatření směřuje ke zpracování finanční analýzy poskytovaných finančních prostředků v oblasti sociálních služeb s cílem efektivního financování sociálních služeb v Olomouckém kraji
Předpokládaný dopad opatření	Efektivní financování sociálních služeb v Olomouckém kraji

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zpracování analýzy financování sociálních služeb prostřednictvím metody benchmarkingu 2. Vytvoření nástroje k zajištění efektivního systému financování sociálních služeb dle jejich potřeby a dostupnosti
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, externí dodavatel pro zpracování analýzy sociálních služeb prostřednictvím metody benchmarkingu, obce
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	2011 – Finanční prostředky zajištěny z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje 2012–2014 – Návazný individuální projekt Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Zpracovaná analýza financování sociálních služeb prostřednictvím metody benchmarkingu z individuálního projektu Olomouckého kraje a návazného individuálního projektu Olomouckého kraje – Návazný individuální projekt Olomouckého kraje na aktivitu benchmarking

Opatření 1.2	Vymezení kapacit ve vztahu k definovaným druhům sociálních služeb dle zákona o sociálních službách, s cílem zajistit transparentní financování sociálních služeb
Charakteristika opatření	Opatření směřuje ke zpracování metodiky určené poskytovatelům sociálních služeb, která se týká jednotného pojetí kapacity ve všech druzích poskytovaných sociálních služeb
Předpokládaný dopad opatření	Vymezení jednotné terminologie ve vztahu k druhům poskytovaných sociálních služeb s následným využitím v praxi
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. V rámci scházení pracovních skupin ke střednědobému plánování bude členy pracovních skupin zpracován návrh metodiky pro správné vymezení pojmu „kapacita“ 2. Bude využito funkčního vymezení kapacit, které jsou užívány v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji“ 3. Připomínkový proces k chystané metodice odbornou veřejností 4. Finalizace a schválení metodiky 5. Zveřejnění na webových stránkách KÚOK a prezentace výstupů poskytovatelům sociálních služeb
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Krajský úřad Olomouckého kraje, pracovní skupiny, odborná veřejnost
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	2011 – Finanční prostředky zajištěny z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje 2012–2014 – Návazný individuální projekt Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Zveřejněná, zpracovaná a schválená metodika

Cíl 2	Podpora kvality poskytovaných sociálních služeb v Olomouckém kraji
Opatření 2.1	Podpora průběžného vzdělávání a prohlubování odborné kvalifikace pracovníků v přímé péči zaměřené na specifické potřeby všech cílových skupin
Charakteristika opatření	Podporovat vzdělávací aktivity, konzultační procesy, audity a supervize určené pracovníkům v přímé péči za účelem prohlubování kvalifikace vedoucí k uvědomění specifických potřeb cílových skupin
Předpokládaný dopad opatření	V souladu se zvyšováním kvality poskytovaných sociálních služeb a s tím související individuálně zaměřené péče, dochází ke zvyšování požadavků na specializované vzdělávání v oblastech zaměřených na zajišťování specifických potřeb cílových skupin
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb prostřednictvím vhodných vzdělávacích institucí 2. Vyhledávání dotačních programů na vzdělávání pracovníků v přímé péči zaměřené na prohlubování kvalifikace v souvislosti se specifickými potřebami cílových skupin 3. Spolupráce s partnerskými organizacemi na zajištění vzdělávacích akcí
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, vzdělávací instituce
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Dotační programy zaměřené na prohlubování kvalifikace a vzdělanostní úroveň pracovníků v přímé péči – Předložené projekty

Cíl 3	Rozvoj poskytování dluhového poradenství v Olomouckém kraji
Opatření 3.1	Podpora dluhového poradenství
Charakteristika opatření	Jedná se o opatření zaměřené zejména na podporu dluhového poradenství. S rostoucím zadlužováním začíná vzrůstat zájem o odborné rady, jak řešit finanční obtíže
Předpokládaný dopad opatření	Rozvoj poskytovaných služeb protidluhového poradenství dle standardů kvality sociálních služeb a na základě jejich potřeby
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora síťování služeb zaměřených na dluhové poradenství 2. Vytvoření podmínek pro podporu a rozvoj nových a stávajících služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, obce
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Předložené projekty

Cíl 4	Podpora rozvoje dobrovolnické práce v sociálních službách v Olomouckém kraji
Opatření 4.1	Podpora zvyšování podílu dobrovolnické práce v sociálních a navazujících službách v Olomouckém kraji
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k rozvoji dobrovolnické práce při poskytování sociálních a navazujících služeb, ke zvyšování počtu dobrovolníků v sociálních a navazujících službách a výkonu dobrovolnické činnosti v této sféře
Předpokládaný dopad opatření	Zkvalitnění poskytované péče cílovým skupinám a posílení mezigenerační solidarity
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vznik a udržení pracovní skupiny zabývající se problematikou dobrovolnické práce v sociálních a návazných službách na území Olomouckého kraje 2. Informování laické i odborné veřejnosti o možnostech dobrovolnické práce, konference na téma dobrovolnické práce (v rámci Evropského roku dobrovolnictví 2011) 3. Zjištění potřeb dobrovolnické práce u poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji 4. Vytvoření přehledu o akreditovaných dobrovolnických organizacích na území Olomouckého kraje 5. Podpora vhodných podnětů pro jednotlivce a organizace prostřednictvím oceňování a uznávání dobrovolnických aktivit (veřejné ocenění dobrovolníků působících na území Olomouckého kraje, dle vzoru projektu Křesadlo) 6. Podpora dobrovolnických organizací v sociálních službách v rámci dostupných dotačních titulů
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, Národní dobrovolnické centrum, vysílající dobrovolnické organizace
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	50 000 Kč – Organizační zajištění konference na téma dobrovolnické práce 10 000 Kč – Ocenění dobrovolnických aktivit
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Pracovní skupina zabývající se problematikou dobrovolnické práce – Veřejné oceňování dobrovolníků – Konference na téma dobrovolnické práce v sociálních službách – Databáze akreditovaných dobrovolnických organizací uveřejněná na webových stránkách Olomouckého kraje a v Katalogu poskytovatelů sociálních služeb – Informace o dobrovolnictví uveřejňované v měsíčníku Olomoucký kraj, případně dalších tiskovinách – Podpora dobrovolnických organizací v rámci dostupných dotačních titulů

Cíl 5	Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb v Olomouckém kraji a zlepšení prezentace sociálních služeb
Opatření 5.1	Zvýšení a zkvalitnění poskytování informací o sociálních službách
Charakteristika opatření	Opatření směřuje ke zvýšení povědomí veřejnosti o poskytovaných sociálních službách v Olomouckém kraji a jejich prezentaci
Předpokládaný dopad opatření	Dostupné a aktuální informace o poskytovaných sociálních službách a jejich poskytovatelích

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb 2. Pravidelné zveřejňování aktuálních informací z oblasti sociálních služeb v měsíčníku Olomoucký kraj, případně dalších tiskovinách 3. Prezentace příkladů dobré praxe poskytovatelů sociálních služeb prostřednictvím webových stránek Olomouckého kraje, měsíčníku Olomoucký kraj, případně dalších tiskovinách 4. V rámci webových stránek Olomouckého kraje zřízení odkazu pro oblast komunitního plánování rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	2011 – 120 000 Kč, aktualizace tištěné verze katalogu poskytovatelů sociálních služeb financována v rámci realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje 2013 – 120 000 Kč, aktualizace tištěné verze katalogu poskytovatelů sociálních služeb bude financována v rámci návazného individuálního projektu Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Aktualizovaný tištěný katalog poskytovatelů sociálních služeb v letech 2011, 2013 – Roční aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb na webových stránkách Olomouckého kraje – Články v tisku

Opatření 5.2	Průběžná aktualizace databáze informací o sociálních službách v Geografickém informačním systému (GIS) Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zajištění a aktualizaci přehledných informací o sociálních službách vložených do databáze GIS uveřejněné na webových stránkách Olomouckého kraje
Předpokládaný dopad opatření	Zjednodušený a aktuální přehled poskytovatelů sociálních služeb nabízející informace prostřednictvím geografického informačního systému. Možnost vyhledávání poskytovatele podle zadaných kritérií na katastrálním území Olomouckého kraje
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Aktualizace informací uvedených v GIS mapách ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a v rámci pracovních skupin 2. Pravidelná roční aktualizace informací z registru poskytovatelů sociálních služeb a výstupů z pracovních skupin
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, pracovní skupiny v rámci střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	2011 – Činnost financována z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje 2012–2014 – Návazný individuální projekt Olomouckého kraje
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Roční aktualizace GIS map

Cíl 6	Podpora procesu střednědobého plánování v Olomouckém kraji
Opatření 6.1	Podpora střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování na krajské i obecní úrovni
Charakteristika opatření	Zajištění a zkvalitnění procesů komunitního plánování na krajské a obecní úrovni. Nastavení využitelnosti výstupů z komunitních plánů na obecní úrovni pro potřeby plánování v Olomouckém kraji
Předpokládaný dopad opatření	Fungující proces komunitního plánování na krajské a obecní úrovni, jejich vzájemná provázanost vedoucí k zefektivnění poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji. Nastavená síť sociálních služeb dle skutečné potřeby cílových skupin
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zachování komunikační platformy „Krajská koordinační skupina KRKOS“ 2. Zachování činnosti pracovních skupin v rámci střednědobého plánování sociálních služeb na krajské úrovni 3. Zpracování doporučujících metodiky pro tvorbu komunitních plánů na obecní úrovni 4. Aplikace a revize doporučujících metodiky pro tvorbu komunitních plánů na obecní úrovni 5. Zpracování návazného individuálního projektu Olomouckého kraje v souladu se zjištěnými potřebami z obecní úrovně plánování sociálních služeb
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, Krajská koordinační skupina KRKOS, odborná veřejnost
Časový horizont	2011–2014 průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle individuálního projektu Olomouckého kraje

Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Činnost Krajské koordinační skupiny KRKOS – Činnost pracovních skupin v rámci střednědobého plánování sociálních služeb na krajské úrovni – Zpracovaná metodika – Zpracovaný návazný individuální projekt Olomouckého kraje

Cíl 7	Optimalizace sítě sociálních služeb s důrazem na jejich dostupnost a provázanost, na zvyšování kvality a jejich efektivní využívání
Opatření 7.1	Monitoring kvality a efektivity poskytovaných sociálních služeb
Charakteristika opatření	Zpětná vazba poskytovaných služeb a změn v nich probíhajících, rozpoznání kvalitní a efektivní služby, porovnání ceny služby
Předpokládaný dopad opatření	Funkční síť vzájemně provázaných sociálních služeb, které odpovídají zjištěným potřebám a jsou kvalitní a dostupné
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Využití zpracovaných informací z GIS map 2. Dostupné výsledky ze systému kontrol 3. Vznik pracovní skupiny pro posuzování potřebnosti poskytovaných sociálních služeb 4. Využití zpracovaných dat od poskytovatelů sociálních služeb v rámci benchmarkingu poskytovatelů sociálních služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb, členové pracovních skupin v rámci střednědobého plánování sociálních služeb na krajské úrovni
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	2011 – Činnost pracovních skupin financována z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje 2012–2014 – Činnost pracovních skupin bude financována v rámci návazného individuálního projektu Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Výstupy z pracovní skupiny pro posuzování potřebnosti poskytovaných sociálních služeb – Návrh na postupné kroky optimalizace sítě sociálních služeb s využitím výstupů aktivit 1, 2 a 3

Cíl 8	Podpora vzniku komunitních škol s jejich možným využitím v sociálních službách
Opatření 8.1	Propojení komunitních škol se sociálními službami
Charakteristika opatření	Využití školských zařízení pro rozvoj sociálních služeb v oblastech, kde sociální služby nejsou dostupné. Komunitní škola může být hlavním zdrojem nabídky široké škály sociálních služeb dle potřeb dané komunity. Prostřednictvím komunitní školy mohou být poskytovány a realizovány např. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v odpoledních hodinách, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením nebo sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jedná se o aktivity pro ty cílové skupiny, pro které není potřebná sociální služba v oblasti poskytována
Předpokládaný dopad opatření	Poskytování nových služeb pro klienty ve venkovských oblastech a zvýšení dostupnosti těchto služeb, využití prostoru škol a vytvoření nových pracovních míst. Skladba dostupných sociálních služeb bude odpovídat aktuálním potřebám jednotlivých cílových skupin
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Navázání spolupráce odboru sociálních věcí a odboru školství 2. Podpora zakládání komunitních škol v kraji 3. Informační kampaň a uvádění příkladů dobré praxe 4. Navázání spolupráce mezi komunitní školou a poskytovatelem sociálních služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Komunitní centra nebo komunitní školy v obcích, obce, poskytovatelé sociálních služeb, realizátor projektu, pracovní skupiny činné v rámci střednědobého plánování sociálních služeb na krajské úrovni
Časový horizont	2011 – aktivita 1 2012 – aktivita 2 2013 – aktivity 2, 3 2014 – aktivita 2 2014 – aktivita 4
Předpokládané finanční náklady	Dle zajištěné informační kampaně a předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MŠMT, MPSV, Olomoucký kraj, obce
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet vytípaných školských zařízení – Uskutečněná informační kampaň – Počet založených komunitních škol – Počet navázaných dohod o spolupráci

7.2 Pracovní skupina č. 1: Děti, mládež a rodina

Popis cílové skupiny

Jedná se zejména o rodinu, ve které není zdravotně handicapovaný člen. Současně se jedná o děti, mládež a mladé dospělé ve věkové kategorii do 26 let, kteří vyžadují intenzivní podporu zejména z důvodu nepříznivých sociálních a výchovných podmínek, ve kterých žijí nebo mají výchovné či jiné problémy.

Pracovní skupina se zabývala službami, které se bezprostředně vztahují k cílové skupině. Jedná se o tyto služby definované zákonem o sociálních službách:

- a) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež;
- b) sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi;
- c) terénní programy;
- d) odborné sociální poradenství.

Současně se pracovní skupina částečně věnovala i dalším sociálním službám: krizové pomoci, rané péči, domům na půli cesty a azylovým domům pro osamělé rodiče s dětmi. V mnoha oblastech se pracovní skupina dotýkala i problematik, které byly explicitně řešeny jinými pracovními skupinami (např. terénní práce v rámci pracovní skupiny Etnické menšiny a cizinci, azylové domy pro osamělé rodiče, domy na půl cesty – pracovní skupiny Osoby sociálně vyloučené).

Pracovní skupina také reflektovala služby, které v současné době nejsou definovány zákonem o sociálních službách, jako jsou např. rodinná a mateřská centra, komunitní centra, ale i ambulantní psychologickou a psychiatrickou pomoc ohroženým rodinám.

Pro uvedenou cílovou skupinu je typická absence funkčního rodinného systému. Proto děti v době dospívání rodinu opouštějí a hledají společenství svých vrstevníků. Tato cílová skupina často nachází uspokojení svých psychických a společenských potřeb ve společenství obdobně zanedbávaných dětí, mládeže a mladých dospělých, kteří jsou ohroženi sociálně patologickými jevy, případně mají vyhraněný životní styl neakceptovaný většinovou společností.

Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Výsledná zjištění odpovídají celkovému pojetí sociálních služeb jako takových, které jsou vnímány komplexně jak odborníky (poskytovateli a zadavateli sociálních služeb), tak i uživateli služeb.

Tabulka č. 8: Sociální služby vyžadované poskytovateli²⁰ sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina (odpovídalo celkem 65 poskytovatelů)

	Olomouc	Šternberk	Uničov	Přerov	Hranice	Prostějov	Šumperk	Zábřeh	Mohelnice	Jeseník	Celkem služeb
Sociální poradenství	4	0	0	1	2	1	1	0	0	4	13
Azylové domy	2	1	0	1	4	3	1	1	0	0	13
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3	0	0	0	1	1	8	0	0	0	13
Raná péče	1	0	0	0	0	0	9	1	0	0	11
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2	3	1	1	0	0	0	1	1	0	9
Osobní asistence	1	0	2	0	1	1	0	0	0	1	6
Domy na půl cesty	0	1	0	1	0	0	0	4	0	0	6
Podpora samostatného bydlení	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1	4
Chráněné bydlení	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
Odlehčovací služby	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	3
Krizová pomoc	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Centra denních služeb	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Terénní programy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Celkem odpovídalo poskytovatelů (není součet služeb)	13	5	3	4	6	6	13	9	1	5	65

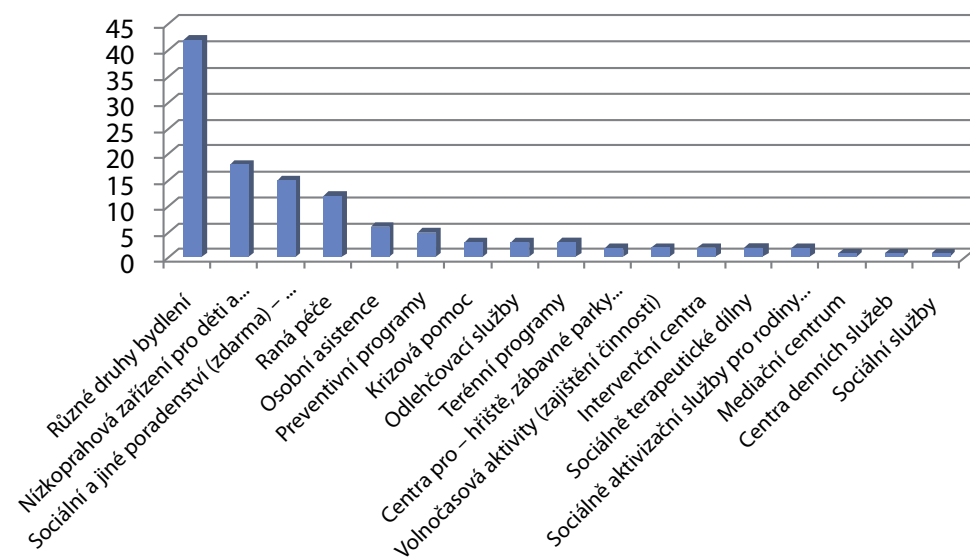
²⁰ Výzkum v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“

Chybějící služby z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Návrhy na doplnění sítě sociálních služeb vyplývají z údajů, které jsou uvedeny v níže uvedeném grafu č. 7. Jsou zde shrnuty všechny kvantitativní i kvalitativní údaje týkající se potřeby doplnění sítě sociálních služeb konkrétními službami.²¹ Všechny chybějící služby pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb.

Graf č. 7: Všechny chybějící služby pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

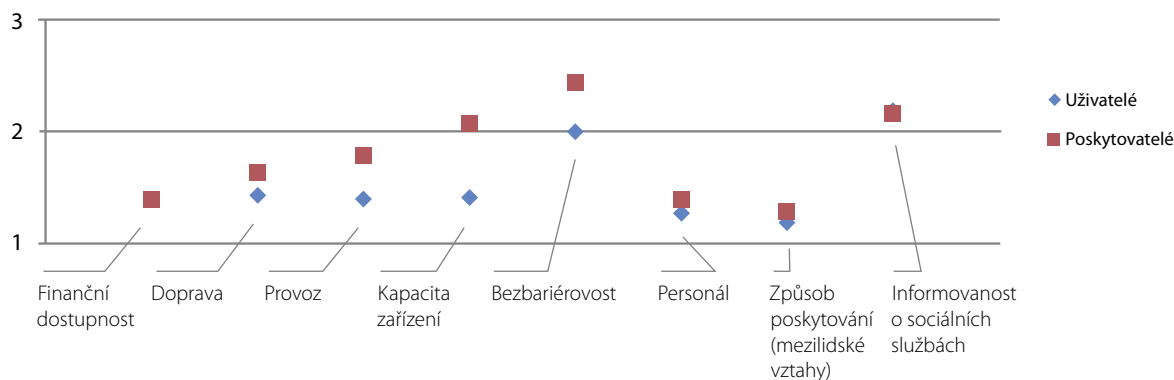

Na základě výše uvedeného jsou formulována následující doporučení v rámci řešení situace:

- Rozšířit síť služeb nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, azylových domů v obcích, jak je uvedeno v tabulce č. 7
- Doplnit síť sociálních služeb o sociální služby pro všechny cílové skupiny v rámci celého Olomouckého kraje, a to na základě místní potřeby
- Zajistit dostupné odborné sociální poradenství
- V okresních městech rozšířit služby poradenství o dluhové poradenství (viz. Rámcové cíle)
- Zajistit fungování stávající sítě sociálních služeb a rozšíření o typy, které jsou identifikovány prostřednictvím výzkumu v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“
- Zajistit podporu svépomocných skupin (typu mateřská centra, rodinná centra a dalších) i mimo rámec sociálních služeb dle zákona o sociálních službách

Kvalita poskytovaných služeb z pohledu uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 8: Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb

Škála 1–5, kde 1= nejlepší hodnocení, 5= nejhorší hodnocení

²¹ Kvalitativní údaje týkající se potřeby sociálních služeb uživatelů cílové skupiny, byly (pokud se výpovědi opakovaly) četnostně shrnuty. K těmto potřebám byly přiřazeny odpovědi poskytovatelů i zadavatelů sociálních služeb.

Porovnáním jednotlivých získaných dat je zřejmé, že uživatelé sociálních služeb jsou se službami spokojenější více, než předpokládají poskytovatelé služeb. Pouze hodnocení charakteristik „finanční dostupnost služeb“ a „informovanost o sociálních službách“ je u obou souborů zcela shodné. V ostatních charakteristikách poskytovatelé předpokládají, že uživatelé mají skeptičtější pohled na kvalitu služeb. Největší rozdíl lze zaznamenat v hodnocení kapacity zařízení sociálních služeb. Pro tuto položku poskytovatelé odhadují, že sociální služby budou požadovány v širším rozsahu (je jich třeba více). Celkové hodnocení sociálních služeb, které jsou poskytovány cílové skupině děti, mládež a rodina, se pohybuje v pásmu velmi kvalitních služeb.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Komunikace mezi poskytovateli sociálních služeb a Olomouckým krajem je na dobré úrovni 2. Existence různorodých služeb, které působí pro cílovou skupinu rodin s dětmi 3. Financování vybraných sociálních služeb v oblasti sociální prevence prostřednictvím individuálního projektu OK 4. Dostupnost některých sociálních služeb na celém území Olomouckého kraje (rodinné poradenství, intervenční centra) 5. Proces komunitního plánování 6. Existence různorodých nestátních neziskových organizací – flexibilita sociálních služeb	1. Nerovnoměrné pokrytí Olomouckého kraje některými sociálními službami (např. NZDM, SAS pro rodiny s dětmi) 2. Absence alternativních služeb pro rodiny s dětmi v Olomouckém kraji (např. mediační centra) 3. Absence poskytovatelů některých sociálních služeb pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina v některých regionech OK 4. Neexistence jednotné metodiky a standardů v oblasti sociálně-právní ochrany dětí 5. Bílá místa v procesu komunitního plánování na území Olomouckého kraje 6. Striktní nastavení střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pouze na sociální služby (návnaznost na oblast školství, zdravotnictví, bydlení, služby pro rodiny s dětmi apod.) 7. Lobistické prosazování vlastních zájmů některých aktérů v rámci aktivit místních komunitních plánů 8. Neexistence koncepce sociálního bydlení 9. Nedostatečná informovanost o sociálních službách 10. Nízká informovanost o problematice NAP
Příležitosti	Ohrožení
1. Individuální projekty Olomouckého kraje zajišťují dostupnost vybraných sociálních služeb sociální prevence na území OK 2. Možnosti rozšíření sociálních služeb do regionů s absencí poskytovatelů sociálních služeb v cílové skupině a tím zvýšení jejich dostupnosti 3. Analýzy sociálních služeb, její výstupy, které umožní využití získaných dat k nastavení nového střednědobého plánu 4. Podpora aktivit v návaznosti na Národní akční plán transformace a sjednocení systému péče o ohrožené děti 5. Účast Olomouckého kraje jako pilotního pracoviště v rámci NAP 6. Převedení systému financování sociálních služeb na kraje 7. Nastavení jednotného a propojeného systému informovanosti o sociálních službách (zřizovatelé, zadavatelé, poskytovatelé) 8. Propojení komunitních škol se sociálními službami 9. Angažovanost některých obcí v sociální problematice 10. Propojení systému informovanosti návazných služeb (školství, zdravotnictví, prarodinné aktivity) 11. Návrhy legislativních změn ke zlepšení systému sociálních služeb	1. Neúspěch předložených individuálních projektů do ESF – nejen OK, ale i NNO 2. Absence jednotného systému získávání dat od poskytovatelů sociálních služeb (v důsledku špatná validita dat) 3. Ekonomická krize a její důsledky na financování sociálních služeb 4. Nastavení systému financování sociálních služeb z krajské úrovně 5. Lobistické legislativní změny 6. Malá angažovanost některých obcí v sociální problematice 7. Malá podpora důležitých subjektů zapojených do aktivit NAP

Komentář ke SWOT analýze

Pracovní skupina Děti, mládež a rodina se při formulaci jednotlivých částí SWOT analýzy opírala nejen o své odborné zkušenosti, poznatky a informace z předmětné oblasti, ale taktéž o výstupy z komunitních plánů na místní úrovni a zpracovaných analýz předložených Agenturou Sociotrendy. Současně byl při sestavování SWOT analýzy zohledněn Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti, který přijala vláda ČR v roce 2009. Při tvorbě SWOT analýzy byl kladen důraz zejména na vzájemné vazby mezi jednotlivými částmi SWOT analýzy. Taktéž byli akceptováni současní poskytovatelé sociálních služeb v Olomouckém kraji.

Pro zlepšení stávajícího stavu považuje pracovní skupina za prioritní zkvalitnit dostupnost sociálních služeb pro uvedenou cílovou skupinu. Mezi klíčové části, kterých lze pro dosažení rozvoje využít, jsou ve SWOT analýze zařazeny jednotlivé

operační programy z oblasti lidských zdrojů, kde lze získat finanční prostředky na rozvoj sociálních služeb. SWOT analýza dále obsahuje možnost zlepšení vzájemné informovanosti mezi resorty sociálních věcí, školství a zdravotnictví a v neposlední řadě se jako zásadní ukazuje realizace opatření ve vztahu k Národnímu akčnímu plánu k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti.

7.2.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Podpora stávajících a rozvoj nových sociálních služeb zaměřených na rodiny s dětmi
Opatření 1.1	Udržení stávajících služeb zaměřených na rodiny s dětmi
Opatření 1.2	Podpora vzniku nových a rozvoje stávajících sociálních služeb na základě místní potřeby
Cíl 2	Podpora aktivit v návaznosti na Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti
Opatření 2.1	Práce na přípravě a vzniku multidisciplinárních týmů působících v oblasti péče o ohrožené děti
Opatření 2.2	Podpora aktivit směřujících k tvorbě standardů a metodiky v oblasti sociálně právní ochrany dětí
Opatření 2.3	Zajištění služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc, transformační aktivity
Cíl 3	Podpora alternativních metod práce s rodinou
Opatření 3.1	Zlepšení dostupnosti rodinné mediace
Opatření 3.2	Podpora a rozvoj fungování mediačního centra jako komplexní služby pro rodiny s dětmi v podobě AMT centra (asistenční mediační a terapeutické centrum)
Opatření 3.3	Metodická podpora rodinné mediace v Olomouckém kraji a rozšíření nabídky rodinné mediace v Olomouckém kraji
Opatření 3.4	Podpora rodinných a mateřských center

7.2.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Podpora stávajících a rozvoj nových sociálních služeb zaměřených na rodiny s dětmi
Opatření 1.1	Udržení stávajících služeb zaměřených na rodiny s dětmi
Charakteristika opatření	Vytvoření podmínek pro podporu stávajících služeb pro děti, mládež a rodinu na základě jejich potřeby
Předpokládaný dopad opatření	Zlepšení dostupnosti služeb zaměřených na cílovou skupinu děti, mládež a rodina, a to na základě místní potřeby
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora místních zadavatelů sociálních služeb k podpoře služeb zaměřených na cílovou skupinu děti, mládež a rodina 2. Vytvoření podmínek pro podporu stávajících služeb pro děti, mládež a rodinu na základě jejich místní potřeby
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011–2014
Předpokládané finanční náklady	Dle poskytovatelů sociálních služeb
Finanční zdroje	MPSV, ESF, Olomoucký kraj, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	Definování sítě sociálních služeb zaměřených na cílovou skupinu Děti, mládež a rodina

Opatření 1.2	Podpora vzniku nových a rozvoje stávajících sociálních služeb zaměřených na rodiny s dětmi na základě místní potřeby
Charakteristika opatření	Na základě místní dostupnosti definovat potřebnost rozvoje stávajících a vznik nových sociálních služeb poskytujících sociální služby cílové skupině děti, mládež a rodina s ohledem na vývoj veřejných financí a předpokládanou změnu financování sociálních služeb (MPSV a Olomoucký kraj)
Předpokládaný dopad opatření	Rozvoj sociálních služeb na základě místní potřeby a v návaznosti na místní komunitní plány měst a obcí. Opatření zvýší místní dostupnost služeb určených pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora nově vznikajících a rozvoj stávajících sociálních služeb na základě místní potřeby 2. Podpora nově vznikajících a rozvojových sociálních služeb v rámci dostupných dotačních titulů
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011–2014
Předpokládané finanční náklady	Dle počtu podpořených organizací
Finanční zdroje	Dle dotačního titulu MPSV, Olomoucký kraj, ESF, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet nově vzniklých a finančně podpořených služeb – Počet nových aktivit zaměřených na cílovou skupinu

Cíl 2	Podpora aktivit v návaznosti na Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti
Opatření 2.1	Práce na přípravě a vzniku multidisciplinárních týmů působících v oblasti péče o ohrožené děti
Charakteristika opatření	Vytvoření pracovních skupin, které se budou podílet na aktivitách souvisejících s implementací NAP, příprava vzniku multidisciplinárních týmů pro práci s ohroženými rodinami, a to v návaznosti na výstupy Meziresortní koordinační skupiny při MPSV a zadání pilotních projektů v rámci Olomouckého kraje
Předpokládaný dopad opatření	Vytvoření multidisciplinárních týmů pro práci s ohroženými rodinami na místní úrovni, vytvoření vzorové metodiky pro tvorbu a práci multidisciplinárních týmů
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytipování relevantních organizací, institucí, odborníků, apod., jejichž činnost souvisí s oblastí péče o ohrožené rodiny 2. Oslovení organizací, institucí, odborníků s nabídkou účasti v multidisciplinárním týmu 3. Sestavení multidisciplinárních týmů, tvorba pravidel pro vznik, fungování a hodnocení činnosti multidisciplinárních týmů 4. Ověření a vznik metodiky fungování multidisciplinárních týmů
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	MPSV, Olomoucký kraj, obce s rozšířenou působností, poskytovatelé sociálních služeb, pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, soudy, policie, lékaři, školy, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2, 3 2012 – aktivity 2, 3 2013 – aktivity 2, 3, 4 2014 – aktivity 3, 4
Předpokládané finanční náklady	30 000 Kč – Náklady na vytištění manuálu
Finanční zdroje	MPSV, Olomoucký kraj, ESF, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet jednání pracovních skupin – Počet multidisciplinárních týmů a počet jejich setkání – Manuál multidisciplinárních týmů na místní úrovni

Opatření 2.2	Podpora aktivit směřujících k tvorbě standardů a metodiky v oblasti sociálně-právní ochrany dětí
Charakteristika opatření	Vytvoření pracovní skupiny, která se bude podílet na aktivitách souvisejících s implementací NAP, bude spolupracovat při tvorbě standardů a metodiky v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a tím podpoří vznik co nejkvalitnějších a nejefektivnějších materiálů k této problematice. Aktivity budou vycházet v návaznosti na výstupy Meziresortní koordinační skupiny při MPSV a zadání pilotních projektů v rámci Olomouckého kraje. Členy pracovní skupiny budou zejména pracovníci, kteří vykonávají sociálně-právní ochranu dětí
Předpokládaný dopad opatření	Vytvoření standardů a metodiky v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, zvýšení kvality práce sociálních pracovníků při výkonu sociálně-právní ochrany dětí
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Setkávání pracovních skupin 2. Příprava, tvorba a oponentura materiálů k tvorbě standardů a metodiky 3. Vzdělávání pracovníků 4. Informovanost pracovníků SPOD, ale i veřejnosti
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	MPSV, Olomoucký kraj, obce s rozšířenou působností, poskytovatelé sociálních služeb, pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, soudy, policie, lékaři, školy, psychologové, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	20 000 Kč – Tisk materiálů, zajištění semináře v rámci vzdělávání pracovníků
Finanční zdroje	MPSV, ESF, Olomoucký kraj, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet jednání pracovních skupin – Návrh standardů pro práci pracovníků sociálně-právní ochrany dětí – Návrh standardů pro práci s ohroženými dětmi v zařízeních bez ohledu na zřizovatele – Písemné materiály

Opatření 2.3	Zajištění služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc, transformační aktivity
Charakteristika opatření	Vytváření podmínek pro zajištění místní dostupnosti služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc v rámci Olomouckého kraje
Předpokládaný dopad opatření	Dostupné služby pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě místní potřeby

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zjišťování možností stávajících subjektů za účelem zajištění služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc 2. Metodická podpora transformačních aktivit za účelem vzniku nových kapacit pro děti vyžadující okamžitou pomoc 3. Participace na zpracování projektové dokumentace za účelem vzniku nových služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, realizátor projektu, obce, poskytovatelé sociálních, školských a zdravotnických služeb, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2012 – aktivity 2, 3 2013 – aktivity 1, 2, 3 2014 – aktivity 2, 3
Předpokládané finanční náklady	10 000 Kč – Jednání pracovních skupin
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, obce, realizátor projektu
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet oslovených subjektů – Seznam subjektů, které mají možnosti pro vznik nových služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc – Počet metodických setkání – Počet nových kapacit – Počet zpracovaných projektů za účelem vzniku nových služeb pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Cíl 3	Podpora alternativních metod práce s rodinou
Opatření 3.1	Zlepšení informovanosti o službách rodinné mediace
Charakteristika opatření	Propagace služeb mediačního centra. Opatření směřuje k rozšíření povědomí o nabídce služeb mediačního centra mezi širokou veřejnost
Předpokládaný dopad opatření	Informovanost laické i odborné veřejnosti o možnosti mimosoudního řešení krizové situace rodiny. Zvýšení počtu rodin řešících spory (rozvod, péče o dítě, mezigenerační spory atd.) alternativním způsobem k soudnímu řízení. Získání objektivních informací o skutečné potřebnosti rodinné mediace
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Průběžné informování o nabídce služeb mediačního centra v měsíčníku Olomoucký kraj, případně dalších tiskovinách 2. Umístění odkazu na web mediačního centra na webu Olomouckého kraje 3. Letáková kampaň 4. Spolupráce na přípravě a realizaci konference o mediaci
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	FOD, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2, 3 2012 – aktivity 1, 2, 3, 4 2013 – aktivity 1, 2, 3 2014 – aktivity 1, 2, 3
Předpokládané finanční náklady	30 000 Kč – Tisk informačních letáků
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet článků v tisku – Odkaz na webu Olomouckého kraje – Počet letáků – Realizovaná konference o mediaci

Opatření 3.2	Podpora a rozvoj fungování mediačního centra jako komplexní služby pro rodiny s dětmi v podobě AMT centra (asistenční mediační a terapeutické centrum)
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k dalšímu rozvoji služeb mediačního centra a rozšíření nabídky jeho služeb
Předpokládaný dopad opatření	Dostupnost komplexní kvalifikované odborné pomoci rodinám v krizi prostřednictvím kvalifikovaných asistentů, mediátorů a terapeutů. Rozšíření nabídky a dostupnosti sociálních služeb rodinám. Zkrácení doby nutné pro pomoc rodinám v krizi
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytvoření pracovního týmu, který se bude zabývat transformací 2. Vytvoření mediačního centra na AMT centrum 3. Vytvoření metodiky práce AMT centra 4. Výběr a vzdělávání terapeutů z celého Olomouckého kraje 5. Spolupráce na přípravě projektové dokumentace mediačního centra
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	FOD, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb a služeb pro rodiny, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina

Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2012 – aktivity 2, 3, 4 2013 – aktivity 3, 4, 5 2014 – aktivity 3, 5
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet členů pracovního týmu – Metodika AMT centra – Počet terapeutů – Zpracovaný „projekt“ AMT centra

Opatření 3.3	Metodická podpora rodinné mediace v Olomouckém kraji a rozšíření nabídky rodinné mediace v Olomouckém kraji
Charakteristika opatření	Opatření směřuje ke zvýšení dostupnosti rodinné mediace v Olomouckém kraji a ke zvyšování a zkvalitňování spolupráce a návaznosti v oblasti rodinné mediace mezi subjekty zabývajícími se prací s rodinou
Předpokládaný dopad opatření	Zvýšení počtu obcí v Olomouckém kraji, v nichž je rodinná mediace dostupná. Zvýšení počtu rodin z Olomouckého kraje, řešících spory (rozvod, péče o dítě, mezigenerační spory atd.) alternativním způsobem k soudnímu řízení. Zvýšení množství a kvality informací OSPOD o rodinné mediaci a jejich podmínkách. Usnadnění využití rodinné mediace vhodným rodinám
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytipování vhodných prostor v objektech Olomouckého kraje nebo jednotlivých obcí, v nichž by bylo možné poskytovat rodinnou mediaci 2. Výběr a vzdělání nových mediátorů v rámci nově předložených projektů 3. Informační kampaň 4. Organizace pravidelných metodických setkání na téma rodinná mediace
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	FOD, Olomoucký kraj, statutární město Olomouc, obce, poskytovatelé sociálních služeb a služeb pro rodiny, pracovní skupina – Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 4 2012 – aktivity 2, 3, 4 2013 – aktivity 1, 3 2014 – aktivity 2, 3, 4
Předpokládané finanční náklady	Aktivita č. 2 – Dle předložených projektů Aktivita č. 3 – 50 000 Kč
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet míst, v nichž je možné v Olomouckém kraji poskytovat rodinné mediace – Počet nových mediátorů – Počet článků, pořadů a letáků v regionálních médiích – Počet metodických setkání k problematice rodinné mediace

Opatření 3.4	Podpora rodinných a mateřských center
Charakteristika opatření	Vytvoření podmínek pro podporu stávajících a nově vznikajících rodinných center a mateřských center na základě jejich potřebnosti, v závislosti na místních podmínkách, v návaznosti na Analýzu potřeb rodin Olomouckého kraje
Předpokládaný dopad opatření	Udržení a rozvoj služeb zaměřených na cílovou skupinu rodin s dětmi. Předchází sociálnímu vyloučení rodičů s malými dětmi, podporou komunitního fungování. Vzdělávání rodičů s dětmi za účelem zvyšování šancí při návratu na otevřený trh práce, zvyšování rodičovských kompetencí, vzdělávání nastávajících rodičů
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Spolupráce s místní a krajskou samosprávou v oblasti služeb pro rodiny s dětmi 2. Vytvoření metodiky pro fungování mateřských a rodinných center 3. Zapojení co největšího počtu mateřských center a rodinných center do sítě mateřských a rodinných center 4. Propojení se sociálními službami, které jsou zaměřené na cílovou skupinu děti, mládež a rodina
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Rodinná a mateřská centra, obce, Olomoucký kraj, pracovní skupina Děti, mládež a rodina
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2012 – aktivity 1, 2, 3 2013 – aktivity 1, 3, 4 2014 – aktivity 1, 3, 4
Předpokládané finanční náklady	Dle počtu realizovaných aktivit a předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, ESF, obce, Olomoucký kraj, nadace, sponzoři, realizátor projektu
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Vytvořená metodika pro fungování rodinných a mateřských center – Počet organizací zapojených do sítě – Počet aktivit realizovaných ve spolupráci se sociálními službami – Vytvořená kritéria pro nabídku spolupráce s místní samosprávou – Počet vzdělávacích aktivit

7.3 Pracovní skupina č. 2: Osoby se zdravotním postižením

Popis cílové skupiny

Lidé se zdravotním postižením tvoří vnitřně silně diferencovanou skupinu s rozdílnými problémy, potřebami a zájmy. Zdravotní postižení představuje jednu z nejtěžších životních zkoušek. Představuje sociální událost, která je, na rozdíl od jiných, většinou nezávislá na vůli člověka. Důsledky zdravotního postižení se projevují v řadě oblastí, zejména však v oblasti osobní, společenské a ekonomické. V důsledku nižších ekonomických příjmů dochází u těchto lidí ke snížení osobního standardu a s ním i ke snížení jejich společenského statusu. Do popředí vystupují specifické potřeby vzniklé vlivem zdravotního postižení, což vede k vyšším životním nákladům, spojeným např. se zajištěním specifických úprav prostředí, pořízením vhodných pomůcek nebo zajištěním sociálních služeb. Řešení situací často vyžaduje mezipřesortní přístup.

Pracovní skupina se zaměřila na osoby se ztrátou nebo omezením schopnosti vykonávat činnosti způsobem nebo v rozsahu, který je pro člověka považován za obvyklý. Za osoby se zdravotním postižením pracovní skupina považuje zejména osoby s postižením:

- a) tělesným,
- b) mentálním,
- c) duševním,
- d) zrakovým,
- e) sluchovým,
- f) řečovým,
- g) civilizačními nemocemi,
- h) kombinovaným.

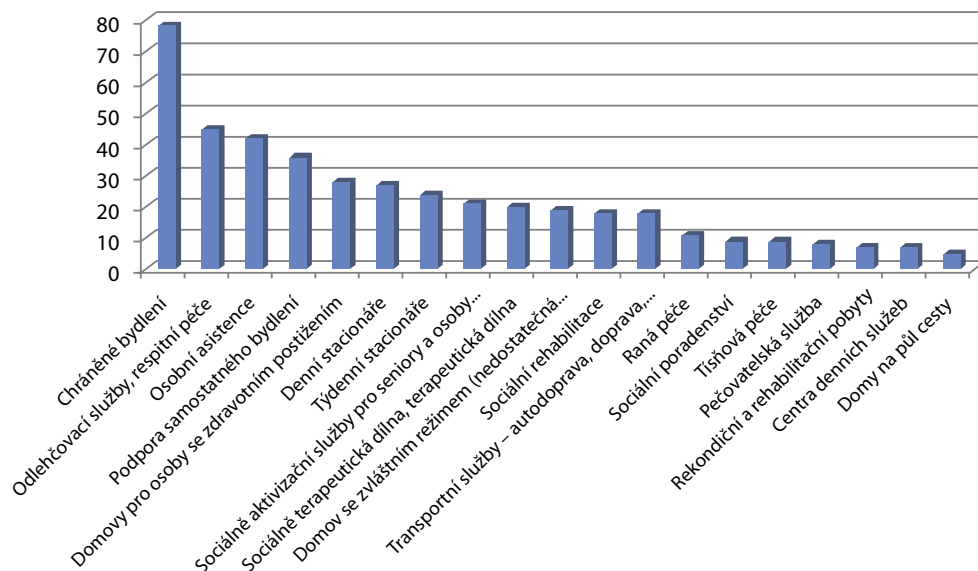
Cílová skupina byla definována s přihlédnutím k Mezinárodní klasifikaci nemocí dle funkční schopnosti, disability a zdraví, a to tak, aby zahrnovala osoby se všemi druhy zdravotního postižení. Zdravotní postižení je koncept, který se vyvíjí a který je výsledkem vzájemného působení mezi osobami s postižením a bariérami v postojích a v prostředí, které brání jejich plnému, účinnému a rovnoprávnému zapojení do společnosti.

Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Počet osob patřících do cílové skupiny není možno blíže specifikovat s ohledem na skutečnost, že neexistují potřebné statistické údaje. Existují pouze odhady počtů osob s jednotlivými zdravotními postiženími.

Chybějící služby z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

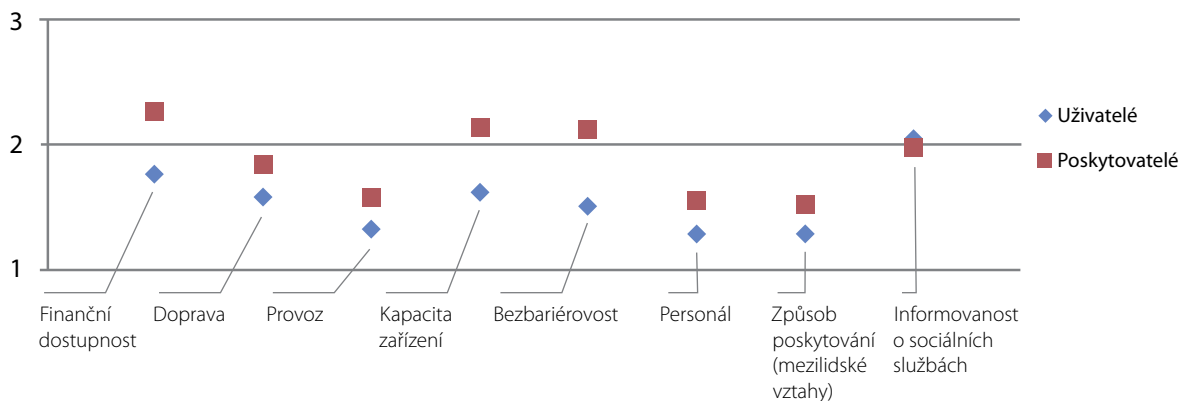
Graf č. 9: Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Nejvíce požadavků bylo orientováno do oblasti chráněného bydlení, odlehčovací služeb a osobní asistence. Následovaly služby podpory samostatného bydlení a domovů pro osoby se zdravotním postižením. Ostatní možnosti jsou zřejmé z grafu.

Kvalita poskytovaných služeb z pohledu uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 10: Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb

Škála 1–5, kde 1= nejlepší hodnocení, 5= nejhorší hodnocení

Porovnáním jednotlivých údajů zakreslených v grafu je zřejmé, že uživatelé sociálních služeb jsou spokojenější se službami více, než předpokládají poskytovatelé služeb. Jedinou změnou je položka informovanost o sociálních službách. Ačkoliv je informovanost celkově chápána jako kvalitní, přece jen jsou uživatelé v této oblasti spokojeni méně. Celkové hodnocení sociálních služeb se pohybuje v pásmu velmi kvalitních služeb.

Obecná východiska transformace pobytových sociálních služeb

Cílem transformace pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, především mentálním a duševním, je vytvořit koordinovanou síť služeb pro uživatele umožňující život v přirozené komunitě a minimalizovat dosud preferovaný způsob poskytování sociálních služeb prostřednictvím ústavní sociální péče. V souladu s právem každého člověka na kvalitní život, a také s vývojem v ostatních zemích EU, je nutné umožnit lidem se zdravotním postižením žít v přirozené komunitě s podporou vycházející podle individuální míry a rozsahu jejich potřeb.

Základními principy transformace jsou:

- princip humanizace (zaměření se na uživatele služby jako na individualitu, nástrojem jsou standardy kvality sociálních služeb),
- princip individualizace (poskytování sociálních služeb zaměřených na individuální podporu života člověka v přirozeném prostředí),
- princip služby v přirozeném prostředí člověka.

U klientů, schopných samostatně bydlet, je proto nutné co nejdříve zajistit možnost samostatného bydlení s využitím přirozených komunit. Umístění uživatelů do bytových jednotek musí odpovídat všeobecně uznávaným normám ubytování v domovech v běžné zástavbě.

Lidé se zdravotním postižením, kteří jsou závislí na pomoci jiné osoby, musí mít možnost využít takovou sociální službu, která je nevyčleněná z přirozené komunity, jak se to děje v případě ústavní péče.

Základy života uživatelů sociálních služeb v běžné komunitě lze podle evropských zkušeností generalizovat v následujících charakteristikách:

- u chráněného bydlení nebo služby podpory samostatného bydlení je nutné udržovat nízký počet uživatelů v jednom bytě,
- uživatelé bydlí v běžné zástavbě,
- je podporována realizace běžných denních aktivit (vzdělávání, zaměstnávání, dílna, volný čas apod.),
- je podporována kvalita denního života uživatelů (respekt spoluobčanů, ekonomická nezávislost),
- je umožněno využívání dalších veřejných služeb v místě a čase stejně s ostatními spoluobčany (bazén, doprava).

Intervence MPSV a Olomouckého kraje

Ministerstvo práce a sociálních věcí se v návaznosti na koncepční řešení kvality a dostupnosti sociálních služeb systematicky věnuje podpoře procesu transformace, deinstitucionalizace a humanizace služeb sociální péče.

Podpora transformace pobytových sociálních služeb v České republice vychází z hlavních priorit Národního rozvojového plánu pro období 2007–2013 a Národního strategického referenčního rámce 2007–2013. Na výše uvedené strategické dokumenty a Lisabonskou strategii, která je označována za program zásadních reforem úzce navazuje Integrovaný operační program pro programovací období 2007–2013.

Hlavní priority procesu transformace pobytových zařízení sociálních služeb jsou vyjádřeny v dokumentu „Konceptce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné druhy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti“, který byl přijat dne 21. 2. 2007 usnesením Vlády ČR č. 127.

Konceptce je vypracována v souladu se strategickými materiály z oblasti sociálních služeb v České republice, tj. Národním akčním plánem sociálního začleňování na léta 2006–2008 a na léta 2008–2010, Bílou knihou v sociálních službách a zákonem o sociálních službách. Je vytvořena v souladu s českým právním řádem, a to zejména s Listinou základních práv a svobod.

Hlavním záměrem aktivit v rámci procesu „Podpora transformace sociálních služeb“ a Integrovaného operačního programu je podpořit a pilotně ověřit transformaci služeb sociální péče na základě individuálně určených potřeb uživatelů sociálních služeb, umožnit jejich aktivní zapojení se na trh práce a do společnosti a přispět k realizaci deinstitucionalizace pobytových zařízení sociálních služeb v České republice.

Rada Olomouckého kraje svým usnesením číslo UR/89/43/2008 ze dne 26. 6. 2008 vyjádřila souhlas s realizací pilotního projektu transformace a humanizace pobytových sociálních služeb v Olomouckém kraji a k jeho realizaci navrhla dvě pobytová zařízení, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR následně zadalo pobytové zařízení Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o., do svého individuálního projektu financovaného z prostředků Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, což podmiňuje čerpání finančních prostředků z Integrovaného operačního programu.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Vytvořené komunitní plány sociálních služeb v lokalitách Olomouckého kraje	1. „Bílá místa“ (regiony, v nichž neprobíhá komunitní plánování)
2. Vytvořený krajský plán – „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010“	2. Geografická odloučenost některých lokalit. Nedostatečné zajištění terénními formami sociálních služeb
3. Realizace Individuálního projektu Olomouckého kraje Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	3. Nedostatečně zajištěná síť sociálních služeb pro osoby se specifickými potřebami (osoby s duševním onemocněním, PAS, neurodegenerativním onemocněním, osoby s těžkou hluchoslepotou ...)
4. Zmapování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji	4. Existence „velkokapacitních“ zařízení sociálních služeb
5. Zájem kraje o vyrovnání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením	5. Nedostatek v legislativě dotýkající se základních oblastí života osob se zdravotním postižením
6. Stávající síť sociálních služeb	6. Neinformovanost pracovníků některých obcí o nabídce sociálních služeb pro určité cílové skupiny osob se zdravotním postižením
7. Zvýšení zájmu o zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb	7. Neexistence cenových jednotek (finančních normativů) pro jednotlivé sociální služby
8. Aktivní a odborný přístup členů pracovní skupiny, znalost problematiky zdravotního postižení	8. Podfinancování sociálních služeb
9. Občané, kterým záleží na kvalitním poskytování sociálních služeb	9. Nedostatečné předávání informací pracovníkům ve zdravotnictví o navazujících sociálních službách
	10. Chybí propojenost a provázanost sociálních služeb na další oblasti běžného života osob se zdravotním postižením
	11. Nedostatečná kapacita cenově a místně dostupných vzdělávacích aktivit pro pracovníky v přímé péči

Příležitosti	Ohrožení
1. Možnost transformace „velkokapacitních“ zařízení z prostředků ESF 2. Financování projektů z ESF Otevření diskuze o problematice osob se zdravotním postižením týkající se mezioborové spolupráce 3. Využitelnost stávajících sociálních služeb ke zvyšování dostupnosti, kvality, jejich případné rozšíření na základě aktuální poptávky v regionu 4. Využití nabídky akreditovaných organizací k působení dobrovolníků při poskytování sociálních služeb 5. Zlepšit politickou informovanost 6. Diskutovat o problematice otázkách s médii a veřejností 7. Využívat aktivity realizované nestátními neziskovými organizacemi 8. Navázání partnerské spolupráce s VŠ a VOŠ (obory zaměřené na sociální práci a sociální politiku) 9. Zákonem daná povinnost poskytovatelů sociálních služeb doplňovat průběžné vzdělávání pracovníků v přímé péči 10. Šíření příkladů „dobré“ praxe 11. Individuální přístup k potřebám osob se zdravotním postižením a vytvoření podmínek k naplnění jejich specifických potřeb při jejich začlenění do společnosti 12. Zapojení do projektu „Koordinační ucelené rehabilitace“	1. Nedostatečná politická vůle (chybějící koncepce rozvoje sociálních služeb) 2. Nestabilita financování sociálních služeb 3. Nejistota financování některých druhů sociálních služeb po skončení projektů financovaných z ESF 4. Úsporné finanční opatření v rámci rozpočtu ČR 5. Nenaplnění cílů a opatření stanovených ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009–2010 – podpora procesu transformace pobytových zařízení sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením. 6. Vyhrocení střetu zájmu mezi uživateli, poskytovateli a zřizovateli sociálních služeb při řešení otázky financování sociálních služeb 7. Střet zájmu zřizovatele (kraje a obce) jako donátora poskytovatelů sociálních služeb 8. Zvyšování kapacity stávajících „velkokapacitních“ zařízení

Komentář ke SWOT analýze

SWOT analýza byla tvořena členy pracovní skupiny metodou brainstormingu a vycházela ze znalostí sítě sociálních služeb, možností lidských zdrojů, systému financování, apod. Velmi problematickou oblastí je financování sociálních služeb a rovněž oblast kvality sociálních služeb. Důraz byl kladen na nezbytnost propojení a spolupráce subjektů, které na poli sociální práce a sociálních služeb v Olomouckém kraji působí. Důležitá, ale stále absentující, je dostatečná informovanost pracovníků obcí, kteří mnohdy nevědí podrobnější informace o síti sociálních služeb či institucí, které mohou být občanům nápomocny při řešení jejich nepříznivé sociální situace. Významným ohrožením je nenaplnění již schválených komunitních plánů sociálních služeb, které se tak mnohdy stávají dokumentem, který pozbývá svého významu. Důležitým úkolem v oblasti sociálních služeb je, podle členů pracovní skupiny, pokračování v procesech transformace zejména velkých tradičních poskytovatelů pobytových sociálních služeb.

Přehled cílů a opatření

7.3.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Zvyšování kvality života osob se zdravotním postižením
Opatření 1.1	Podpora při naplňování Krajského plánu vyrovnavání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (aktualizované vydání 2010)
Cíl 2	Podpora procesu transformace pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
Opatření 2.1	Zajištění metodické podpory a pomoci v procesu transformace vytipovaného zařízení
Cíl 3	Podpora sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v Olomouckém kraji
Opatření 3.1	Analýza sítě stávajících sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v Olomouckém kraji
Opatření 3.2	Podpora vzniku a rozvoje sociálních služeb zaměřených na poskytování specifické pomoci a podpory osobám s pervazivními vývojovými poruchami, s duševním onemocněním, hluchoslepotou, neurodegenerativním onemocněním, případně jiným kombinovaným postižením
Opatření 3.3	Udržení a rozvoj stávající sítě ambulantních, terénních i pobytových sociálních služeb podle potřeb osob se zdravotním postižením v jednotlivých regionech Olomouckého kraje
Opatření 3.4	Podpora financování stávajících sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením vedoucí ke zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb

Opatření 3.5	Vytvoření personálních normativů doporučujících minimální počty a strukturu pracovníků podílejících se na přímé práci s uživateli služeb s cílem zajistit cílové skupině péči odpovídající jejich individuálně určeným potřebám
Opatření 3.6	Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových odlehčovacích služeb
Cíl 4	Rozvoj informovanosti o poskytovaných sociálních službách a dostupnosti kompenzačních pomůcek
Opatření 4.1	Vytvoření funkční databáze půjčoven kompenzačních pomůcek, včetně přehledu o půjčovaných pomůčkách
Opatření 4.2	Zapojení Olomouckého kraje do projektu „Koordinační ucelené rehabilitace“
Opatření 4.3	Vytvoření regionální databáze zdravotnických služeb s bezbariérovým přístupem

7.3.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Zvyšování kvality života osob se zdravotním postižením
Opatření 1.1	Podpora při naplňování Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (aktualizované vydání 2010)
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k podpoře vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením jako nezbytné součásti zajišťování sociálního začleňování osob se zdravotním postižením
Předpokládaný dopad opatření	Osoby se zdravotním postižením mají zajištěn stejný přístup k příležitostem v oblastech odstraňování bariér, vzdělávání, dopravy, zaměstnávání, zdravotnictví, kultury, sportu a dalších volnočasových a rekreačních aktivit
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zajištění součinnosti mezi spolupracujícími subjekty při naplňování sjednaných opatření stanovených v Krajském plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (aktualizované vydání 2010) 2. Zajištění zpětné vazby o realizovaných aktivitách jednotlivých subjektů v rámci naplňování Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (aktualizované vydání 2010)
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením, Pracovní skupina k problematice Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, Krajská rada osob se zdravotním postižením
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	0 Kč
Finanční zdroje	–
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Zajištěná součinnost spolupracujících subjektů – Zajištěné roční podklady o aktivitách vedoucích k naplňování jednotlivých opatření Krajského plánu pro vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením

Cíl 2	Podpora procesu transformace pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
Opatření 2.1	Zajištění metodické podpory a pomoci v procesu transformace vytipovaného zařízení
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zajištění podpůrného a metodického procesu při transformaci vytipovaných zařízení Důraz bude kladen na zvyšování kvality života osob se zdravotním postižením žijících v pobytových sociálních službách a jejich integraci do běžné komunity
Předpokládaný dopad opatření	Transformace Vincentina – poskytovatele sociálních služeb Šternberk, p.o., v návaznosti na kritéria transformace stanovená MPSV. Podpora transformace dalších poskytovatelů sociálních služeb. Naplňování individuálních a specifických potřeb osob žijících celoročně ve stávajících pobytových sociálních službách – domovy pro osoby se zdravotním postižením. Zvyšování kvality transformovaných sociálních služeb. Integrace uživatelů pobytových sociálních služeb do běžné komunity. Individuální zajištění, případně změna v druhu využívané pobytové sociální služby dle potřeb uživatelů v blízkosti jejich přirozeného sociálního prostředí. Vzniklé sociální služby budou vést uživatele k aktivizaci a začlenění do společnosti

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora při vytvoření a postupném naplňování transformačních plánů Vincentina – poskytovatele sociálních služeb Šternberk, p.o., a případných dalších poskytovatelů sociálních služeb 2. Pravidelné metodické porady transformačního týmu 3. Analýza potřebnosti nově tvořených sociálních služeb, zpracování metodik s ohledem na charakter poskytované sociální služby a cílovou skupinu uživatelů 4. Spolupráce s místními komunitami, obcemi a jinými poskytovateli sociálních služeb v daném regionu 5. Individuální sociální práce s osobami, které vstupují do transformačního procesu 6. Zajištění personálního obsazení nově tvořených sociálních služeb, vzdělávání pracovníků, supervize 7. Medializace transformačního procesu v tisku, obrazových a zvukových záznamech
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o., MPSV a dodavatel aktivity projektu, transformační tým, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	90 mil. Kč pro Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o., v rámci projektu MPSV Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, Olomoucký kraj, Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o., případně další poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Průběžně poskytovaná metodická podpora procesů transformace zařízení sociálních služeb – Vytvořený transformační plán – Počet připravených transformačních plánů – Analýza potřebnosti nově vznikajících sociálních služeb v rámci transformace a zpracování jejich metodik – Počet připravených osob, které vstupují do transformačního procesu – Počet připraveného personálu reagujícího na individuálně určené potřeby osob – Vydané články v tisku, obrazové a zvukové záznamy v médiích

Cíl 3	Podpora sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v Olomouckém kraji
Opatření 3.1	Analýza sítě stávajících sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v Olomouckém kraji
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k získání komplexních informací o stávajících sociálních službách poskytovaných osobám se zdravotním postižením
Předpokládaný dopad opatření	K dispozici budou validní informace o síti sociálních služeb v Olomouckém kraji poskytující pomoc osobám se zdravotním postižením. Tyto informace přispějí k prohloubení informovanosti o registrovaných sociálních službách na území Olomouckého kraje
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Aktualizace datových polí na webovém rozhraní určených pro benchmarking poskytovatelů sociálních služeb – pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením 2. Sběr informací od poskytovatelů sociálních služeb – benchmarking poskytovatelů sociálních služeb 3. Zpracování aktualizovaných údajů od poskytovatelů sociálních služeb z roku 2009 a 2010 4. Analýza sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny osob se zdravotním postižením, včetně kapacit a základních informací o poskytovaných službách 5. Porovnání metodik a provázanost informací mezi OK systémem a Benchmarkingem poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji a jejich praktické využití 6. Zveřejnění analýzy sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením na webových stránkách Olomouckého kraje v podobě vhodné pro čtecí mechanismy používající osoby se zrakovým postižením (Blind friendly) 7. Pravidelná roční aktualizace získaných údajů
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, VCVS ČR o.p.s., obce, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2, 3, 4, 5 2012–2014 – aktivity 6, 7
Předpokládané finanční náklady	Financováno z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF

Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Realizovaný Benchmarking poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji – Zpracovaná analýza sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením z aktuálních informací z benchmarkingu – Zpracovaná analýza porovnání metodik a provázanosti informací mezi OK systémem a benchmarkingem – Zveřejnění analýzy sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením na webových stránkách Olomouckého kraje – Pravidelná roční aktualizace získaných dat

Opatření 3.2	Podpora vzniku a rozvoje sociálních služeb zaměřených na poskytování specifické pomoci a podpory osobám s pervazivními vývojovými poruchami, s duševním onemocněním, hluchoslepotou, neurodegenerativním onemocněním, případně jiným kombinovaným postižením
Charakteristika opatření	Opatření se zaměřuje na podporu a pomoc osobám se zdravotním postižením, jejichž potřeby nebyly v rámci Olomouckého kraje dosud dostatečně naplňovány v rámci stávajících sociálních služeb
Předpokládaný dopad opatření	Iniciování projektů zaměřujících se na poskytování podpory osobám s: – pervazivními vývojovými poruchami – duševním onemocněním – hluchoslepotou – neurodegenerativním onemocněním – rodiny s dětmi s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením (raná péče) – jiným kombinovaným postižením
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Analýza potřeby vzniku sociálních služeb zaměřených na podporu osob s uvedenými zdravotními postiženími 2. Iniciování a podpora projektů zaměřujících se na uvedené skupiny osob se zdravotním postižením
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, LORM, Dětský klíč Šumperk, o. p. s., Záblesk o.s., Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě, Středisko pro ranou péči Olomouc, obce, další poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, obce, zřizovatel, realizátor projektu, Olomoucký kraj
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zpracovaná analýza potřeby sociálních služeb pro specifické cílové skupiny osob se zdravotním postižením – Počet předložených projektů

Opatření 3.3	Udržení a rozvoj stávající sítě ambulantních, terénních i pobytových sociálních služeb podle potřeb osob se zdravotním postižením v jednotlivých regionech Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Na základě výstupů z analýzy sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením podporovat a rozvíjet využitelné kapacity stávajících sociálních služeb
Předpokládaný dopad opatření	Udržet a rozvíjet využitelné kapacity ambulantních, terénních a pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením. Zajistit dostupnost sociálních služeb na základě potřeb osob se zdravotním postižením v regionech
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Provést analýzu stávající sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením 2. Zohlednit potřeby osob se zdravotním postižením v daných regionech v souvislosti s dostupností sociálních služeb 3. Jednat se stávajícími poskytovateli sociálních služeb o možnostech změny jejich kapacity, dostupnosti a provozních podmínkách 4. Podporovat projekty vztahující se k sociálním službám pro osoby se zdravotním postižením na základě jejich potřeb a dle finančních možností partnerů projektu 5. S aktivitami realizátorů projektů seznamovat pracovní skupinu Osoby se zdravotním postižením
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Zřizovatelé sociálních služeb, obce, poskytovatelé sociálních služeb, Olomoucký kraj, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit

Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, obce, zřizovatel, realizátor projektu, Olomoucký kraj
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zpracovaná analýza sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením – Jednání se stávajícími poskytovateli sociálních služeb. – Předložené projekty

Opatření 3.4	Podpora financování stávajících sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením vedoucí ke zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb
Charakteristika opatření	Opatření reaguje na nezbytnost zajištění optimální podpory a poskytování takové formy pomoci registrovaným sociálním službám pro osoby se zdravotním postižením, která umožní vytvoření efektivního systému financování sociálních služeb určených této cílové skupině osob
Předpokládaný dopad opatření	Zajištění dostupnosti kvalitních terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	1. Zpracování návrhu na sjednocení metodiky definování kapacit ve vztahu k jednotlivým druhům sociálních služeb (využití údajů v Registru poskytovatelů sociálních služeb, OK systému a Benchmarkingu poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji) 2. Zpracování analýzy kapacit stávajících ambulantních, terénních a pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením 3. Jednání se stávajícími poskytovateli sociálních služeb ohledně zajištění dostupnosti služeb ve vyloučených lokalitách 4. Dotační programy na podporu financování sociálních služeb v Olomouckém kraji na investiční a neinvestiční náklady související s poskytováním sociálních služeb
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, mikroregiony, zřizovatelé, poskytovatelé sociálních služeb, MPSV
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb, MPSV
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zpracovaný návrh metodiky definice kapacit ve vztahu k jednotlivým druhům sociálních služeb – Zpracovaná analýza využitelných kapacit a regionální dostupnosti stávajících ambulantních, terénních a pobytových sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením – Vyjednání konkrétních podmínek pro zajištění dostupnosti potřebných sociálních služeb ve vyloučených lokalitách – Vypsání dotačních programů na investiční a neinvestiční náklady související s poskytováním sociálních služeb – Udržení stávající sociální sítě služeb reagující na potřeby osob se zdravotním postižením – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Olomouckého kraje – Zpracovaný efektivní systém financování sociálních služeb v Olomouckém kraji

Opatření 3.5	Vytvoření personálních normativů doporučujících minimální počty a strukturu pracovníků podílejících se na přímé práci s uživateli služeb s cílem zajistit cílové skupině péči odpovídající jejich individuálně určeným potřebám
Charakteristika opatření	Analyzovat a následně doporučit poskytovatelům sociálních služeb optimální počty a strukturu pracovníků v přímé péči s ohledem na druh zdravotního postižení a specifické potřeby jejich uživatelů
Předpokládaný dopad opatření	V souladu se zvyšováním kvality poskytovaných sociálních služeb a s tím související individuálně zaměřené péče, je vhodné optimalizovat počty a strukturu pracovníků v přímé péči s ohledem na druh zdravotního postižení, jenž determinuje individuálně určené potřeby osob se zdravotním postižením. Možnost personálního auditu bude mít návaznost na aktualizaci kapacit poskytovaných sociálních služeb a provozní zajištění služby
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	1. Analýza dat z benchmarkingu týkající se personálního obsazení poskytovaných sociálních služeb v souvislosti s cílovou skupinou a jejími specifickými potřebami 2. Analýza potřeb jednotlivých cílových skupin osob se zdravotním postižením dle druhu zdravotního postižení s ohledem na závislost na péči a pomoci druhé osoby a na zajištění jejich specifických potřeb 3. Tvorba doporučených normativů pro pracovníky v přímé péči v jednotlivých druzích sociálních služeb využívaných osobami se zdravotním postižením

Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením, VCVS ČR o.p.s., poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011 – Analýza potřeb osob se zdravotním postižením v současně využívaných sociálních službách v regionu Olomouckého kraje – Benchmarking poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji (data z roku 2009 a 2010) 2012–2014 Tvorba doporučených normativů pro pracovníky v přímé péči s ohledem na výsledky zpracované analýzy jejich potřebnosti pro zajištění vymezených druhů sociálních služeb
Předpokládané finanční náklady	0 Kč
Finanční zdroje	–
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zpracovaná analýza potřeb viz. Aktivita 1 – Benchmarking – Zpracovaná analýza potřeb jednotlivých cílových skupin – viz. Aktivita 2 – Zpracované normativy pro pracovníky v přímé péči s ohledem na druh poskytované sociální služby – viz. Aktivita 3

Opatření 3.6	Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových odlehčovacích služeb
Charakteristika opatření	Vytvoření dostatečné nabídky odlehčovacích služeb umožňujících poskytnutí podpory a péče uživateli a zároveň odpočinek běžně pečující osobě (dle Národního plánu rozvoje sociálních služeb pro období 2011–2016)
Předpokládaný dopad opatření	Rozšíření počtu osob se zdravotním postižením, které mohou zůstat v přirozeném prostředí, pomoc pečujícím rodinám v případě nutného přerušení péče z různých důvodů (odpočinek, nemoc, dovolená, lázně apod.), finanční dopad (péče v domácím prostředí je mnohem levnější než péče v pobytovém zařízení)
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora stávajících terénních a pobytových odlehčovacích služeb 2. Vytipování vhodných pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením pro transformaci na pobytovou odlehčovací službu 3. Podpora vzniku nových terénních a pobytových odlehčovacích služeb
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, Olomoucký kraj, obce, ESF, zřizovatelé, poskytovatelé, uživatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet podpořených poskytovatelů odlehčovacích služeb – Počet nových lůžek v pobytových zařízeních odlehčovacích služeb – Počet uspokojených uživatelů

Cíl 4	Rozvoj informovanosti o poskytovaných sociálních službách a dostupnosti kompenzačních pomůcek
Opatření 4.1	Vytvoření funkční databáze půjčoven kompenzačních pomůcek, včetně přehledu o půjčovaných pomůčkách
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zajištění přehledu o možnostech půjčování kompenzačních pomůcek
Předpokládaný dopad opatření	Osoby se zdravotním postižením a osoby o ně pečující mají k dispozici přehled o dostupnosti půjčovaných kompenzačních pomůcek, podmínkách výpůjčky Olomoucký kraj získá funkční nástroj pro posuzování potřebnosti rozvoje půjčoven kompenzačních pomůcek
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zpracování databáze půjčoven kompenzačních pomůcek 2. Vytvoření krajské metodiky ke zpracování požadovaných dat 3. Zveřejnění databáze na webu Olomouckého kraje – Osoby se zdravotním postižením 4. Pravidelná aktualizace zpracovávaných dat o půjčovných kompenzačních pomůckách a jejich vybavenosti, podmínkách výpůjčky (cca 1x ročně)
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2012–2014 aktivity 3, 4

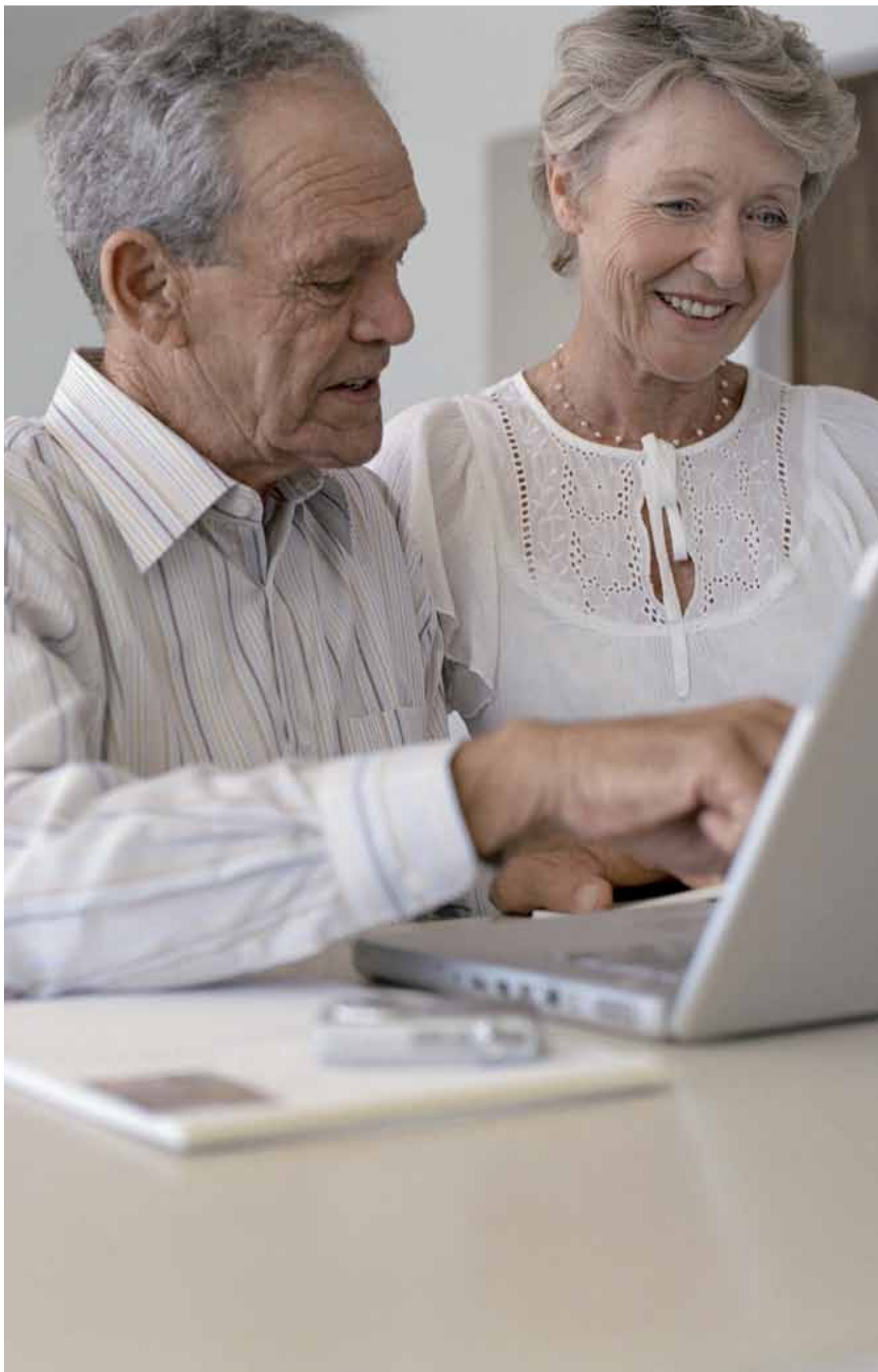
Předpokládané finanční náklady	Financováno z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zpracovaná databáze půjčoven kompenzačních pomůcek – Zpracovaná metodika zpracování a aktualizace požadovaných dat – Zveřejněná databáze na webu Olomouckého kraje – Osoby se zdravotním postižením – Aktualizace zpracovávaných dat

Opatření 4.2	Zapojení Olomouckého kraje do projektu „Koordinace ucelené rehabilitace“
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zavedení funkce koordinátora ucelené rehabilitace na krajské i obecní úrovni, který bude zařizovat koordinační a poradenské aktivity ve prospěch synergie a provázanosti jednotlivých složek rehabilitace osob se zdravotním postižením
Předpokládaný dopad opatření	Opatření směřuje k podpoře efektivnějšího poskytování všech složek ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením, tj. léčebné, sociální, pedagogické, pracovní a jejich vzájemnou koordinaci
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zajištění spolupráce s obcemi s rozšířenou působností, které se budou účastnit projektu 2. Metodická podpora, semináře, vzdělávání a supervize mezi spolupracujícími subjekty na projektu (Olomoucký kraj, Jeseník, Přerov, Olomouc, MPSV, dodavatel projektu atd.) 3. Medializace projektu (konference) a zpracování metodiky ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením, metodická příručka koordinátora ucelené rehabilitace 4. Zapojení koordinátorů ucelené rehabilitace do aktivit zaměřených na osoby se zdravotním postižením v rámci spolupracujících i dalších subjektů (Úřad práce apod.) 5. Depistáž osob se zdravotním postižením v Olomouckém kraji 6. Zajištění individuální podpory a pomoci osobám se zdravotním postižením ve všech oblastech jejich života
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením, dodavatel projektu, MPSV
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle připravovaného projektu
Finanční zdroje	ESF, MPSV
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Depistáž osob se zdravotním postižením – Zapojení do projektu na krajské i obecní úrovni – Vzdělávání, semináře a supervize týkající se oblastí ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením – Konference v návaznosti na realizovaný projekt – Metodická příručka koordinátora ucelené rehabilitace

Opatření 4.3	Vytvoření regionální databáze zdravotnických služeb s bezbariérovým přístupem
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zajištění informovanosti osob se zdravotním postižením o dostupnosti regionálních zdravotnických zařízení s bezbariérovým přístupem (především se jedná o regiony spadající do vyloučených lokalit)
Předpokládaný dopad opatření	Osoby se zdravotním postižením a osoby o ně pečující mají k dispozici přehled, provozní dobu, kontaktní údaje o místech poskytování odborné zdravotní péče v regionálních zdravotnických zařízeních. Snižuje se tak riziko předpokládaného zhoršování zdravotního stavu v souvislosti s pozdějším využíváním sociálních služeb, čerpání sociálních dávek
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Navázání spolupráce s obcemi s rozšířenou působností – určení kontaktní osoby pro zpracování a roční aktualizace databáze zdravotnických služeb v daném regionu 2. Zpracování a zveřejnění databáze zdravotnických služeb s bezbariérovým přístupem v jednotlivých regionech Olomouckého kraje (obce s rozšířenou působností) 3. Pravidelná roční aktualizace zpracovávaných dat o zdravotnických službách v daných regionech (kontaktní pracovník obce s rozšířenou působností) 4. Zajištění informačních letáků pro obce s rozšířenou působností s databází regionálně určených zdravotnických služeb (Olomoucký kraj) 5. Distribuce informačních letáků krajem a obcemi s rozšířenou působností k potřebným osobám se zdravotním postižením

Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce s rozšířenou působností, zdravotnická zařízení v Olomouckém kraji, pracovní skupina – Osoby se zdravotním postižením
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2012–2014 aktivity 3, 4, 5
Předpokládané finanční náklady	Financováno z realizovaného individuálního projektu Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Navázání spolupráce v dané oblasti s obcemi s rozšířenou působností – Zpracovaná a zveřejněná regionální databáze zdravotnických služeb s bezbariérovým přístupem (webové stránky) – Zajištění informačních letáků pro obce s rozšířenou působností s regionální nabídkou zdravotnických služeb – Zajištění roční aktualizace regionální databáze zdravotnických služeb obcemi s rozšířenou působností

7.4 Pracovní skupina č. 3: Senioři

Popis cílové skupiny

Cílovou skupinu senioři lze vymezit dle věku osob, jenž dosáhly důchodového věku, zpravidla jim vzniká nárok na přiznání starobního důchodu, a zároveň mají z důvodu svého zdravotního stavu či vyššího věku anebo působením obou faktorů současně, sníženou soběstačnost v úkonech péče o vlastní osobu, úkonech péče o domácnost nebo úkonech, kterými mohou ostatní lidé bez ztráty soběstačnosti uplatňovat své zájmy. Zhoršení zdravotního stavu může být způsobeno somatickým i psychickým onemocněním nebo může individuálně přetrvávat z období předchozích let.

Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Počet seniorů na území Olomouckého kraje

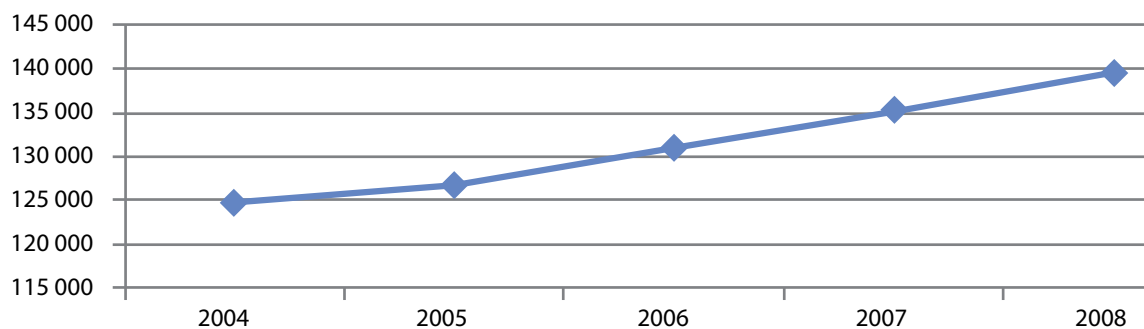
Graf č. 11 udává vývoj obyvatel v seniorském věku, který je pro ilustraci uváděn v časové řadě, v tabulce č. 9 jsou údaje doplněny o informace dle jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Tabulka č. 9: Počet seniorů na území Olomouckého kraje v členění OÚ ORP – časové řady

Olomoucký kraj ORP – počet obyvatel ve věku 60+	2004	2005	2006	2007	2008
Hranice	6 339	6 457	6 716	6 903	7 075
Jeseník	7 384	7 491	7 724	8 134	8 485
Konice	2 425	2 442	2 481	2 526	2 602
Lipník nad Bečvou	3 002	3 056	3 128	3 184	3 224
Litovel	4 637	4 742	4 898	5 041	5 167
Mohelnice	3 457	3 523	3 637	3 767	3 938
Olomouc	31 171	31 619	32 632	33 695	34 712
Prostějov	20 157	20 458	21 076	21 679	22 239
Přerov	17 469	17 832	18 452	18 980	19 446
Šternberk	4 376	4 424	4 574	4 799	4 975
Šumperk	13 849	14 045	14 496	15 041	15 653
Uničov	4 277	4 364	4 528	4 690	4 839
Zábřeh	6 282	6 364	6 641	6 863	7 106
CELKEM	124 825	126 817	130 983	135 302	139 461

Počet populace seniorů se od roku 2005 v Olomouckém kraji zvyšuje ve všech ORP Olomouckého kraje. Relativně stabilní počet seniorů náleží ORP Konice a Lipník nad Bečvou.

Graf č. 11: Vývoj počtu obyvatel Olomouckého kraje v důchodovém věku (60+) – časové řady

Počet populace seniorů se od roku 2005 v Olomouckém kraji zvyšuje. Dále se dá předpokládat nárůst této věkové kategorie i v následujících letech.

Současný stav seniorů (jako uživatelů sociálních služeb) a prognóza vývoje

Ze získaných údajů od poskytovatelů sociálních služeb (Výzkum mezi poskytovateli sociálních služeb v Olomouckém kraji v rámci individuálního projektu) byly zjištěny aktuální údaje o počtu uživatelů cílové skupiny seniorů. Meziročně jsme nezaznamenali významné změny v průměrném počtu uživatelů služeb, dle výsledku se však počet služeb zvýšil (v případě zvýšení počtu služeb a zachování průměrného počtu uživatelů za službu můžeme hovořit o významném nárůstu počtu uživatelů služeb ve sledované cílové skupině). V roce 2009 byl průměrný počet uživatelů u jedné služby 142.

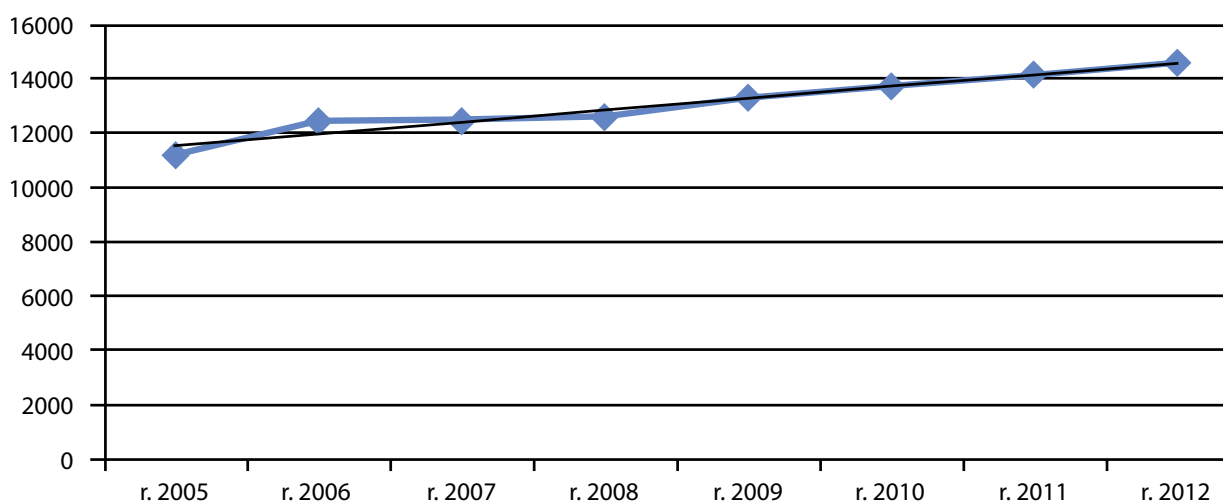
Celkový odhad počtu uživatelů sociálních služeb cílové skupiny seniorů je uveden v posledním sloupci tabulky č. 10 níže. Vývoj počtu uživatelů je uveden v grafu č. 12.

Tabulka č. 10: Vývoj počtu uživatelů

Vývoj počtu uživatelů	N poskytovatelé	Minimum	Maximum	Průměr	Odhad počtu uživatelů
2005	76	0	1 507	148	11 248
2006	78	0	1 535	160	12 480
2007	85	0	1 389	147	12 495
2008	91	0	1 174	139	12 649
2009	94	0	1 247	142	13 348

Na základě použití lineárního trendu byla vypočtena prognóza odhadu počtu uživatelů cílové skupiny seniorů do r. 2012, která je uvedena v grafu č. 12.

Graf č. 12: Prognóza vývoje odhadu počtu uživatelů – seniori (lineární trend)

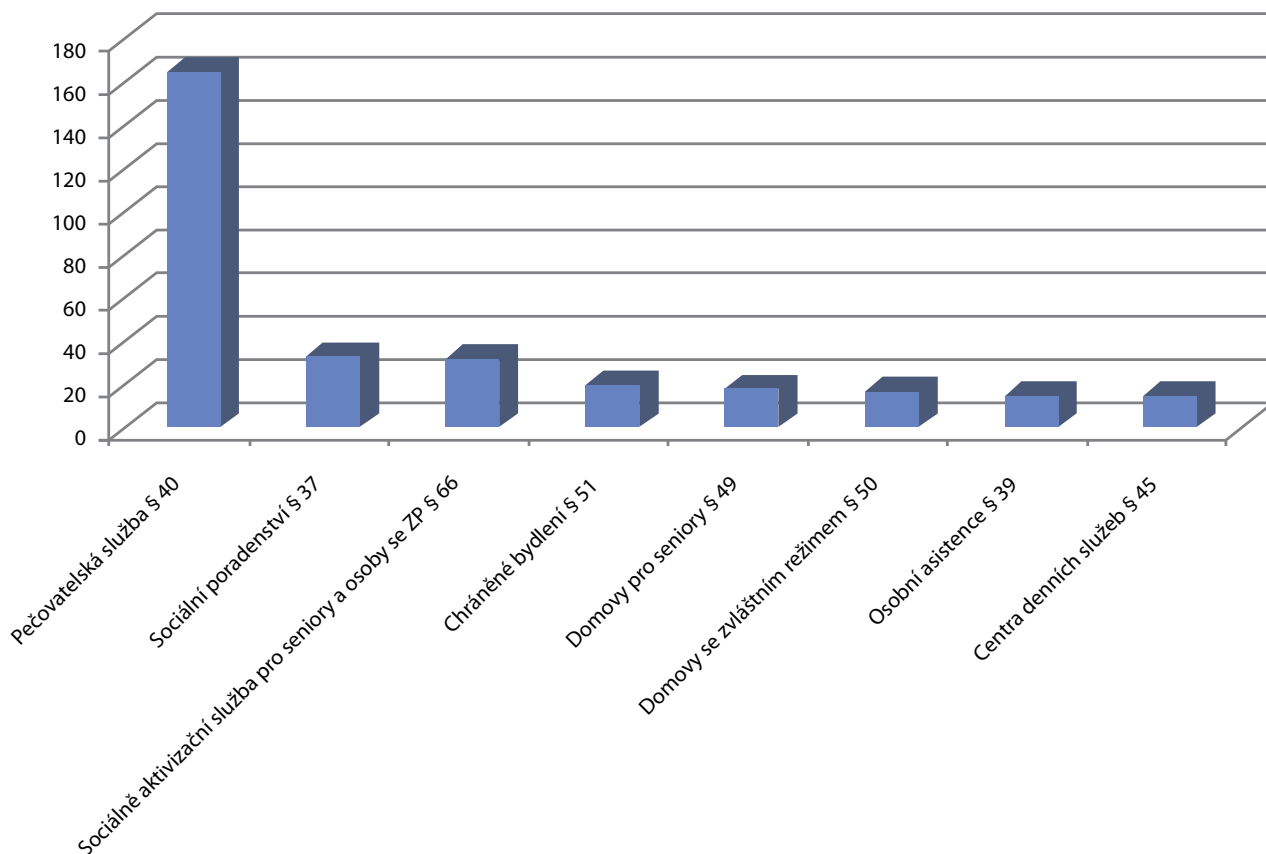

Počet uživatelů služeb v roce 2005 se pohyboval v odhadovaném počtu 11 248 uživatelů, v roce 2009 již v odhadovaném počtu 13 348 uživatelů. Pro roky 2010 až 2012 se dá předpokládat nárůst počtu uživatelů nad 13 774.

Nejčastěji využívané sociální služby a preferovaný druh pomoci

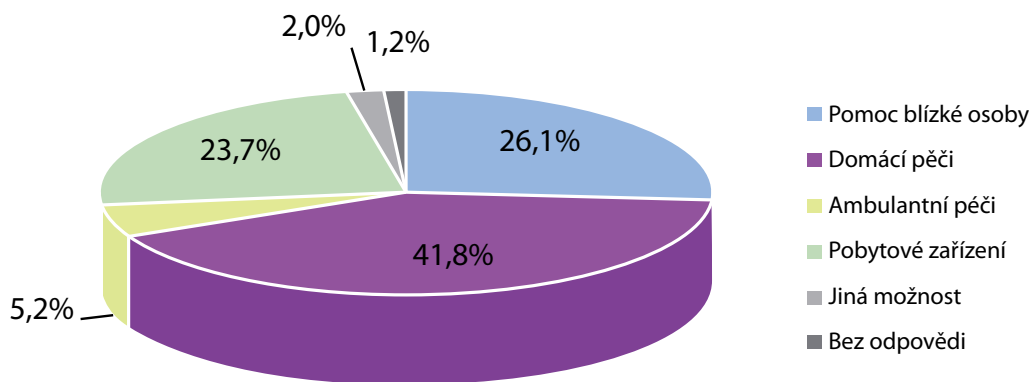
Jako nejčastěji využívané služby jsme zaznamenali pečovatelskou službu. Následovaly služby sociálního poradenství, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP, chráněné bydlení, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, osobní asistence a centra denních služeb.

Graf č. 13: Nejčastěji využívané sociální služby (N více než 10)

Z výzkumu vyplynulo, že pokud by uživatelé byli z jakéhokoliv důvodu odkázáni na pomoc druhých, upřednostnili by ve více než dvou pětinach případů domácí péči (osobní asistenci, pečovatelskou službu apod.). Preferovaný druh pomoci podle ORP je uveden v grafu č. 14.

Graf č. 14: Preferovaný druh pomoci (N=249)

41,8% uživatelů by preferovalo domácí péči (osobní asistenci, pečovatelskou službu apod.), 26,1% pomoc blízké osoby (neformální péče, např. péče ze strany rodiny), 23,7% pobytové zařízení a 5,2% uživatelů by preferovalo ambulantní péči.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Existence fungující sítě poskytovatelů sociálních služeb Znalost stávající sítě sociálních služeb pro seniory Zvyšující se profesionalita poskytovatelů sociálních služeb (naplňování standardů kvality sociálních služeb dle zákona o sociálních službách) Různorodost poskytovatelů sociálních služeb a jejich ochota ke vzájemné spolupráci Vytvoření katalogu poskytovatelů sociálních služeb Existence komunitních plánů Sestavení tvůrčí pracovní skupiny „Seniori“ (různorodost a odbornost členů skupiny) Zájem poskytovatelů zvyšovat kvalitu a odbornost v sociálních službách Informace získané z analýz (zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji)	Nesystematické a nedostačující financování sociálních služeb Chybějící odborníci pro prezentaci sociálních služeb (funkční marketing) Nevyhovující legislativní systémy úhrad za sociální služby (včetně vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům, využití vlastních zdrojů pro úhrady sociálních služeb, nepochopitelnost úhrad mezi jednotlivými sociálními službami) Nedostatečné finanční ohodnocení pracovníků v sociálních službách Nedostatek terénní služby a osobní asistence v některých lokalitách (malý podíl služeb poskytujících péči v domácím prostředí se zachováním přirozených sociálních vazeb) Nedostatek informací o potřebnosti sociálních služeb v oblastech „bílých míst“ Nárůst seniorů ohrožených sociálním vyloučením Chybějící zařízení pro seniory – domov se zvláštním režimem (pro osoby s demencí, bez přístřeší, závislé na alkoholu a jiných návykových látkách) Nedostatek ošetrovatelských lůžek v nemocnicích i zařízeních sociálních služeb Nefungující mezerortní spolupráce, zejména s resorty zdravotnictví, nepropojenost systémů zdravotní a sociální péče Chybějící legislativa (obce nemají dle zákona o sociálních službách povinnost plánovat) Malá informovanost a nespolečenská spolupráce mezi obcemi v rámci sociálních služeb Místa bez komunitních plánů (tzv. bílá místa) Nejednotnost komunitních plánů
Příležitosti	Ohrožení
Registr poskytovatelů sociálních služeb Zvýšení prestiže sociálních služeb na veřejnosti Spolupráce v rámci KPSS a mezi poskytovateli Existence mikroregionů Příprava na stáří Vzdělávání zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb Vznik jednotné komory poskytovatelů sociálních služeb pro strategické vyjednávání Snaha o mezerortní spolupráci Rozvoj dobrovolnické činnosti a jejího potenciálu Vytvoření aktivizačních programů pro seniory s využitím finančních prostředků z různých fondů Informace získané z analýz (zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji)	Nepřipravenost sociální politiky státu na nárůst počtu seniorů Nestabilní a nevyhovující systém financování sociálních služeb Změna v samosprávných orgánech Odklad penzijní reformy Nestabilita sociální politiky Nárůst administrativy Nevyužívání PnP na nákup služeb Nestejně podmínky pro existenci poskytovatelů sociálních služeb Regulace úhrad zdravotních výkonů ze strany zdravotních pojišťoven Malá informovanost zájmu veřejnosti a nezájem veřejnosti Nesrozumitelnost terminologie v sociálních službách a v KPSS pro veřejnost

Komentář ke SWOT analýze

Pracovní skupina k provedení SWOT analýzy v oblasti sociálních služeb určených seniorům využila zejména odborných znalostí jednotlivých členů, bylo využito informací o potřebách, spokojenosti nebo požadavcích seniorů z dostupných analýz provedených na území kraje i z dostupných výstupů komunitního plánování na místní úrovni. V hodnocení slabých stránek sociálních služeb pro danou cílovou skupinu se objevila potřeba zřízení zařízení pro seniory, a to domova se zvláštním režimem (pro osoby s demencí, bez přístřeší, závislé na alkoholu a jiných návykových látkách). Jde o velice palčivý problém v celém systému sociálních služeb, pracovní skupina prostřednictvím svých výstupů navrhuje řešení této situace. Při sestavování SWOT analýzy členové pracovní skupiny zdůrazňují potřebu orientace na opatření, která by řešila dopady tzv. demografického stárnutí na nabídku a kapacity sociálních služeb.

7.4.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Zachování a rozvoj stávající sítě sociálních služeb pro seniory
Opatření 1.1	Podpora projektů zvyšujících kvalitu sociálních služeb pro seniory
Cíl 2	Podpora a rozvoj terénních a ambulantních služeb pro seniory
Opatření 2.1	Zajištění místní a časové dostupnosti služeb pro seniory
Cíl 3	Podpora služeb pro seniory vyžadující specializovanou péči
Opatření 3.1	Využití a rozšíření stávajících kapacit pobytových zařízení, terénních a ambulantních služeb pro seniory ohrožené sociálním vyloučením a podpora vzniku nových služeb tohoto typu
Opatření 3.2	Využití kapacit pobytových zařízení pro seniory s různými typy demencí
Opatření 3.3	Příprava a vznik domova se zvláštním režimem
Cíl 4	Rozvoj služeb sociální péče podporujících zachování života v přirozeném prostředí
Opatření 4.1	Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových odlehčovacích služeb

7.4.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Zachování a rozvoj stávající sítě sociálních služeb pro seniory
Opatření 1.1	Podpora projektů zvyšujících kvalitu sociálních služeb pro seniory
Charakteristika opatření	Podporou projektů zvyšujících kvalitu sociálních služeb bude realizováno vzdělávání zaměstnanců, zvyšování úrovně prostředí a technického zázemí, ve kterém jsou služby provozovány
Předpokládaný dopad opatření	1. Zvýšení kvality poskytovaných služeb 2. Spokojenost uživatelů 3. Zvýšení vzdělanostní úrovně zaměstnanců
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	Zpracování projektů jednotlivých poskytovatelů na zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, obce, Olomoucký kraj, pracovní skupina – Senioři
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, obce, MPSV, ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet zpracovaných projektů – Počet realizovaných projektů

Cíl 2	Podpora a rozvoj terénních a ambulantních služeb pro seniory
Opatření 2.1	Zajištění místní a časové dostupnosti služeb pro seniory
Charakteristika opatření	Cílem je zajistit potřebné terénní a ambulantní služby na celém území Olomouckého kraje
Předpokládaný dopad opatření	Zajištění sítě terénních a ambulantních sociálních služeb s cílem poskytnout seniorům takové služby, které jim umožní setrvání v jejich přirozeném sociálním prostředí
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zmapování míst nepokrytých procesem KPSS 2. Vyhledávání „blízkých“ (vzdálenosti) sociálních služeb 3. Informační podpora obcí a poskytovatelů v rozšiřování potřebných služeb 4. Využití, případné rozšíření služeb stávajících poskytovatelů sociálních služeb pro pokrytí „bíých“ míst
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, pracovní skupina Senioři, obce, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb, MPSV
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zvýšení pokrytí Olomouckého kraje terénními a ambulantními službami pro seniory – Počet podpořených poskytovatelů sociálních služeb v okrajových oblastech Olomouckého kraje

Cíl 3	Podpora služeb pro seniory vyžadující specializovanou péči
Opatření 3.1	Využití a rozšíření stávajících kapacit pobytových zařízení, terénních a ambulantních služeb pro seniory ohrožené sociálním vyloučením a podpora vzniku nových služeb tohoto typu
Charakteristika opatření	Zajištění péče o klienty seniorského věku, kteří vyžadují specializovanou péči (alkoholici a závislí na jiných návykových látkách, bez přístřeší aj.) formou pobytových, ambulantních a terénních služeb
Předpokládaný dopad opatření	Zajištění neexistující základní služby pro narůstající skupinu seniorů vyžadujících specializovanou péči Snížení dopadu rizikového chování těchto osob Snížení nákladů na zdravotnickou péči Snížení kriminality a nežádoucích společenských jevů
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytipování vhodných zařízení pro realizaci tohoto opatření 2. Podpora nových projektů 3. Hledání zdrojů pro finanční zajištění 4. Vzdělávání pečujících osob
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF, MPSV, obce, donátoři
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Vytipovaná zařízení – Počet podpořených projektů – Počet vzniklých služeb k pokrytí území Olomouckého kraje

Opatření 3.2	Využití kapacit pobytových zařízení pro seniory s různými typy demencí
Charakteristika opatření	Zajištění péče o klienty seniorského věku, kteří vyžadují specializovanou péči vytvořením zvláštních oddělení ve stávajících zařízeních (Alzheimerova demence, ostatní typy demencí a chronické duševní onemocnění)
Předpokládaný dopad opatření	Zajištění chybějící služby pro narůstající skupinu seniorů vyžadujících specializovanou péči Zabezpečení osob, kterým nebyla dosud péče kvalifikovaná a ve vhodných podmínkách poskytována Zvýšení kvality života a zachování důstojnosti cílové skupiny
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytipování vhodných zařízení pro realizaci tohoto opatření 2. Podpora nových projektů 3. Hledání zdrojů pro finanční zajištění 4. Zajištění vzdělávání pečujících osob
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, obce, pracovní skupina – Seniori
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF, MPSV, obce, donátoři
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Vytipovaná zařízení – Počet podpořených projektů – Pokrytí území Olomouckého kraje chybějícími službami – Počet uspokojených osob

Opatření 3.3	Příprava a vznik domova se zvláštním režimem
Charakteristika opatření	Výstavba domu se zvláštním režimem pro cílovou skupinu seniorů (Alzheimerova demence, ostatní typy demencí a chronické duševní onemocnění)
Předpokládaný dopad opatření	Zlepšení kvality života osob s demencí při výrazně snížené soběstačnosti v běžných aktivitách denního života v době, kdy se domácí péče stane obtížně zajiřitelnou Uvolnění kapacity domovů pro seniory Zabezpečení osob, kterým nebyla dosud péče kvalifikovaná a ve vhodných podmínkách poskytována

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zpracování projektové a stavební dokumentace 2. Podání žádosti do fondů ESF 3. Zahájení a realizace v souladu s dotačními podmínkami 4. Personální a provozní zajištění služby
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektových dokumentací
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, MPSV, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Zpracovaná projektová a stavební dokumentace – Předložené projekty – Zahájené poskytování služby domov se zvláštním režimem

Cíl 4	Rozvoj služeb sociální péče podporujících zachování života v přirozeném prostředí
Opatření 4.1	Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových odlehčovacích služeb
Charakteristika opatření	Vytvoření dostatečné nabídky odlehčovacích služeb umožňující poskytnutí podpory a péče uživateli a zároveň odpočinek běžně pečující osobě (dle Národního plánu rozvoje sociálních služeb pro období 2011–2016)
Předpokládaný dopad opatření	Rozšíření počtu seniorů, kteří mohou zůstat v přirozeném prostředí, pomoc pečujícím rodinám v případě nutného přerušení péče z různých důvodů (odpočinek, nemoc, dovolená, lázně apod.), finanční dopad (péče v domácím prostředí je mnohem levnější než péče v pobytovém zařízení), příprava na nárůst seniorů (do 15 let se předpokládá zvýšení počtu seniorů o 71%)
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora stávajících terénních a pobytových odlehčovacích služeb 2. Vytipování vhodných pobytových služeb pro seniory pro transformaci na pobytovou odlehčovací službu 3. Podpora vzniku nových terénních a pobytových odlehčovacích služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina Senioři
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, Olomoucký kraj, obce, ESF, zřizovatelé, poskytovatelé, uživatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet podpořených poskytovatelů odlehčovacích služeb – Počet nových lůžek v pobytových zařízeních odlehčovacích služeb – Počet uspokojených uživatelů

7.5 Pracovní skupina č. 4: Etnické menšiny a cizinci

Popis cílové skupiny

Pracovní skupina se zabývá problematikou vztahující se k životu příslušníků:

- etnických menšin,
- romského etnika,
- cizinců.

Etnickou menšinu lze definovat jako minoritní skupinu občanů, kterou spojuje společný rodový a rasový původ, národnost, historické zkušenosti, náboženství, sociální a kulturní znaky – především jazyk, obyčej, tradice, sociální rituály, tabu, životní styl, motivační a hodnotové struktury, mentalita a psychické zvláštnosti. V Olomouckém kraji se významněji organizuje bulharská a řecká národnostní menšina, u kterých nebyly identifikovány specifické potřeby související se sociálními službami.

Za příslušníky romského etnika jsou považováni občané, kteří se buď hlásí k romskému etniku, nebo jsou za Romy považováni příslušníky majoritní společnosti a současně jde o sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené občany. Charakteristikou cílové skupiny je kumulace handicapů a potřeba komplexního řešení přesahující poskytování sociálních služeb. Za hlavní problémy je možno považovat:

- nízkou úroveň vzdělání,
- vysokou nezaměstnanost,
- zadluženost,
- nevyhovující bydlení, vysoké ohrožení ztrátou bydlení, nedostupnost trhu s byty,
- dlouhodobou závislost na dávkách hmotné nouze,
- skrytou diskriminaci na trhu práce a trhu s byty,
- sociálně patologické jevy (záškoláctví u dětí, závislosti, trestná činnost).

Za cizince jsou v České republice považovány osoby s jiným než českým státním občanstvím. Pojem „cizinec“ zahrnuje:

- občany EU a jejich rodinné příslušníky,
- občany tzv. třetích zemí.

Specifickou skupinu cizinců představují osoby, které požádaly Českou republiku o mezinárodní ochranu, resp. osoby, kterým byla tato mezinárodní ochrana přiznána. V porovnání s ostatními regiony České republiky patří Olomouckému kraji spodní příčky co do počtu cizinců žijících na jeho území.

Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Tabulka č. 11: Údaje o cílové skupině cizinci za Olomoucký kraj (stav k 31. 12. 2009)

	2006	2007	2008	2009
Cizinci bez osob s platným azylem	8 499	10 322	9 909	9 440
v tom muži	4 891	6 198	5 862	5 349
ženy	3 608	4 124	4 047	4 091
z toho státní občanství:				
země Evropské unie ²²	3 553	4 020	4 398	4 371
z toho Slovensko	2 201	2 534	2 763	2 739
Ukrajina	2 289	3 129	2 502	2 092
Vietnam	1 080	1 261	1 215	1 185
v tom ve věku (%)				
0–14 let	7,6	6,7	7,0	7,4
15–64 let	88,9	89,9	89,2	88,4
65 a více let (vč. nezjištěno)	3,5	3,3	3,8	4,2
Cizinci včetně osob s platným azylem ²³	8 533	10 354	.	.
Zaměstnaní cizinci celkem ²⁴	5 044	6 166	6 575	5 459
v tom evidovaní na úřadech práce	3 468	4 426	4 773	3 553
živnostníci	1 576	1 740	1 802	1 906

zdroj dat: ČSÚ

²² do roku 2004 občané zemí EU25, od roku 2005 občané zemí EU27

²³ cizinci s trvalým, přechodným, dlouhodobým pobytem a vízy nad 90 dní, od roku 2004 rovněž cizinci s aktuálně platným azylem

²⁴ Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo průmyslu a obchodu

Počet cizinců na území Olomouckého kraje je provázán – podobně jako v dalších krajích ČR – s ekonomickým růstem či poklesem a legislativními opatřeními postihujícími cizineckou problematiku. I přes nevelké početní zastoupení imigrantů v Olomouckém kraji lze předpokládat, že s obnovením ekonomické prosperity bude této cílové skupiny opět přibývat. Mezi nejdůležitější změny v migrační politice, které lze sledovat i na území příslušného kraje, patří navyšování migrantů, kteří se v ČR usazují s dlouhodobější perspektivou (imigranti s trvalým pobytem), stoupá počet imigrantů – živnostníků. Významnou a zatím nepříliš sledovanou oblastí je postupný nárůst migrantů ve věkové skupině 65 a více let, což bude mít postupně i vliv na celkový systém sociálního zabezpečení – sociální péče, služby. V kontextu daného je nutné podporovat aktivity, které vedou k bezproblémové integraci cizinců do společnosti a současně samu tuto společnost nabádají k toleranci, vzájemné spolupráci a aktivnímu vystupování proti takovým jevům, jako je xenofobie, rasismus atd.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Existence stávající spolupracující sítě sociálních služeb pro cílové skupiny Regulace více poskytovatelů registrované stejné sociální služby v jedné lokalitě Působení Agentury pro sociální začleňování ve 2 lokalitách Aktivní krajský koordinátor, průběžný monitoring situace v lokalitách ve vazbě na kapacity sociálních služeb a potřeby potenciálních uživatelů sociálních služeb Příklady dobré praxe působení NNO IP Olomouckého kraje – OP LZZ, Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v OK Spolupráce NNO navzájem spolu s veřejnou správou v některých lokalitách Olomouckého kraje Cizinci : V oblasti spolupráce s úřady práce (Prostějov, Olomouc) Dobrá spolupráce NNO a spolupráce s veřejnou správou Zřízení CPIC v OK v roce 2010 umožňující podporu NNO a vytvoření platformy Úspěšnost NNO při získávání finančních prostředků z OP LZZ – globální granty, případně z dalších zdrojů	Nedostatečná spolupráce NNO a veřejné správy V oblasti spolupráce s úřady práce při zprostředkování zaměstnání, účinnosti rekvalifikací, nedostatečná spolupráce ÚP a NNO Malá integrace cizinců ze třetích zemí do společnosti z důvodů jazykové bariery ve vztahu k veřejným a sociálním službám U cizinců EU (Bulhaři, Rumuni) zneužívání na trhu práce Absence volebního práva pro cizince ze třetích zemí s trvalým pobytem (komunální) Neprovázanost oblastí sociálních služeb s oblastí vzdělávání, zaměstnanosti a bydlení (absence bytové politiky dostupného nájemního bydlení obcí a kraje) Nedostatečně zajištěná včasná péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí Absence politické vize OK v oblasti sociálního začleňování a výrazná strukturální nezaměstnanost v některých regionech kraje Nefunguje koordinace mezi KP a krajským strategickým plánem Absence povinnosti obcí zpracovat komunitní plány Postoje k příslušníkům romských komunit a cizincům (u cizinců názor, že devalvují cenu práce) Role medií ve vytváření obrazu cizinců a Romů Postoje veřejnosti ke službám zacílených na romskou komunitu s vnějšími znaky segregace Stoupající počet rodin s dětmi žijících v nestabilním bydlení (migrace) Nízká dostupnost sociálních služeb v malých obcích Mainstream. služby jsou pro cílovou skupinu hůře dostupné Absence služeb sociální prevence a fakultativních služeb v některých regionech pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (Hanušovicko, Uničovsko, Litovelsko) Obtížná definovatelnost cílové skupiny etnické menšiny v kontextu společných problémů s dalšími pracovními skupinami
Příležitosti	Ohrožení
Schválený IP OK – integrace příslušníků romských komunit Rozvoj spolupráce s úřady práce Možnost propojení oblasti zaměstnanosti a sociálních služeb na krajské úrovni IP OK – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (koordinace tvorby KP a metodická podpora)	Nedostatečná tvorba pracovních míst pro cílovou skupinu Systém financování sociálních služeb Povolební politická spolupráce/podpora (komunální, stát) Ukončení čerpání finančních prostředků z ESF Ohrožení stability rodin: sociálně patologické jevy, ztráta bydlení, dlouhodobá nezaměstnanost Kriminalita imigrantů související se ztrátou zaměstnání Nárůst extremismu Snížení objemu finančních prostředků na asistenty pedagoga, včetně absence kofinancování ze strany kraje

Komentář ke SWOT analýze

Východiskem ke zpracování SWOT analýzy bylo podrobné seznámení se s komunitními plány v Olomouckém kraji, registrovanými sociálními a navazujícími službami, znalosti aktuálních problémů i odborná kapacita členů pracovní skupiny. Ze SWOT analýzy vyplývá pro obě skupiny potřeba interkulturního vzdělávání. Pro cílovou skupinu etnické menšiny je prioritou komplexní přístup, kdy opatření nejsou zaměřena jen na rozvoj sociálních služeb sociální prevence, ale i navazující aktivity v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti.

7.5.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Udržení, rozvoj stávajících a případný vznik nových sociálních služeb
Opatření 1.1	Udržení a rozvoj stávajících a případný vznik nových ambulantních sociálních služeb pro děti a mládež
Opatření 1.2	Udržení, rozvoj a případný vznik terénních programů v sociálně vyloučených lokalitách Olomouckého kraje
Cíl 2	Optimalizace sítě a zajištění provázanosti odborných poradenských služeb a návazných fakultativních služeb (zaměstnanost, bydlení, prevence předluženosti, vzdělávání dětí sociálně znevýhodněných)
Opatření 2.1	Zajištění koordinovaného postupu pro podporu vzdělanosti cílové skupiny prostřednictvím multidisciplinárních programů
Opatření 2.2	Zajištění koncepčního přístupu a zvýšení dostupnosti bydlení pro rodiny a jedince ohrožené sociálním vyloučením ve vytipovaných lokalitách na území Olomouckého kraje
Opatření 2.3	Zajištění koordinovaného postupu a spolupráce veřejné správy (sociálně právní ochrana, sociální dávky, samospráva) a poskytovatelů sociálních služeb v oblasti sociálního začleňování
Cíl 3	Napojení sociálních služeb na oblast zaměstnanosti
Opatření 3.1	Podpora systematizace spolupráce poskytovatelů sociálních služeb a subjektů na poli zaměstnanosti
Cíl 4	Vytvoření prostoru pro mezikulturní dialog
Opatření 4.1	Vytvoření systému aktivit přímo podporujících mezikulturní dialog odstraňující společenské bariery
Cíl 5	Zajištění a posílení pozitivních integračních procesů imigrantů a cizinců
Opatření 5.1	Udržení a rozvoj sociálně odborného poradenství a sociální asistence imigrantům, případně vznik nových služeb dle aktuální potřeby cílové skupiny a využití iniciativní role kraje v oblasti legislativy

7.5.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Udržení, rozvoj stávajících a případný vznik nových sociálních služeb
Opatření 1.1	Udržení a rozvoj stávajících a případný vznik nových ambulantních sociálních služeb pro děti a mládež
Charakteristika opatření	Cílem opatření je zachování a rozvoj stávajících a případný vznik nových ambulantních sociálních služeb pro děti a mládež (např. nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, komunitní centra) v sociálně vyloučených lokalitách a dalších zařízeních zajišťujících poskytování sociálních služeb na území Olomouckého kraje. Tyto sociální služby poskytovatelé realizují i ve spolupráci se zástupci etnických menšin přímo ve vybraných lokalitách s ohledem na jejich specifika

Předpokládaný dopad opatření	– Smysluplné naplňování volného času dětí a mládeže ohrožených společensky nežádoucími jevy prostřednictvím nabídky volnočasových aktivit – Vytvoření otevřené platformy pro diskusi o svých problémech, zlepšení jejich komunikace s rodiči a mezi vrstevníky, uvědomění si své role v rodině, v partnerském vztahu, komunitě, ve společnosti – Snížení výskytu drobné kriminality, šikany, závislosti na drogách, zvyšování informovanosti o sociálně patologických jevech apod. – Zlepšení školního prospěchu žáků (příprava na školní docházku, zvyšování motivace dětí a mládeže k dalšímu vzdělávání) – Podpora dalšího studia a celoživotního vzdělávání po ukončení povinné školní docházky – Zvýšení šancí pro uplatnění na trhu práce – Pozitivní kontakty se širším sociálním prostředím – Zmírnění diskriminace dětí a mládeže ve společnosti na základě etnické příslušnosti či života v sociálně vyloučených lokalitách – Zlepšení schopnosti komunikace s institucemi, získání soběstačnosti při vyřizování vlastních záležitostí – Zvýšení schopností řešit své záležitosti vhodnými nástroji
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zpracování projektů a uplatnění žádostí v rámci uveřejněných výzev 2. Získání finanční podpory 3. Vzdělávání a profesionalizace týmů 4. Zajištění realizace registrovaných sociálních služeb jednotlivými poskytovateli sociálních služeb 5. Rozvoj stávajících a případný vznik nových sociálních služeb
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, obce, Olomoucký kraj, úřady práce
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, MŠMT, RVZRM, Olomoucký kraj, nadace a nadační fondy, sponzorské dary, obce
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet ambulantních služeb – Počet podpořených a zrealizovaných projektů

Opatření 1.2	Udržení, rozvoj a případný vznik terénních programů v sociálně vyloučených lokalitách Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Udržení, rozšíření, případně vznik nových sociálních služeb terénní program v sociálně vyloučených lokalitách i pro osoby bez možnosti bydlení, migrující v rámci kraje: – zlepšení dostupnosti sociální služby terénní programy v lokalitách, kde dosud není zajištěna – prevence sociálního vyloučení či snížení rizik sociálního vyloučení – zajištění služby pro migrující rodiny v rámci kraje ve vznikajících sociálně vyloučených lokalitách (ubytovny) – rozvoj a zajištění specializovaných služeb a) podpora zavádění služby asistence pro jednání s policií a dalšími úřady b) podpora zavádění služby sociálně zdravotní asistence a síťování služby se zdravotními institucemi c) podpora, rozvoj a zavádění programů finanční gramotnosti, předcházení předlužení a finančního a dluhového poradenství d) podpora, rozvoj a zavádění komunitní práce v lokalitách, kde je indikovaná
Očekávaný dopad opatření	Snížená míra sociálního vyloučení klientů žijících v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím poskytování profesionální služby terénní programy, zajištění služby pro osoby bez možnosti bydlení migrující v rámci kraje

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Realizace individuálních projektů obcí i kraje, OP LZZ 2. Vstupní analýza situace v rámci evaluace poskytování sociální služby 3. Vytvoření a ověření funkčnosti mobilního týmu pro migrující osoby 4. Spolupráce s romskými poradci na úrovni ORP při monitoringu a síťování potřeb terénních programů a navazujících sociálních služeb (zejm. sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a odborné sociální poradenství) 5. Navázání spolupráce s krajským ředitelstvím Policie ČR a vytipování vhodných lokalit pro další zavádění služby asistence pro jednání s policií a dalšími úřady, vytvoření mechanismů podpory pro organizace, které budou službu zavádět a iniciace pravidelného setkávání těchto pracovníků 6. Uspořádání krajského semináře o zdravotní asistenci za účasti zástupců zadavatelů služeb, sociálních pracovníků, praktických lékařů a pediatrů, vytipování vhodných lokalit a podpora organizací, které budou službu zavádět 7. Uspořádání krajského semináře o komunitní práci 8. Vytipování vhodných lokalit pro další zavádění komunitní práce, vytvoření mechanismů podpory pro organizace, které budou komunitní práce zavádět
Časový horizont	2011 – zahájení terénní práce ve vybraných lokalitách v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje, zorganizování semináře o komunitní práci a semináře o zdravotní asistenci 2012 – poskytování sociální služby, rozvoj spolupráce s romskými poradci na úrovni ORP, síťování služeb 2013 – vyhodnocení efektivity terénních programů a závěrečná evaluační zpráva v rámci individuálního projektu 2014 – zajištění udržitelnosti sociální služby
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, Olomoucký kraj, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci, Policie ČR (důstojník pro styk s menšinami)
Předpokládané finanční náklady	19 089 700 Kč – Individuální projekt Olomouckého kraje Dále dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, ESF – Individuální projekt Olomouckého kraje, RVZRM, obce
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Realizované projekty – Nově vzniklé nebo rozšířené sociální služby – Nově pokryté lokality – Evaluační zpráva, počet setkání na úrovni ORP – Funkční a ověřený mobilní tým

Cíl 2	Optimalizace sítě a zajištění provázanosti odborných poradenských služeb a návazných fakultativních služeb (zaměstnanost, bydlení, prevence předluženosti, vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí)
Opatření 2.1	Zajištění koordinovaného postupu pro podporu vzdělanosti cílové skupiny prostřednictvím multidisciplinárních programů
Charakteristika opatření	Podporovat společný postup relevantních subjektů, účastných při řešení systémových problémů při vzdělávání sociokulturně znevýhodněných a sociálním vyloučením ohrožených dětí v rovině pomoci, podpory, motivace i případné represe
Předpokládaný dopad opatření	– Podpora řešení konkrétních problémových případů – Zavedení systémové spolupráce při řešení vzdělávacích problémů – Zavedení a pilotování systému prevence vypadávání dětí z hlavního vzdělávacího proudu ve formě případové spolupráce sociálních a vzdělávacích služeb – Zavedení a pilotování systému prevence záškoláctví u cílové skupiny ve formě případové spolupráce sociálních a vzdělávacích služeb, orgánů sociálně právní ochrany dětí a pediatrů – Podpora multidisciplinárních programů podpory vzdělávání – Podpora začleňování dětí z cílové skupiny do mainstreamových vzdělávacích i volnočasových aktivit
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytvořit krajskou koordinační skupinu pro inkluzivní vzdělávání a odborné vzdělávání 2. V rámci koordinační skupiny formulovat doporučené postupy pro prevenci vypadávání dětí z hlavního vzdělávacího proudu 3. V rámci koordinační skupiny formulovat doporučené postupy pro prevenci záškoláctví 4. Vytipovat vhodné lokality, kde mohou být navržené doporučené postupy pilotně testovány a ověřovány, včetně podpory organizací, které toto testování realizují 5. Vyhodnotit efektivitu navržených postupů a zajistit jejich široké nasazení

Předpokládání realizátoři a partneři opatření	CPIV, Olomoucký kraj – odbor školství, mládeže a tělovýchovy, realizátor projektu, orgány sociálně právní ochrany dětí příslušných samospráv, dětské lékařky, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci
Časový horizont	2011–2013 – aktivita 1 2011 – aktivita 2 2012–2013 – aktivity 3, 4 2014 – aktivita 5
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Vytvořené metodiky pro řešení konkrétních situací odchodu dětí z hlavního vzdělávacího proudu i pro řešení záškoláctví – Úspěšná implementace metodik ve vytipovaných lokalitách i v dalších oblastech Olomouckého kraje – Vyhodnocená efektivita pilotního ověření

Opatření 2.2	Zajištění koncepčního přístupu a zvýšení dostupnosti bydlení pro rodiny a jedince ohrožené sociálním vyloučením ve vytipovaných lokalitách na území Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Charakter opatření: poradenství, koordinace, projektová podpora – Podpora procesů propojení majitelů nájemních domů s uživateli a s poskytovateli sociálních služeb – podpora méně kompetentních klientů, aby nesehávali v nájemním vztahu (placení, údržba bytu, dodržování řádu) – Vyjednávání o garancích obcí pro majitele bytů, kteří budou nabízet byty cílovým skupinám sociálních služeb – Poradenství při projektech výstavby podporovaných a sociálních bytů – zajištění návaznosti služeb, princip PPP – Identifikace a modelování potřeb podporovaných, sociálních a azylových bytů – Identifikace a modelování formy a kapacit sociálních služeb adekvátních pro podporu dostupnosti bydlení
Předpokládaný dopad opatření	Zvýšení dostupnosti běžného nájemního bydlení pro osoby z cílové skupiny Zvýšení propojení sociálních služeb s oblastí bydlení Zvýšení potenciálu pro budování podporovaných a sociálních bytů v regionu Poskytování kvalifikovanějších a tím i kvalitnějších informací pro uživatele služeb
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vytipování pilotních lokalit k implementaci opatření 2. Zajištění financování opatření 3. Podpora projektů zaměřených na poradenství a konzultační činnosti pro uživatele, poskytovatele sociálních služeb, obce a majitele ubytovacích kapacit a) Zmapování bytového fondu, který je využitelný pro bydlení sociálně slabých rodin b) Zřízení informační struktury pro oblast bydlení sociálně slabých rodin a jedinců c) Zajištění poradenství pro majitele bytů pro provázanost sociálních služeb a bydlení d) Zajištění konzultační činnosti pro možnosti investiční výstavby bytů pro sociálně slabé rodiny 4. Vytvoření mechanismu pro průběžné vyhodnocování opatření, vzájemné informování jednotlivých aktérů a předávání zkušeností (pracovní skupina) 5. Evaluace pilotního projektu, zpracování metodiky a podpora přenosu modelu do dalších oblastí Olomouckého kraje
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, majitelé nemovitostí, realitní kanceláře, obce, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2011–2013 – aktivita 4 2011–2014 – aktivita 3 2013 – aktivita 5
Předpokládané finanční náklady	Dle předloženého projektu
Finanční zdroje	ESF

Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Vytípaná lokalita a zajištěné financování aktivit opatření – Zmapovaný bytový fond regionu – Fungující poradenství viz. aktivita č. 3 – Existence realizačního týmu projektu – Evaluovaná pilotní implementace
Opatření 2.3	Zajištění koordinovaného postupu a spolupráce veřejné správy (sociálně právní ochrana dětí, sociální dávky, samospráva) a poskytovatelů sociálních služeb v oblasti sociálního začleňování etnických menšin
Charakteristika opatření	Podporovat společný postup relevantních subjektů při řešení problémů konkrétních rodin a jednotlivců včetně metodické podpory. Zajištění realizace komunitního plánování na celém území kraje. Podpora vytváření lokálních strategií sociálního začleňování
Předpokládaný dopad opatření	– Lepší spolupráce mezi jednotlivými institucemi a organizacemi, které pracují s rodinami a jednotlivci s problémy – Zvýšení efektivity práce s rodinami a jednotlivci zajištěním společného postupu všech dotčených složek veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb – Zmapování potřeb sociálních služeb na celém území kraje – Zpracovávání lokálních strategií sociálního začleňování
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	1. Zajištění metodického vedení při realizaci společných jednání veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb při řešení problémů konkrétních rodin a jednotlivců 2. Zajištění realizace lokálního komunitního plánování s dosahem na všechny obce kraje, poskytnutí metodického vedení a koordinace plánování 3. Vytvořit metodiku tvorby lokálních strategií sociálního začleňování 4. Podpořit tvorbu lokálních strategií a zajistit začlenění komunitních plánů a dalších relevantních strategických dokumentů 5. Podpořit realizaci jednotlivých specifických inovativních nástrojů sociálního začleňování formulovaných ve strategiích
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Agentura pro sociální začleňování, Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, veřejná správa, obce, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF, obce
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Realizace společných jednání veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb při řešení problémů konkrétních rodin a jednotlivců – Zajištění metodického vedení při realizaci společných jednání veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb při řešení problémů konkrétních rodin a jednotlivců – Zahájení realizace střednědobého plánování rozvoje na území celého kraje – Vytvořené lokální strategie sociálního začleňování v jednotlivých lokalitách Olomouckého kraje

Cíl 3	Napojení sociálních služeb na oblast zaměstnanosti
Opatření 3.1	Podpora systematizace spolupráce poskytovatelů sociálních služeb a subjektů na poli zaměstnanosti
Charakteristika opatření	Poskytovatelé služeb často organizují fakultativní činnosti, které souvisejí s trhem práce. Jejich iniciativa nemusí být komplexní. Stává se například, že poskytují poradenství a podporu při vstupu na trh práce, aniž využívají sítí úřadů práce – registrovaných agentur práce, seznamu velkých, středních a malých zaměstnavatelů, neznají výhody, které při zaměstnání zaměstnavatel obdrží od úřadů práce apod. Organizují VS, aniž by měli možnost pracovat dále s klienty, kteří jsou pro práci motivovaní. Opatření bude tyto formy spolupráce systematizovat, propojovat, povede k rozvoji spolupráce NNO a úřadů práce a k tvorbě lokálních sítí
Očekávaný dopad opatření	– Napojení sociálních služeb na programy zaměstnanosti – Systematizace podpory zaměstnanosti ze strany NNO – Zahájení a systematizace spolupráce s úřady práce, tvorba lokálních sítí zaměstnanosti – Motivace obcí k vytvoření podmínek pro zaměstnávání cílové skupiny – Motivace úřadů práce k vytvoření podmínek pro zaměstnání cílové skupiny

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Nastavení spolupráce mezi poskytovateli služeb a úřady práce 2. Vytvoření sítě pro podporu zaměstnanosti etnických menšin a sociálně znevýhodněných osob a jejich pilotní ověření 3. Podpora informovanosti obcí o možnostech podporovaného zaměstnávání a sociálního podnikání 4. Zvýšení informovanosti o užitečnosti spolupráce NNO při podpoře zaměstnávání znevýhodněných osob
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Agentura pro sociální začleňování, realizátor projektu, poskyvatel sociálních služeb, Olomoucký kraj, obce, úřady práce, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Vznik lokálních sítí provázaných na úřady práce – Počet předložených projektů na poli zaměstnanosti

Cíl 4	Vytvoření prostoru pro mezikulturní dialog
Opatření 4.1	Vytvoření systému aktivit přímo podporujících mezikulturní dialog odstraňující společenské bariery
Charakteristika opatření	Ze SWOT analýzy a dalších podkladů (komunitní plány, výzkumy) vyplývá, že veřejnost je nedostatečně informována o problematice etnických menšin a cizinců, absentují programy zaměřené na změnu xenofobních postojů veřejnosti k cílovým skupinám a antidiskriminačních programů. V rámci ČR působí řada subjektů, které nabízí zmíněné programy i pro realizaci v Olomouckém kraji. Do aktivit se mohou zapojit i poskyvatel sociálních služeb působící v kraji. Zvláštní část aktivit bude věnována pozitivní změně mediálního obrazu cizinců a Romů žijících na území nejen Olomouckého kraje
Očekávaný dopad opatření	– Zvýšená informovanost majority o životě etnických menšin a imigrantů v ČR – Snadnější porozumění ekonomickým, sociálním, politickým, environmentálním a kulturním procesům, které ovlivňují životy všech lidí – Podpora hodnot a postojů, jejichž výsledkem je tolerantní společnost – Zkvalitněná pedagogická připravenost studentů VŠ v oblasti multikulturality
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zmapování nabídky aktivit v rámci ČR i kraje 2. Realizace bezplatných přednášek a diskusí zástupců vybraných skupin cizinců a etnických menšin se studenty, žáky škol či širokou veřejností 3. Realizace interkulturních setkání a kampaně za multikulturní dialog (spolupráce širokého spektra státních i nestátních subjektů) 4. Spolupráce Olomouckého kraje, státních a nestátních subjektů pracujících intenzivně s cílovou skupinou (VŠ, VOŠ) při vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti multikulturního „minima“ a zejména inkluzivního vzdělávání 5. Spolupráce státních a nestátních subjektů pracujících intenzivně s cílovou skupinou a VŠ (VOŠ) při vzniku publikací propagující daný záměr – „multikulturního dialogu“, vědeckých publikací a článků na úrovni celospolečenských a lokálních médií 6. Realizace veřejně přístupných osvětových akcí na téma imigranti a etnické menšiny v ČR (další vývoj, dopady pro ČR/Olomoucký kraj atd.) 7. Systémová podpora zlepšování mediálního obrazu cílové skupiny 8. Vyhodnocení efektivity aktivit a vypracování evaluační zprávy v rámci individuálního projektu a zajištění udržitelnosti realizovaných aktivit a jejich další šíření v rámci Olomouckého kraje
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Poskyvatel a zadatel sociálních služeb, vzdělávací a výzkumné instituce, média, pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2 2011–2012 – aktivity 2, 3, 4, 5, 6, 7 2013–2014 – aktivita 8
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, MV, Úřad vlády (RVZRK), MŠMT (programy zaměřené na integraci cizinců a integraci romských komunit), Olomoucký kraj – podpora kulturních aktivit, obce, další donátoři

Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet předložených a realizovaných projektů – Počet mediálních zpráv – Výstupy z konferencí a přednášek – Zprávy z interkulturních akcí

Cíl 5	Zajištění a posílení pozitivních integračních procesů imigrantů a cizinců
Opatření 5.1	Udržení a rozvoj sociálně odborného poradenství a sociální asistence imigrantům, případně vznik nových služeb dle aktuální potřeby cílové skupiny
Charakteristika opatření	Odborné sociální poradenství s doprovodnými aktivitami pro imigranty je nástrojem jejich integrace do české společnosti a prevence sociálního vyloučení. Jedná se o poradenství v oblasti pracovního uplatnění, bilanční a pracovní diagnostiky a podpora při zprostředkování zaměstnání, integrační kurzy zaměřené na sociokulturním minimum a kurzy pracovní integrace. Cílem sociálního poradenství je maximální samostatnost klienta a celková nezávislost na pomoci sociálního pracovníka
Předpokládaný dopad opatření	– Zlepšení orientace imigrantů v ČR – Zlepšení právního postavení imigrantů v ČR – Prevence sociálního vyloučení – Snížení xenofobních a rasistických projevů
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Udržení a rozvoj sociální služby odborného sociálního poradenství 2. Vznik sociální služby odborného sociálního poradenství v nepokrytých oblastech Olomouckého kraje 3. Podpora integračních vzdělávacích kurzů 4. Realizace platformy institucí pracujících s cílovou skupinou na úrovni kraje
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, vzdělávací instituce a další subjekty
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, MŠMT – dotace zacílené na výuku českého jazyka, Olomoucký kraj, obce, MV a Evropský integrační fond, další donátoři
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet realizovaných projektů – Udržení platformy institucí pracujících s cílovou skupinou na úrovni kraje

7.6 Pracovní skupina č. 5: Osoby v krizi

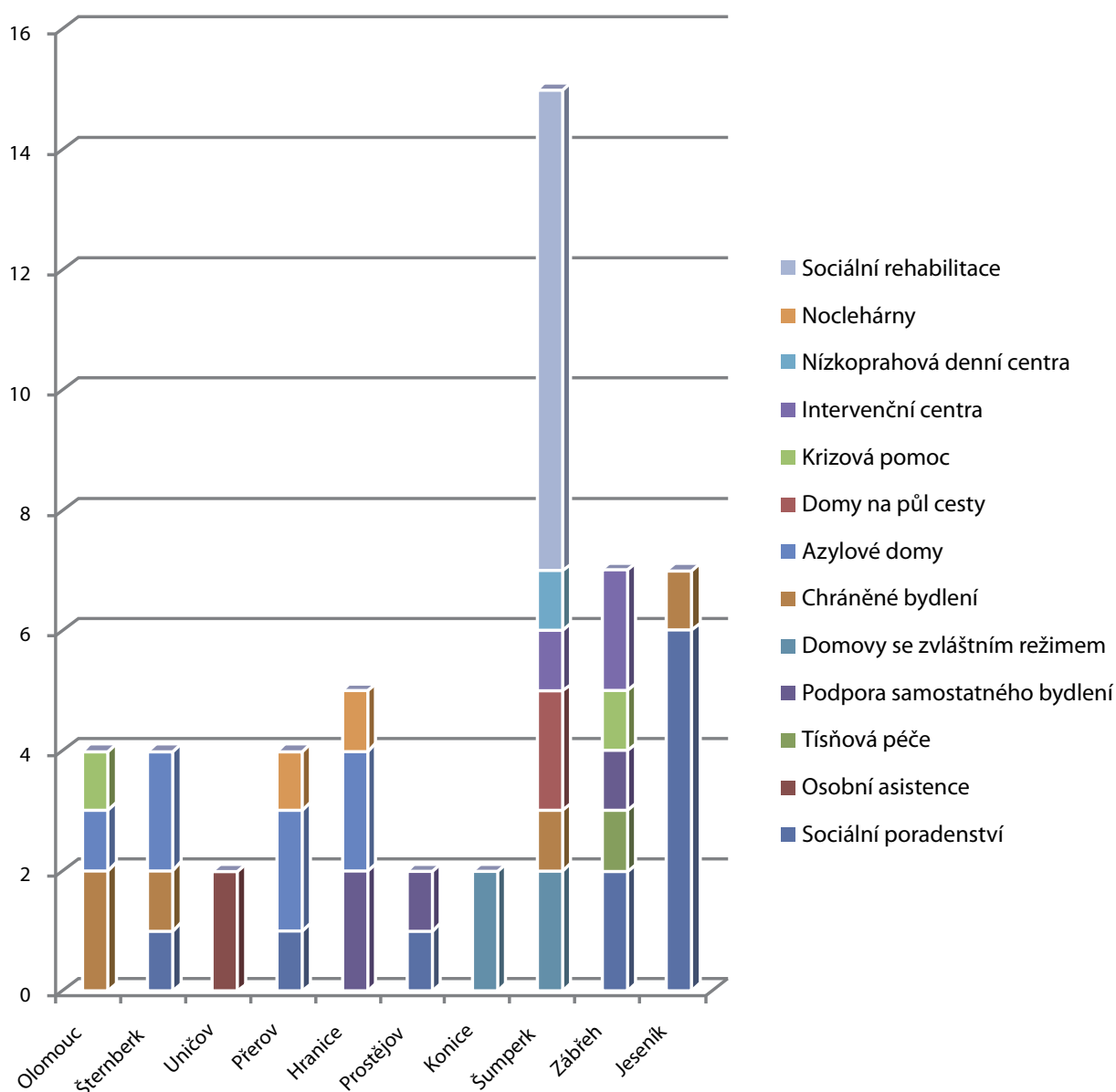

Popis cílové skupiny

Za osoby v krizi jsou považováni občané a jejich blízcí bez rozdílu věku, pohlaví, zdravotního stavu, národnosti, rasy a náboženského vyznání v nepředvídatelných obtížných situacích individuálního či hromadného charakteru. Jedná se o osoby ohrožené na zdraví a životě, které nejsou schopny svou aktuální situaci řešit vlastními silami a vyrovnávacími strategiemi v přijatelném čase a rozsahu. Důsledek střetu s překážkou vyvolává u těchto osob stav nerovnováhy. Rychlá a přiměřená pomoc je v takových případech zaměřena na krátkodobé a časově ohraničené nenadálé události.

Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Graf č. 15: Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby v krizi

Počty jednotlivých služeb v ORP Olomouckého kraje jsou zřejmé z polí tabulky. Graf dává souhrnný pohled na výskyt požadovaných služeb v takové podobě, v jaké byla data od poskytovatelů získána. Z tohoto důvodu nejsou informace zcela úplné.

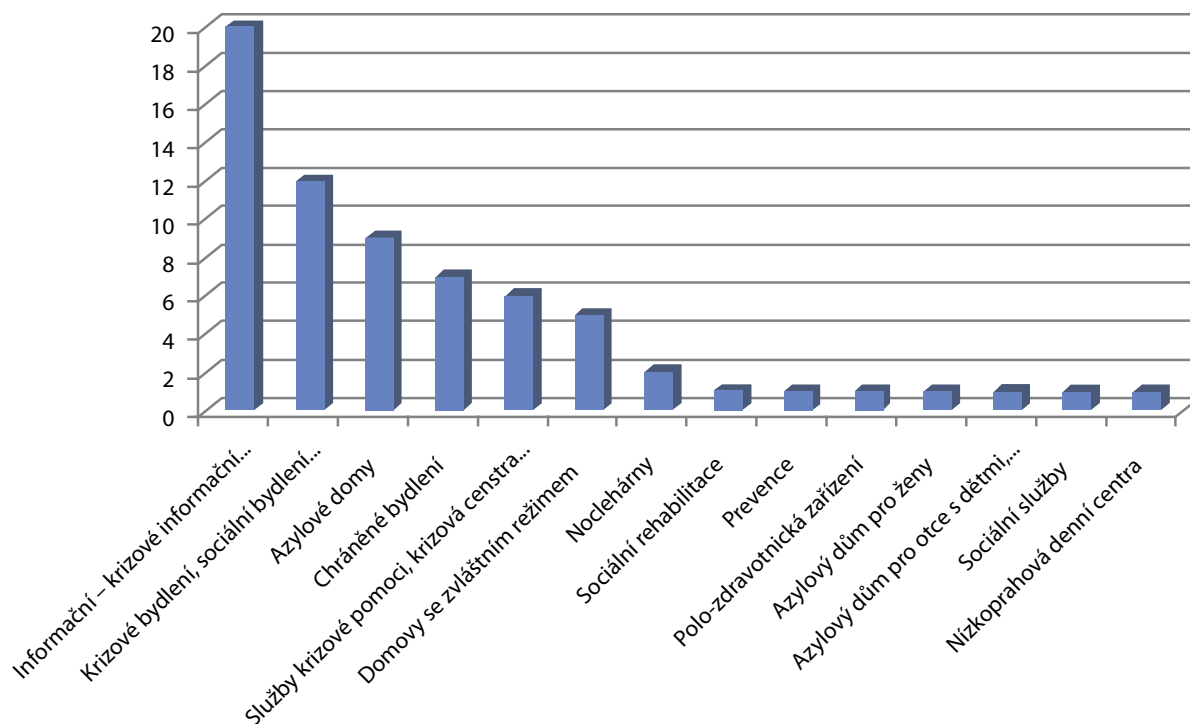

Tabulka č. 12: Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby v krizi vyžadované uživateli sociálních služeb, zadavateli a poskytovateli (počet je třeba chápat ve významu výskytu u všech tří výzkumných souborů a má orientační charakter)

Chybějící služby	Ve které lokalitě – ORP respondenti službu uvedli	Počet výroků, záznamů
Informační – krizové informační centrum: více informací, dostat informace ve smyslu <i>poradenství</i> : právní, dluhové, po-rozvodové, o možnostech bydlení, po exekuci, tematické <i>poradenství</i> (jaké má uživatel možnosti)	Olomouc, Šumperk, Šternberk, Přerov, Prostějov, Zábřeh, Litovel, Kojetín, Jeseník, Konice, Rozstání	20
Krizové bydlení, sociální bydlení, bydlení po nařízení ústavní výchovy, podpora samostatného bydlení, domy na půl cesty	Šumperk, Prostějov, Zlaté Hory, Šternberk, Hranice, Zábřeh, Plumlov	12
Azylové domy	Olomouc, Šumperk, Šternberk, Šternberk, Přerov, Hranice	9
Chráněné bydlení	Olomouc, Šumperk, Šternberk, Jeseník	7
Služby krizové pomoci, <i>krizová centra</i> pro pomoc při řešení obtížných životních situací, <i>tísňová péče</i>	Olomouc, Plumlov, Šumperk, Zábřeh	6
Domovy se zvláštním režimem	Mohelnice, Konice, Šumperk	5
Noclehárny	Přerov, Hranice	2
Sociální rehabilitace	Šumperk	1
Prevence	Prostějov	1
Polo-zdravotnická zařízení	Olomouc	1
Azylový dům pro ženy	Hranice	1
Azylový dům pro otce s dětmi, případně oba rodiče	Olomouc	1
Sociální služby	Lipník nad Bečvou	1
Nízkoprahová denní centra	Šumperk	1

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že pojetí cílové skupiny „Osoby v krizi“ poskytovateli sociálních služeb, neodpovídá pojetí, které bylo upřesněno pro tuto cílovou skupinu (viz popis cílové skupiny výše).

Graf č. 16: Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby v krizi z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Nejaktuálnější potřeba směřuje do oblasti vytvoření informačního krizového centra, bydlení (zejména krizového) a služby krizové pomoci. Ostatní možnosti jsou zřejmé z grafu a tabulky.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Existence Linky důvěry Olomouc Existence kvalifikovaných pracovníků Zájem o problematiku krizové pomoci	Nedostatek služeb pro osoby v krizi (absence terénních krizových služeb pro osoby v krizi, absence Centra pro krizovou pomoc) Nedostatečná informovanost veřejnosti i odborníků (zadavatelů, zdravotníků) v krizové pomoci Slabé odborné zázemí pro práci s osobami s traumatem Nejasná terminologie (včetně zákona o sociálních službách) Neznámé priority Olomouckého kraje Nejasné financování plánu rozvoje Zanedbávaná (opomíjená) cílová skupina Zařazování osob v krizi mezi psychiatrické pacienty
Příležitosti	Ohrožení
Budování systému sociální pomoci pro osoby v krizi Využití týmu posttraumatické pomoci při Hasičském záchranném sboru Olomouckého kraje Využití vycvičených hasičů pro psychologickou pomoc Využití policejních vyjednávačů Využití specializovaného policejního psychologa pro oběti trestných činů, rodin pohřešovaných osob, apod. při Krajském ředitelství policie Olomouckého kraje Využití policejního posttraumatického týmu při Krajském ředitelství policie Olomouckého kraje Využití existujících pracovišť, které mají na území Olomouckého kraje zkušenosti s pomocí osobám v krizi a jsou ochotny spolupracovat Využití výstupů výzkumného šetření „Zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji“ Využití zkušeností z ostatních částí České republiky a způsobu řešení posttraumatických stresových poruch v zahraničí Využití možností řešit osoby v krizi v rámci komunitních plánů obcí Využití spolupráce s univerzitou Využití finančních zdrojů z resortu zdravotnictví	Riziko vzniku závislosti na sociálních službách Riziko nedostatečného financování plánovaných aktivit

Komentář ke SWOT analýze

Pracovní skupina se při formulaci jednotlivých částí SWOT analýzy opírala o své odborné zkušenosti, poznatky a informace z předmětné oblasti. Při specifikování jednotlivých stránek bylo při zpracování SWOT analýzy využito metody brainstormingu a vědomí dosáhnout určité synergie mezi silnými a slabými stránkami, příležitostmi a hrozbami. Pro zlepšení stávajícího stavu považuje pracovní skupina za důležité zvýšit kvalitu a dostupnost sociálních služeb pro osoby v krizi. Mezi klíčové oblasti, kterých lze pro dosažení rozvoje využít, zařazuje SWOT analýza využití stávajících specializovaných týmů Integrovaného záchranného systému, možnost využití výstupů výzkumného šetření „Zjišťování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů v jednotlivých oblastech sociálních služeb v Olomouckém kraji“. S určitými obavami byl ve SWOT analýze identifikován zejména nedostatek služeb pro osoby v krizi, slabé odborné zázemí a nejasné priority Olomouckého kraje.

7.6.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Vytvoření uceleného systému pomoci pro osoby v krizi a oběti mimořádných událostí
Opatření 1.1	Vznik krajského krizového centra poskytující komplexní psychosociální a posttraumatickou pomoc
Opatření 1.2	Zesíťování (propojení) specializovaných a doprovodných sociálních služeb pro osoby v krizi na území Olomouckého kraje a jejich koordinace se systémem Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje
Opatření 1.3	Udržení a podpora stávajících sociálních služeb pro osoby v krizi s rozvojem v místech, kde jsou postrádány

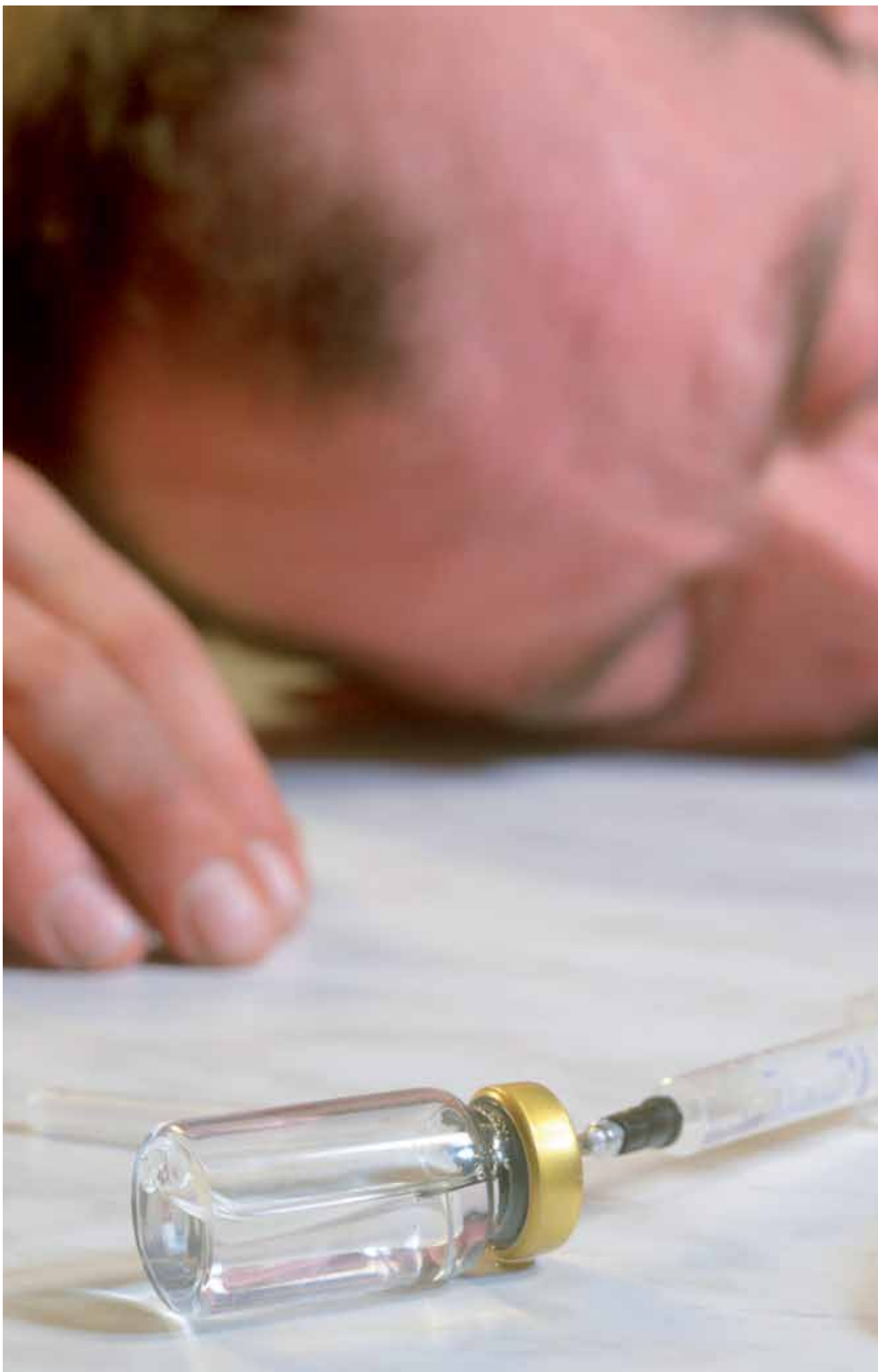
7.6.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Vytvoření uceleného systému pomoci pro osoby v krizi a oběti mimořádných událostí
Opatření 1.1	Vznik krajského krizového centra poskytujícího komplexní psychosociální a posttraumatickou pomoc
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k vytvoření specializovaného krajského centra, které bude osobám v akutní krizi poskytovat nepřetržitě ambulantní, pobytové (7 lůžek na dobu max. 10 dnů) a terénní sociální služby krizové pomoci (psychosociální a posttraumatická pomoc) a současně bude spolupracovat na koordinaci dalších sociálních služeb pro osoby v krizi (havárie, živelné pohromy a další neočekávané životní situace)
Předpokládaný dopad opatření	Dostupná kvalifikovaná odborná pomoc osobám v akutní krizi, vytvoření nabídky služeb efektivněji řešících problematiku osob v krizi mimo zdravotnická zařízení, omezení vzniku nebo rozvoje posttraumatického syndromu, rychlé, účelné a efektivní poskytování specializovaných sociálních služeb
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vyhledávání, či vybudování vhodného objektu pro zřízení krajského krizového centra 2. Zpracování projektové dokumentace 3. Vybavení objektu krajského krizového centra 4. Personální obsazení centra 5. Zahájení činnosti centra poskytováním sociální služby krizová pomoc dle zákona o sociálních službách 6. Nastavení spolupráce při řešení krizových událostí v Olomouckém kraji s Integrovaným záchranným systémem Olomouckého kraje 7. Koordinování navazujících sociálních služeb při řešení krizových situací 8. Podporování profesionalizace a propagování služeb krizové pomoci 9. Poskytování komplexních informací veřejnosti, Integrovanému záchrannému systému Olomouckého kraje i zástupcům sociální a zdravotní oblasti
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj – zřizovatel, poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb na území Olomouckého kraje, Integrovaný záchranný systém Olomouckého kraje, pracovní skupina Osoby v krizi
Časový horizont	2011 – aktivity 1, 2, 3 2012–2014 – aktivity 4, 5, 6, 7, 8, 9
Předpokládané finanční náklady	cca 11 mil Kč – stavební úpravy, včetně projektové dokumentace a vybavení centra při využití stávajícího objektu v majetku kraje cca 10 mil Kč – každoroční provozní náklady
Finanční zdroje	ESF, EU, Olomoucký kraj, MPSV
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zřízené, vybavené a personálně obsazené krajské krizové centrum – Poskytovaná sociální služba krizová pomoc – Nastavená spolupráce s Integrovaným záchranným systémem Olomouckého kraje – Fungující informační systém
Opatření 1.2	Zesíťování (propojení) specializovaných a doprovodných sociálních služeb pro osoby v krizi na území Olomouckého kraje a jejich koordinace se systémem Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k vytvoření zastřešující organizace, která bude sdružovat vybrané organizace poskytující specializované a doprovodné sociální služby krizové pomoci na území Olomouckého kraje a usilovat o poradenskou, vzdělávací, konzultační i informační činnost
Předpokládaný dopad opatření	Zvýšení odborné úrovně jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb krizové pomoci a jejich akceschopnosti při řešení krizových situací v Olomouckém kraji, vzájemné předávání informací mezi organizacemi, propojení jednotlivých služeb do uceleného systému pomoci osobám v krizi, odstranění chaotického poskytování služeb krizové pomoci v jednotlivých regionech, srozumitelné a jednotné podávání informací veřejnosti i ostatním subjektům z oblasti krizové intervence
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Vznik zastřešující organizace, která sdružuje organizace poskytující specializované a doprovodné sociální služby pro osoby v krizi 2. Zajištění vzájemné koordinace specializovaných a doprovodných sociálních služeb s Integrovaným záchranným systémem Olomouckého kraje 3. Odborné vzdělávání členů zastřešující organizace v krizové intervenci, včetně nácviku praktických dovedností při společném cvičení složek Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje 4. Podporování vzájemného sdílení informací uvnitř zastřešující organizace, organizování profesních setkávání členů, konferencí a jiných významných akcí 5. Vytvoření oborového webového portálu o krizové pomoci na území Olomouckého kraje, který bude propagovat sdružené organizace a podávat komplexní informace veřejnosti, Integrovanému záchrannému systému Olomouckého kraje i zástupcům sociální a zdravotní oblasti 6. Vydání informačních tiskovin k problematice krizové pomoci pro odbornou i širokou veřejnost

Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Krajské krizové centrum, Poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb na území Olomouckého kraje, Integrovaný záchranný systém Olomouckého kraje, pracovní skupina – Osoby v krizi
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	100 000 Kč – Webový portál 1 200 000 Kč – Odborné vzdělávání, výcviky, konference 100 000 Kč – Vydání tiskovin
Finanční zdroje	ESF, EU, Olomoucký kraj, MPSV, obce, mikroregiony, poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Vytvořená zastrešující organizace – Fungují webový portál – Vydané informační tiskoviny – Počet vzdělávacích kurzů

Opatření 1.3	Udržení a podpora stávajících sociálních služeb pro osoby v krizi s rozvojem v místech, kde jsou postrádány
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k zajištění podmínek pro udržení a podporu stávajících sociálních služeb pro osoby v krizi s rozvojem v místech, kde jsou na základě potřeby postrádány
Předpokládaný dopad opatření	Dostupné sociální služby pro osoby v krizi na území Olomouckého kraje
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora stávajících sociálních služeb pro osoby v krizi 2. Iniclace rozvoje sociálních služeb pro osoby v krizi v místech, kde jsou postrádány
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Pracovní skupina Osoby v krizi, Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb na území Olomouckého kraje
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, Olomoucký kraj, MPSV, obce, mikroregiony, poskytovatelé sociálních služeb
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet předložených projektů

7.7 Pracovní skupina č. 6: Osoby ohrožené návykovým jednáním

Popis cílové skupiny:

Pracovní skupina se věnovala problematice uživatelů nelegálních drog (experimentátoři, příležitostní uživatelé, pravidelní uživatelé, problémoví uživatelé a drogově závislí). Služby pro uživatele nelegálních drog tvoří největší část poskytovaných služeb v oblasti závislostí. Specifické skupiny uživatelů, kteří vyžadují specifické přístupy, jsou zástupci cizinců a menšin, uživatelé jednající v rozporu se zákonem a osoby závislé na drogách.

Rozsáhlou problémovou skupinu dále tvoří osoby závislé na alkoholu, a také patologičtí hráči. Přestože je téma alkoholu a gamblingu prozatím spíše na okraji zájmu, jedná se nyní i do budoucna o rostoucí problém vyžadující řešení. V souvislosti se všemi uvedenými skupinami je třeba mít na paměti i rodinné prostředí závislých osob a řešení zde způsobených škod.

Specifikace sítě poskytovatelů služeb pro uživatele drog

Na území Olomouckého kraje jsou základem sítě služeb pro uživatele drog nízkoprahové služby provozované neziskovými organizacemi s právním statutem občanské sdružení a obecně prospěšná společnost. Rozmístění služeb odpovídá kumulaci obyvatelstva kraje v jeho jižní části. Střední a severní část kraje je osídlena řidčeji a tomu odpovídá i rozmístění služeb. Základem sítě těchto služeb jsou především kontaktní centra, po jednom v každém okrese, vyjma okresu Přerov, kde jsou zařízení dvě. Činnost kontaktních center je doplňována terénními programy, které pokrývají paralelně místa působnosti K-center a současně expandují do jejich nejbližšího okolí. Oblast jejich působení nepřekračuje hranice okresu jejich domovského K-centra.

V rámci kraje působí několik pobytových léčebných zařízení zajišťujících rezidenční léčbu, a to nejen pro Olomoucký kraj. Jde o Psychiatrickou léčebnu Bílá Voda a Psychiatrickou léčebnou ve Šternberku. Krátkodobou léčbu zajišťuje také Vojenská nemocnice v Olomouci. Detoxifikaci zajišťují v Olomouci Fakultní a Vojenská nemocnice, dále ji umožňují PL Šternberk a PL Bílá Voda. V ambulanci pro návykové nemoci v Olomouci (spadající pod Klinikou psychiatrie Fakultní nemocnice Olomouc), probíhá program substituce pro uživatele opiátů.

Zajištění služeb v oblasti ambulantní léčebné péče je v rámci kraje nejednoznačné. Tuto oblast služeb pokrývají pouze dva programy neziskových organizací, a to programy občanského sdružení P-centrum a Ambulance Adiktologie, v současné době zaštitěná K-centrem Sdružení Podané ruce Olomouc, o.s. Dále jsou to zdravotnická zařízení – psychiatrické ambulance.

Zvláštním typem poradenských programů jsou služby poskytované uživatelům drog v konfliktu se zákonem ve Vazební věznici Olomouc a ve věznici Mírov.

Doléčování zajišťují P-centrum – Doléčovací centrum a Darmoděj, o.s., – Doléčovací centrum Restart.

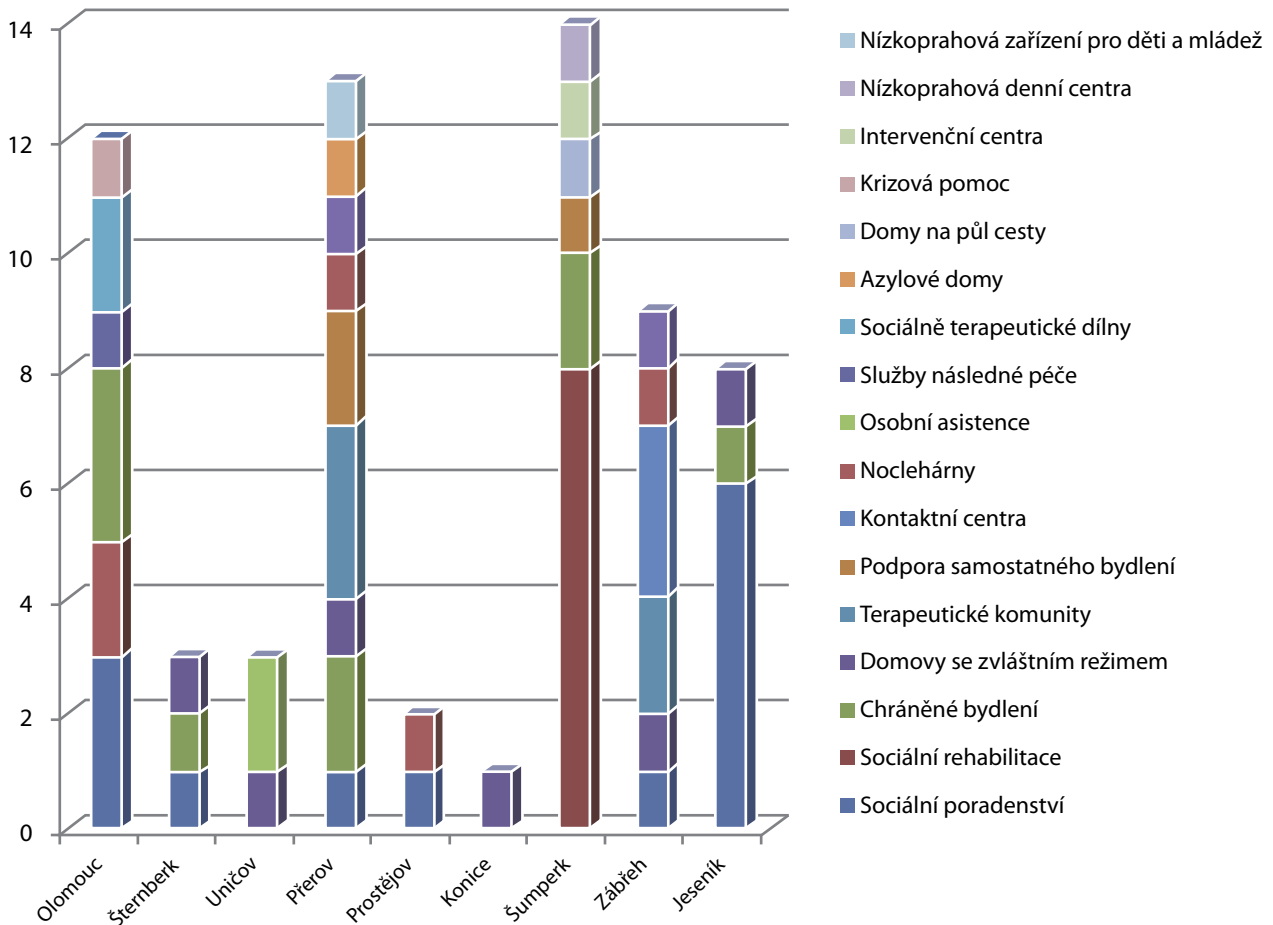
Popis aktuálního stavu cílové skupiny:

Největší část poskytovaných služeb pro tuto cílovou skupinu tvoří služby pro problémové uživatele nelegálních drog a osoby na těchto drogách závislé. Služby, které se bezprostředně vztahují k této cílové skupině, jsou definované zákonem o sociálních službách:

- a) telefonická krizová pomoc,
- b) azylové domy,
- c) kontaktní centra,
- d) krizová pomoc,
- e) služby následné péče,
- f) terapeutické komunity,
- g) terénní programy,
- h) sociální poradenství.

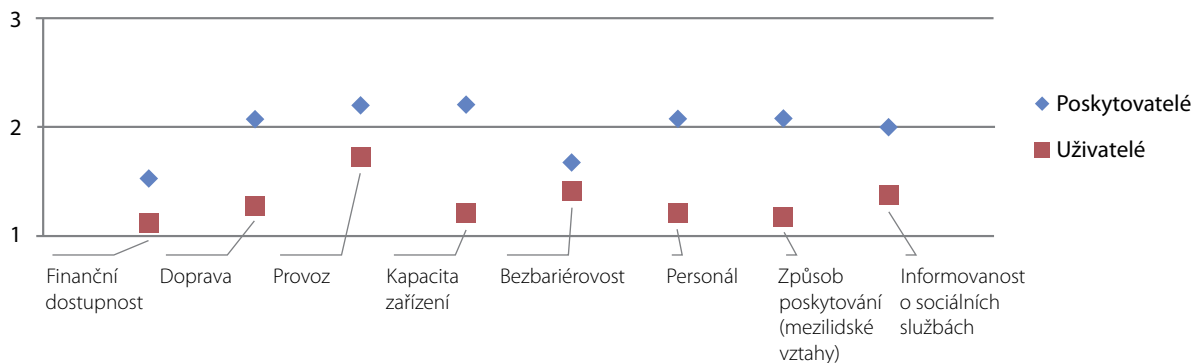
Graf č. 17: Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby ohrožené návykovým jednáním

Počty jednotlivých služeb v ORP Olomouckého kraje jsou zřejmé z polí tabulky. Graf dává souhrnný pohled na výskyt požadovaných služeb v takové podobě, v jaké byla data od poskytovatelů získána. Z tohoto důvodu nejsou informace zcela úplné.

Kvalita poskytovaných služeb z pohledu uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 18: Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb

Škála 1–5, kde 1= nejlepší hodnocení, 5= nejhorší hodnocení

Porovnáním jednotlivých údajů zakreslených v grafu je zřejmé, že uživatelé sociálních služeb jsou spokojenější se službami více, než předpokládají poskytovatelé služeb, a to ve všech zkoumaných charakteristikách. Hodnocení sociálních služeb celkově se pohybuje v pásmu velmi kvalitních služeb.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Kvalitní poskytovatelé sociálních služeb 2. Dobrá prestiž sociálních služeb poskytovaných na území Olomouckého kraje 3. Certifikované služby 4. Dobrá spolupráce a komunikace mezi jednotlivými sociálními a zdravotnickými službami pro tuto cílovou skupinu 5. Vysoké procento zapojení cílových skupin do služeb	1. Chybí informace o specifických cílových skupinách 2. Nesystémový přístup k problematice gamblingu 3. Není vydefinovaná minimální síť 4. Nesystémové propojení sociálních a zdravotnických služeb
Příležitosti	Ohrožení
1. Evaluace Strategického protidrogového plánu Olomouckého kraje 2. Udržení stávající sítě 3. Stabilní financování z rozpočtu Olomouckého kraje 4. Nízkoprahový detox (zjištění potřeby vzniku) 5. Využití zahraničních finančních zdrojů	1. Nestabilní financování (snižování finančních prostředků) 2. Snižování finančních prostředků obcí 3. Možnost čerpání z fondů Evropské unie (problém pro malé organizace) 4. Narůstající byrokracie 5. Společenská tolerance k alkoholu, gamblingu a měkkým drogám

Komentář ke SWOT analýze

Jak ukazuje SWOT analýza, je kvalita služeb silnou stránkou celého systému. K vysoké kvalitě a dobrému jménu služeb přispívá bezesporu proces certifikací odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Těchto kvalitních služeb využívá velká část cílové skupiny. Přestože mezi jednotlivými sociálními a zdravotnickými službami existuje dobrá spolupráce i komunikace, v současné době nelze jejich vzájemné propojení označit za systémové.

Ohrožení současné existence i možného rozvoje služeb představuje bezesporu nestabilní financování (snižování finančních prostředků z různých zdrojů) i problémy s využíváním zahraničních finančních zdrojů včetně možnosti čerpání z fondů Evropské unie.

7.7.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním v Olomouckém kraji
Opatření 1.1	Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním v Olomouckém kraji a případný vznik nových sociálních služeb na základě identifikovaných potřeb
Cíl 2	Vydefinování nástrojů řešení problematiky patologického hráčství na území Olomouckého kraje
Opatření 2.1	Analýza potřeb osob ohrožených patologickým hráčstvím, včetně návrhu forem pomoci
Cíl 3	Monitorování skryté populace uživatelů návykových látek
Opatření 3.1	Průběžný monitoring skryté populace uživatelů návykových látek na území Olomouckého kraje

7.7.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním v Olomouckém kraji
Opatření 1.1	Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním v Olomouckém kraji a případný vznik nových sociálních služeb na základě identifikovaných potřeb
Charakteristika opatření	Opatřením bude zachována místní a typová dostupnost stávajících služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním v Olomouckém kraji a bude umožněn vznik nových sociálních služeb na základě identifikované potřeby

Předpokládaný dopad opatření	Existence terénních, ambulantních a pobytových služeb odpovídající potřebám cílové skupiny osob ohrožených návykovým jednáním a zabezpečení identifikovaných potřeb cílové skupiny novými službami
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Zachování dotačních programů z rozpočtu Olomouckého kraje 2. Získání podpory stávajících služeb z úrovně měst a obcí 3. Podpora vícezdrojového financování
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, kteří službu poskytují v souladu s certifikací odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, obce, MPSV, RVKPP, MZ, MSp, zdroje ESF, zahraniční a jiné zdroje
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Každoročně vyhlášené dotační programy z rozpočtu Olomouckého kraje – Každoročně vyhlášené dotační programy z rozpočtu ORP – Participace menších obcí na udržení stávající sítě služeb pro osoby ohrožené návykovým jednáním – Sociální služby vzniklé na základě identifikovaných potřeb

Cíl 2	Vydefinování nástrojů řešení problematiky patologického hráčství na území Olomouckého kraje
Opatření 2.1	Analýza potřeb osob ohrožených patologickým hráčstvím, včetně návrhu forem pomoci
Charakteristika opatření	Zmapování a zpracování analýzy stávajících služeb odborné péče pro osoby ohrožené patologickým hráčstvím
Předpokládaný dopad opatření	Znalost specifických potřeb této cílové skupiny v Olomouckém kraji a nastavení forem pomoci
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Provedení analýzy problematiky patologického hráčství v Olomouckém kraji 2. Na základě výstupů z analýzy zpracování návrhu forem pomoci na území Olomouckého kraje 3. Odborná a veřejná diskuse nad výstupy z bodu 1 a 2 4. Zveřejnění závěrů z odborné a veřejné diskuse nad výstupy z bodu 2 a jejich zavádění do praxe
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Pracovní skupina – Osoby ohrožené návykovým jednáním, Olomoucký kraj
Časový horizont	2012 – aktivity 1, 2 2013–2014 – aktivity 3, 4
Předpokládané finanční náklady	cca 300 000 Kč – návazný individuální projekt Olomouckého kraje
Finanční zdroje	ESF – návazný individuální projekt Olomouckého kraje, RVKPP
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Zpracovaná analýza problematiky patologického hráčství v Olomouckém kraji – Zpracovaný návrh forem pomoci pro patologické hráče a osoby blízké – Uskutečněné odborné a veřejné diskuse

Cíl 3	Monitorování skryté populace uživatelů návykových látek
Opatření 3.1	Průběžný monitoring skryté populace uživatelů návykových látek na území Olomouckého kraje
Charakteristika opatření	Realizace monitoringu za účelem získání informací o skryté populaci a jejich potřebách prostřednictvím terénních programů
Předpokládaný dopad opatření	Průběžný sběr informací o skryté populaci uživatelů návykových látek a realizace vhodných/adekvátních služeb
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Hledání vhodného dotačního programu 2. Zpracování projektu na monitoring cílové skupiny 3. Hledání vhodného realizátora

Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, pracovní skupina – Osoby ohrožené návykovým jednáním
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předloženého projektu
Finanční zdroje	ESF, RVKPP
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Využití vhodných dotačních programů – Počet realizovaných projektů

7.8 Pracovní skupina č. 7: Osoby sociálně vyloučené

Popis cílové skupiny

Pracovní skupina se v rámci své činnosti zabývala osobami sociálně vyloučenými a osobami ohroženými sociálním vyloučením, kterými se rozumí zejména:

- osoby bez přístřeší
- osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby
- osoby vracující se z ústavní léčby
- osoby, které vedou rizikový způsob života, nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
- zletilé osoby – mladí dospělí, opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, případně uživatelé odcházející z náhradní rodinné péče, nebo z rodiny ohrožující jejich vývoj po dosažení zletilosti
- osoby závislé na návykových látkách
- osoby v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení a zadlužeností
- osoby dlouhodobě nezaměstnané

Cílová skupina zahrnuje děti, mládež, jednotlivce i rodiče bez věkového omezení. Jedná se zejména o osoby, které nejsou schopny bez pomoci a podpory řešit svoji nepříznivou sociální situaci, nedokáží si mnohdy zajistit ani základní životní potřeby, nedokáží se trvale začlenit do společnosti, nedokáží hájit svá práva a zájmy při obstarávání osobních záležitostí, bez pomoci nejsou schopny uplatnit se na trhu práce a jejich způsob života vede velmi často ke konfliktu se společností. Pracovní skupina se s ohledem na vymezenou cílovou skupinu zaměřila zejména na následující služby definované zákonem o sociálních službách:

- a) *sociální poradenství;*
- b) *azylové domy;*
- c) *domy na půli cesty;*
- d) *nízkoprahová denní centra;*
- e) *noclehárny;*
- f) *terénní programy.*

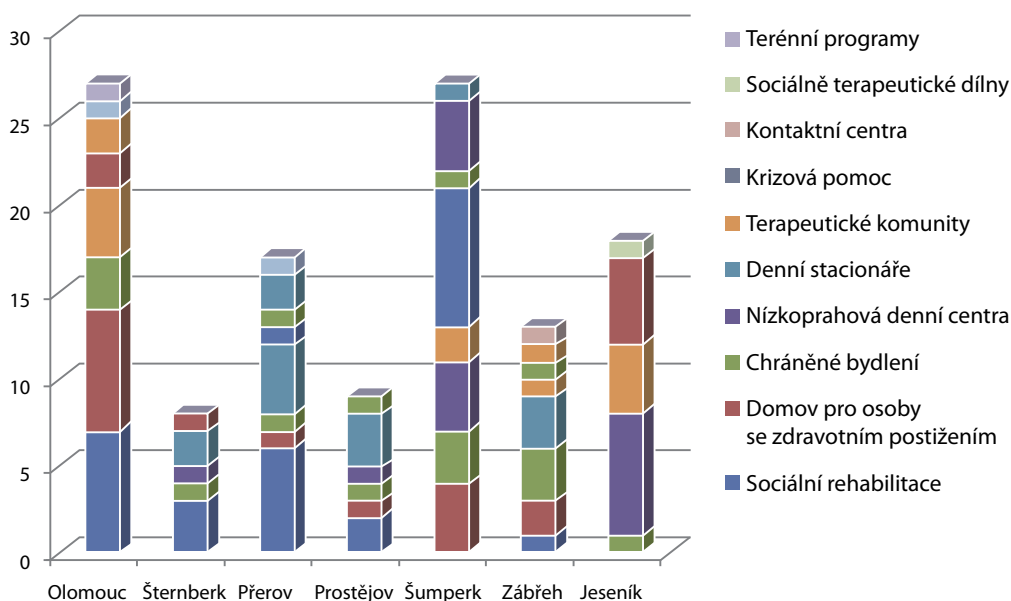
Popis aktuálního stavu cílové skupiny

Cíle vycházejí z výstupů SWOT analýzy a dalších podkladů, mj. i ze závěrů výzkumného šetření, které zpracovávala výzkumná agentura Sociotrendy (výstupy zapadají do členění služeb pro osoby sociálně vyloučené dle zákona o sociálních službách).

Po analýze stávající kapacity a definice konkrétních potřeb ze strany potenciálních uživatelů, zadavatelů i poskytovatelů sociálních služeb, byly zpracovány návrhy podpory jednotlivých druhů a forem sociálních služeb, které v kraji zcela chybí nebo jsou důležité s ohledem na potřeby cílové skupiny.

Graf č. 19: Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby sociálně vyloučené, resp. ohrožené sociálním vyloučením

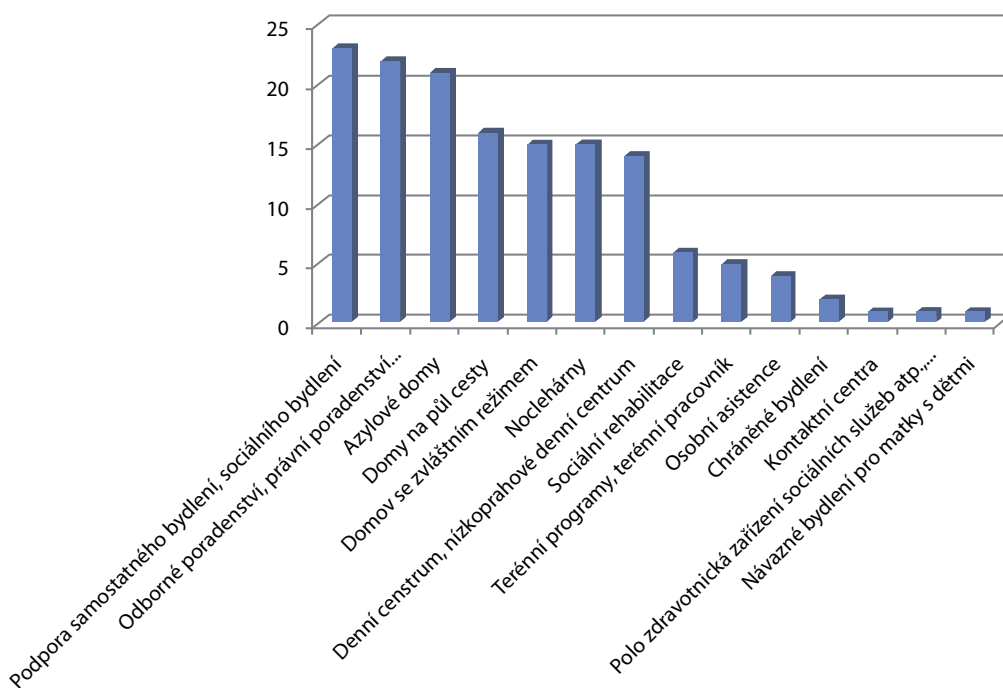

Počty jednotlivých služeb v ORP Olomouckého kraje jsou zřejmé z polí tabulky. Graf dává souhrnný pohled na výskyt požadovaných služeb v takové podobě, v jaké byla data od poskytovatelů získána. Z tohoto důvodu nejsou informace zcela úplné.

V doporučeních výzkumné agentury Sociotrendy se objevily následující oblasti podpory:

- doplnění stávajících služeb s ohledem na potřeby současných uživatelů služeb
- rozšíření azylových domů, nízkoprahových denních center, terénních programů a dalších služeb v lokalitách, ve kterých je pokrytí nedostatečné nebo zcela chybí
- vznik specializovaných pobytových zařízení pro psychotiky, alkoholiky a osoby se závislostí
- zajištění specializovaných služeb pro osoby sociálně vyloučené, které potřebují základní sociální a zdravotní péči z důvodu důstojného dožití
- podpora alternativních druhů bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením v návaznosti na řešení situace mladých dospělých ohrožených sociálním vyloučením

Graf č. 20: Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby sociálně vyloučené resp. ohrožené sociálním vyloučením z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb

Nejaktuálnější potřeba směřuje do podpory samostatného (a sociálního) bydlení, odborného poradenství včetně právního, potřeby azylových domů, domů na půl cesty, domovů se zvláštním režimem, nocleháren, dále denních a nízkoprahových denních center. Další možnosti jsou zřejmé z grafu.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Stávající síť sociálních služeb 2. Spolupráce a komunikace mezi poskytovateli sociálních služeb a Olomouckým krajem 3. Existence Individuálního projektu Olomouckého kraje (zajištění dostupnosti, stabilita financování, flexibilita, rozvoj služeb) 4. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (krajský na období 2009–2010), jako základ pro práci na dalším plánu (období 2011–2014) 5. Rostoucí odbornost v sociálních službách 6. Proces komunitního plánování (posílení komunikace poskytovatelů i zadavatelů sociálních služeb navzájem)	1. Nedostatečně řešené téma zadluženosti 2. Nejistota financování dlouhodobějšího charakteru 3. Chybějící služby pro psychicky nemocné lidi bez domova 4. Chybějící služby pro chronicky závislé lidi bez domova 5. Chybějící služby pro nesoběstačné lidi bez domova vč. seniorů 6. Nedostatečné pokrytí nízkoprahovými službami 7. Chybějící návazné služby spojené s ubytováním 8. Chybějící prezentace sociálních služeb u soukromého sektoru (resp. potenciálních sponzorů) 9. Chybí zastřešující organizace (pro komunikaci s KÚ a dalšími subjekty) 10. Nízký status pracovníků v sociálních službách a jejich vysoká fluktuace 11. Nízké finanční ohodnocení pracovníků v sociálních službách 12. Nadměrné zatížení pracovníků v sociálních službách administrativou 13. Nedostatečné zmapování potřeb cílové skupiny 14. Mnohochačková a nejednotná evidence výstupů služeb (sjednocení registrů)
Příležitosti	Ohrožení
1. Zmapování potřeb v rámci Individuálního projektu Olomouckého kraje (Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Olomouckého kraje) 2. Systémovost a kvalita vzdělávání 3. Možnost výměny dobré praxe mezi poskytovateli sociálních služeb a možnosti zahraniční spolupráce 4. Rozvoj sociálních služeb v „nepokrytých oblastech“ 5. Hledání pracovních příležitostí alternativními způsoby 6. Koordinace terénních programů 7. Nedostatečná nabídka programů prevence (např. sociálního zadlužení) 8. Jednotná platforma pro plnění dat statisticky využitelných	1. Hospodářská krize 2. Postoj veřejnosti a zástupců veřejnosti k sociálně vyloučeným 3. Postoj politické reprezentace k sociálně vyloučeným 4. Radikalizace názorů veřejnosti na osoby sociálně vyloučené

Komentář ke SWOT analýze

SWOT analýza byla tvořena členy pracovní skupiny metodou brainstormingu a vycházela ze znalostí sítě sociálních služeb, možností lidských zdrojů, systému financování, apod. SWOT analýza zachycuje aktuální stav poskytovaných sociálních služeb pro uvedenou cílovou skupinu. V oblasti silných stránek je zdůrazněna existence fungující sítě sociálních služeb. Slabé stránky SWOT analýzy zahrnují výčet sociálních služeb, které nepokrývají celé území Olomouckého kraje, chybějí z důvodu specifických potřeb cílové skupiny a upozorňují na faktory, které mohou ovlivňovat poskytování sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené.

7.8.1 Přehled cílů a opatření

Cíl 1	Optimalizace sítě sociálních služeb určených osobám ohroženým sociálním vyloučením
Opatření 1.1	Udržení počtu a kapacity stávajících sociálních služeb, jejich zkvalitnění a nezbytný rozvoj
Cíl 2	Vznik nových služeb popřípadě rozšíření stávající sociální sítě služeb v jednotlivých ORP, jejichž pokrytí je nedostatečné nebo zcela chybí
Opatření 2.1	Posílení kapacity nebo vznik nových sociálních služeb pro lidi bez domova – azylových domů, nocleháren, nízkoprahových denních center a terénních programů
Cíl 3	Podpora vzniku nových služeb řešících problematiku sociálně vyloučených osob se specifickými potřebami (závislí na péči jiné osoby, chronicky závislí a duševně nemocní)
Opatření 3.1	Podpora vzniku pobytové služby určené duševně nemocným lidem bez domova či ohroženým bezdomovectvím

Opatření 3.2	Podpora vzniku pobytové služby určené lidem bez domova závislým na péči jiné osoby a lidem chronicky závislým na návykových látkách
Cíl 4	Podpora a rozvoj specifických sociálních služeb a programů pro mladé dospělé ze sociálně znevýhodněného prostředí
Opatření 4.1	Podpora projektů a specifických sociálních služeb: terénních programů, sociálního poradenství a ambulantních služeb pro mladé dospělé ze sociálně znevýhodněného prostředí, ohrožené společensky nežádoucími jevy
Cíl 5	Podpora a rozvoj služeb a programů zaměřených na řešení problematiky zaměstnání a bydlení osob ohrožených sociálním vyloučením a osob sociálně vyloučených
Opatření 5.1	Podpora vzniku aktivit směřujících k osvojení pracovních návyků osob sociálně vyloučených
Opatření 5.2	Podpora odborné diskuze a vzdělávání v oblasti inovativních programů zaměřených na osvojení pracovních návyků a bydlení osob sociálně vyloučených

7.8.2 Popis konkrétních cílů a opatření

Cíl 1	Optimalizace sítě sociálních služeb určených osobám ohroženým sociálním vyloučením
Opatření 1.1	Udržení počtu a kapacity stávajících sociálních služeb, jejich zkvalitnění a nezbytný rozvoj
Charakteristika opatření	Udržení a zkvalitnění stávajících sociálních služeb a jejich rozvoj vzhledem k nárůstu počtu osob ohrožených sociálním vyloučením
Předpokládaný dopad opatření	Zajištění fungování a financování stávajících sociálních služeb na území Olomouckého kraje a jejich zkvalitnění Zachování stávající kapacity a její případné zvýšení dle potřeb cílové skupiny Zlepšení situace sociálně vyloučených osob, snížení zdravotních a sociálních rizik
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	Podpora zajištění poskytování sociálních služeb: – azylové domy – noclehárny – nízkoprahová denní centra – terénní programy – domy na půli cesty – sociální rehabilitace – krizová pomoc souvisejících služeb: – sociální bydlení – pracovní a dluhové poradenství
Předpokládaní realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, obce, poskytovatelé sociálních služeb, ÚP, realizátor projektu
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	ESF, MPSV, Olomoucký kraj, obce, ÚP, sponzoři
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Zachovaná síť stávajících sociálních služeb včetně udržení kapacit – Průběžný rozvoj s ohledem na potřeby cílové skupiny

Cíl 2	Rozšíření stávající sociální sítě služeb popřípadě vznik nových služeb v jednotlivých ORP, jejichž pokrytí je nedostatečné nebo zcela chybí
Opatření 2.1	Posílení kapacity popřípadě vznik nových sociálních služeb pro lidi bez domova – azylových domů, nocleháren, nízkoprahových denních center a terénních programů
Charakteristika opatření	Opatření je zaměřeno na doplnění chybějících sociálních služeb pro lidi bez domova v jednotlivých ORP Olomouckého kraje, jejichž potřebnost je identifikována mimo jiné i v místních komunitních plánech. Jedná se především o služby: – nízkoprahových denních center (Přerovsko, Hranicko, Šumpersko, Uničovsko) – terénních programů (rozvoj kapacit s dosahem do všech ORP) – noclehárny (Zábřežsko, Mohelnicko, Kojetínsko, Javornicko, Zlatohorsko) – azylového domu (Přerovsko, Javornicko, Zlatohorsko) – azylových domů pro osamělé rodiče s dětmi (Hranicko, Prostějovsko, Šternbersko, Uničovsko)
Předpokládaný dopad opatření	Rovnoměrné pokrytí území Olomouckého kraje sítí sociálních služeb pro lidi bez domova s dostatečnou kapacitou, zvýšení kvality života lidí bez domova, možnost včasné a adresné pomoci lidem ohroženým sociálním vyloučením, pokles patologických jevů spojených s bezdomovectvím (kriminalita, žebrání, znečišťování veřejného prostranství aj.)

Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Komunikace s městy, obcemi a poskytovateli zaměřená na podporu vzniku uvedených chybějících sociálních služeb prostřednictvím komunitních plánů 2. Zajištění odborné podpory při vzniku nových služeb 3. Podpora financování nových služeb
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskyvatelé sociálních služeb, pracovní skupina Osoby sociálně vyloučené
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, obce, ESF
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Uskutečněná jednání mezi Olomouckým krajem, obcemi a poskytovateli – Registrace a realizace služby v dané lokalitě

Cíl 3	Podpora vzniku nových služeb řešících problematiku sociálně vyloučených osob se specifickými potřebami (závislí na péči jiné osoby, chronicky závislí a duševně nemocní)
Opatření 3.1	Podpora vzniku pobytové služby určené duševně nemocným lidem bez domova či ohroženým bezdomovectvím
Charakteristika opatření	Opatření se zaměřuje na vznik pobytové služby určené duševně nemocným lidem bez domova, která bude poskytována dle potřeb uživatelů na vymezený čas nebo i bez časového omezení pobytu. Běžné služby pro lidi s duševním onemocněním jsou poskytovány většinou pouze na přechodnou dobu a pouze osobám ve stabilizované sociální situaci. Oproti tomu běžné služby pro lidi bez domova zase nezohledňují specifika potřeb osob s duševním onemocněním (více lůžkové pokoje, nedostatečný přístup k psychiatrické péči, nedostatek personálu pro intenzivní doprovázení a podporu, náročný řád služby aj.) Předpokládaná kapacita služby je max. 20 lůžek
Předpokládaný dopad opatření	Vznik nabídky 20 lůžek pro zajištění péče o osoby psychicky nemocné, odlehčení zdravotnickým zařízením a poskytovatelům sociálních služeb při péči o tuto skupinu osob
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Komunikace s vhodnými poskytovateli sociálních služeb 2. Nalezení vhodné lokality a objektu pro poskytování služby 3. Podání projektů na zřízení a realizace služby 4. Podpora odborné diskuse a spolupráce (psychiatrů, lékařů, poskytovatelů sociálních služeb, opatrovníků) 5. Podpora vícezdrojového zajišťování prostředků na zřízení a provoz služby 6. Realizace workshopu pro poskytovatele a odbornou veřejnost
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskyvatelé sociálních služeb, Olomoucký kraj, pracovní skupina Osoby sociálně vyloučené
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	20 000 Kč – Realizace workshopu Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, ESF, realizátor projektu, Olomoucký kraj
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Realizovaná jednání s poskytovateli služeb a dalšími odborníky – Podané projekty na zřízení a realizaci služby – Registrovaná sociální služba s kapacitou max. 20 lůžek

Opatření 3.2	Podpora vzniku pobytové služby určené lidem bez domova závislým na péči jiné osoby a lidem chronicky závislým na návykových látkách
Charakteristika opatření	Opatření je zaměřeno na cílovou skupinu: a) osob bez domova se sníženou soběstačností (z důvodu věku, zdravotního stavu či postižení). Stávající síť služeb nenabízí vhodné řešení jejich situace a komplikuje práci službám pro bezdomovce, zdravotnickým institucím i úřadům. Smyslem opatření je zjistit možnost využití a přizpůsobení kapacit volných lůžek v některé ze stávajících služeb. Nebude-li možné tímto způsobem zajistit nové kapacity, bude další část opatření směřovat k realizaci nových služeb v odpovídajícím rozsahu v regionu Olomoucka a Šumperka b) osob chronicky závislých na návykových látkách, především na alkoholu. Osoby závislé často setrvávají v zařízeních sociálních služeb a zdravotnických službách, jejich situace se spíše zhoršuje. Pobytová služba pro tuto skupinu bude poskytována bez časového omezení a bude zaměřena na snížení rizik (zdravotních, sociálních aj.) plynoucích z chronické závislosti. Charakter služby bude komunitní

Předpokládaný dopad opatření	a) Snížení počtu hospitalizací lidí bez domova z důvodu neexistence jiné služby zajišťující vhodnou ošetrovatelskou péči a tím i snížení nákladů na péči o tyto osoby, vznik nabídky max. 30 lůžek pro pobyt lidí bez domova se sníženou soběstačností. b) Zajištění cílené služby určené lidem bez domova chronicky závislým na návykových látkách, snížení počtu hospitalizací, výjezdů RZP a policie z důvodu akutní intoxikace, pokles patologických jevů spojených s chronickou závislostí osob bez domova (kriminalita, žebrání, znečišťování veřejného prostranství aj.)
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	Aktivity jsou shodné pro a) i b): 1. Komunikace s vhodnými poskytovateli sociálních služeb 2. Ověření potřebné kapacity nové služby 3. Podání projektů na zřízení a realizaci služby 4. Podpora transformace stávajících či zřízení nových kapacit služeb pro tuto cílovou skupinu 5. Podpora vícezdrojového zajišťování prostředků na zřízení a provoz služeb 6. Realizace workshopu pro poskytovatele a odbornou veřejnost
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, Olomoucký kraj, pracovní skupina Osoby sociálně vyloučené
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	20 000 Kč – Realizace workshopu Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, zdravotní pojišťovny, EU, ESF, Olomoucký kraj, nadace
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Realizovaná jednání s poskytovateli služeb a dalšími odborníky – Podané projekty na zřízení a realizaci služby – Registrovaná sociální služba (služby) s kapacitou max. 30 lůžek pro cílovou skupinu ad a)

Cíl 4	Podpora a rozvoj specifických sociálních služeb a programů pro mladé dospělé ze sociálně znevýhodněného prostředí
Opatření 4.1	Podpora projektů a specifických sociálních služeb: terénních programů, sociálního poradenství a ambulantních služeb pro mladé dospělé ze sociálně znevýhodněného prostředí, ohrožené společensky nežádoucími jevy
Charakteristika opatření	Podpora rozvoje specifických sociálních služeb a programů pro mladé dospělé ze sociálně znevýhodněného prostředí na území Olomouckého kraje, umožňující jejich snazší orientaci a následné uplatnění na trhu práce i ve společnosti. Opatření vychází ze služeb sociálního poradenství a sociální rehabilitace a směřuje k podpoře terénních (vzdělávacích a poradenských) programů a neinstitucionálních služeb, jejichž hlavním posláním je podpora mladých dospělých osob ze sociálně znevýhodněného prostředí při uplatnění na trhu práce a tím i snížení finanční závislosti na společnosti včetně řešení sociálních problémů (bydlení, finance, apod.). Součástí realizace opatření je spolupráce s místními samosprávami a dalšími subjekty na zajištění bydlení pro tuto cílovou skupinu
Předpokládaný dopad opatření	1. Posílení soběstačnosti mladých dospělých osob ze sociálně znevýhodněného prostředí (oblast samostatného bydlení, finanční gramotnost, právní oblast, sebeobsluha, rodina, péče o zdraví apod.) 2. Snížení závislosti na sociálních dávkách a azylovém bydlení 3. Prevence patologického jednání mladých dospělých ze sociálně znevýhodněného prostředí 4. Posílení spolupráce s místními samosprávami a dalšími subjekty
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora rozvoje partnerství mezi poskytovateli sociálních služeb, ÚP a podnikatelskou sférou v oblasti zaměstnanosti osob z této cílové skupiny 2. Spolupráce s místními samosprávami a dalšími subjekty v oblasti bydlení 3. Iniciace a podpora projektů na realizaci specifických sociálních služeb a programů zaměstnanosti 4. Iniciace odborných seminářů a stáží – výměna informací a zkušeností 5. Rozvoj spolupráce se školskými a vzdělávacími subjekty pro zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce této cílové skupiny
Předpokládání realizátorů a partnerů opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, Olomoucký kraj, Agentura sociálního začleňování, úřady práce, podnikatelé, obce, mikroregiony a další subjekty
Časový horizont	2011–2014 Průběžné naplňování aktivit
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	MPSV, ESF, úřady práce, Úřad vlády ČR, Olomoucký kraj, podnikatelské subjekty, obce
Hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy	– Počet nově registrovaných sociálních služeb – Počet realizovaných seminářů – Počet předložených projektů

Cíl 5	Podpora a rozvoj služeb a programů zaměřených na řešení problematiky zaměstnání a bydlení osob ohrožených sociálním vyloučením a osob sociálně vyloučených
Opatření 5.1	Podpora vzniku aktivit směřujících k osvojení pracovních návyků osob sociálně vyloučených
Charakteristika opatření	Opatření směřuje ke zlepšení šancí osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučeným k získání a udržení zaměstnání vytvořením programů s motivačními prvky ve spolupráci s potenciálními zaměstnavateli, úřady práce a dalšími spolupracujícími subjekty
Předpokládaný dopad opatření	1. Zvýšení kapacit, které jsou určeny pro nácvik a udržení pracovních návyků 2. Zvýšení příležitostí pracovního uplatnění osob sociálně vyloučených v pracovním procesu 3. Dostupná a odborná konzultační podpora zaměstnavatelů
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	1. Podpora subjektů zajišťujících tréninkové pracovní programy 2. Podpora subjektů, které zajišťují veřejnou službu, nabízejí možnost výkonu OPP, probačních programů, VPP a dobrovolnické služby 3. Cílená (finanční a konzultační) podpora komplexních programů sociální rehabilitace 4. Zřízení poradenských a konzultačních míst v rámci Olomouckého kraje, které poskytují odborné poradenství v oblasti podporovaného zaměstnávání a sociálního podnikání (zaměřené na získání zdrojů a udržitelnost takto vytvořených pracovních míst)
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Olomoucký kraj, poskytovatelé sociálních služeb, agentury podporovaného zaměstnávání, realizátor projektu, úřady práce, zaměstnavatelé a další subjekty, obce
Časový horizont	2011–2014 – aktivity 1, 2, 3 2012–2014 – aktivita 4
Předpokládané finanční náklady	Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, Evropské fondy, úřad práce, MPSV, obce, MV
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet podpořených programů a aktivit – Počet vzniklých programů a aktivit – Počet poradenských a konzultačních míst
Opatření 5.2	Podpora odborné diskuse a vzdělávání v oblasti inovativních programů zaměřených na osvojení pracovních návyků a bydlení osob sociálně vyloučených
Charakteristika opatření	Opatření směřuje k podpoře odborné diskuse a k předávání zkušeností formou: – sdílení informací a předávání dobré praxe v regionu (konference, semináře, stáže, kolokvia apod.) – doporučené vzdělávání zaměřené zejména na změny legislativy a popř. úskalí spojené s těmito změnami – aktivní dialog s profesními střešními organizacemi, které řeší problematiku zaměstnání a bydlení cílové skupiny
Předpokládaný dopad opatření	Příprava systémových řešení pro udržení nově vzniklých pracovních míst v regionu, zvýšení kvality odbornosti poskytovatelů soc. služeb, odborná podpora subjektů, které napomáhají k osvojení pracovních návyků cílové skupiny a možnostem bydlení
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	1. Zajištění konferencí zaměřených na přenos dobré praxe v regionu, v ČR a zemích EU v oblasti zaměstnání cílové skupiny a bydlení 2. Podpora stáží a výměnných programů pro realizátory projektů zaměřených na osvojení pracovních návyků cílové skupiny a na problematiku sociálního bydlení 3. Zprostředkování nabídky vzdělávacích aktivit zaměřených na zaměstnávání cílové skupiny a na bydlení 4. Spolupráce resp. dialog s profesními střešními organizacemi Zajištění popř. zprostředkování konzultační služby pro realizátory projektů zaměřených na vznik zejména nových pracovních míst zaměřených na cílovou skupinu a vznik nových nebo rozšíření stávajících kapacit sociálního bydlení
Předpokládání realizátoři a partneři opatření	Poskytovatelé sociálních služeb, Olomoucký kraj, Agentura sociálního začleňování, úřady práce, podnikatelé, obce, mikroregiony a další subjekty
Časový horizont	2011–2013 aktivity 1, 2 2011–2014 aktivity 3, 4
Předpokládané finanční náklady	100 000 Kč – Konference Dle předložených projektů
Finanční zdroje	Olomoucký kraj, ESF, obce, nadace
Hodnotící indikátory/předpokládané výstupy	– Počet zrealizovaných konferencí – Počet podpořených nebo zrealizovaných stáží a výměnných programů – Počet zprostředkovaných vzdělávacích aktivit – Počet konzultačních míst

8 Finanční zajištění sociálních služeb

8.1 Financování sociálních služeb v ČR

8.2 Financování sociálních služeb v Olomouckém kraji

8.2.1 Dotace ze státního rozpočtu v Olomouckém kraji

8.2.2 Dotace z rozpočtu kraje

8.2.3 Individuální projekty Olomouckého kraje

8.2.3.1 Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji

8.2.3.2 Zajištění integrace příslušníků romských komunit

Následující text si klade za cíl poskytnout přehled o zdrojích financování sociálních služeb, a to jak v rámci systému financování sociálních služeb v ČR, tak v Olomouckém kraji.

8.1 Financování sociálních služeb v ČR

Do konce roku 2006 existoval systém financování sociálních služeb, který byl založen především na poskytování účelově určených finančních prostředků ze státního rozpočtu. Tyto zdroje byly přerozdělovány prostřednictvím rozpočtů krajů nebo obcí k poskytovateli sociálních služeb. Jednalo se o dotaci na lůžko, dotaci na výkon zřizovatelských funkcí a účelově určenou neinvestiční dotaci. Všechny tyto prostředky byly určeny k zabezpečení financování provozních nákladů poskytovaných sociálních služeb.

S účinností zákona o sociálních službách došlo k zásadním změnám celého systému sociálních služeb, včetně systému financování.

Cílem zavedení nového systému financování bylo odstranit rozdíly ve financování organizací zřizovaných kraji, obcemi a nestátními neziskovými organizacemi, a to uplatňováním jednotného přístupu vůči všem registrovaným poskytovatelům sociálních služeb. Další změnou ve financování sociálních služeb bylo zavedení příspěvku na péči a jeho vazba na úhradu některých druhů sociálních služeb. Příspěvek na péči je přiznáván občanům závislým na pomoci jiné fyzické osoby, a to ve výši odpovídající stupni jejich závislosti, k zajištění potřebné pomoci.

Financování sociálních služeb je v České republice založeno na principu vícezdrojového financování – je postaveno na třech základních pilířích, kterými jsou státní rozpočet ČR, zřizovatel a uživatelé sociálních služeb. Nejvýznamnějším z těchto finančních zdrojů je účelová dotace ze státního rozpočtu, která je poskytovatelům sociálních služeb přerozdělována prostřednictvím kraje. Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb, a to registrovaným poskytovatelům sociálních služeb, jejichž služby jsou v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje.

Kromě výše uvedených zdrojů financování sociálních služeb je možno získat finanční prostředky např. ze:

- strukturálních fondů EU,
- sbírek,
- fondů a nadací,
- z úhrad od zdravotních pojišťoven za vykázané zdravotní výkony u některých druhů poskytovaných služeb, kterými je hrazena poskytovaná zdravotní, ošetrovatelská a rehabilitační péče na základě předpisu ošetřujícího lékaře,
- z rozpočtů obcí a krajů atp.

MPSV i nadále rozhoduje o nejvyšším objemu finančních prostředků pro zajišťování sociálních služeb. Od roku 2012 by mělo dojít na základě zákona o sociálních službách k decentralizaci dotačního systému na krajskou úroveň – kraje by měly být odpovědné za přerozdělování dotací poskytovatelům sociálních služeb a za zajištění dostupnosti sociálních služeb na svém území.

8.2 Financování sociálních služeb v Olomouckém kraji

8.2.1 Dotace ze státního rozpočtu v Olomouckém kraji

V roce 2009 obdržel Olomoucký kraj v rámci dotačního řízení MPSV na **poskytování sociálních služeb 583 954 tis. Kč** z požadované částky 855 456 tis. Kč, což je 68,26% z požadované částky. V roce 2010 obdržel Olomoucký kraj v rámci do-

tačního řízení MPSV na **poskytování sociálních služeb 539 481 tis. Kč** z požadované částky 809 410 tis. Kč, což je 66,65% z požadované částky. Vývoj dotací určených na poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji od roku 2007 jsou uvedeny v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Vývoj dotací určených na poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji od roku 2007

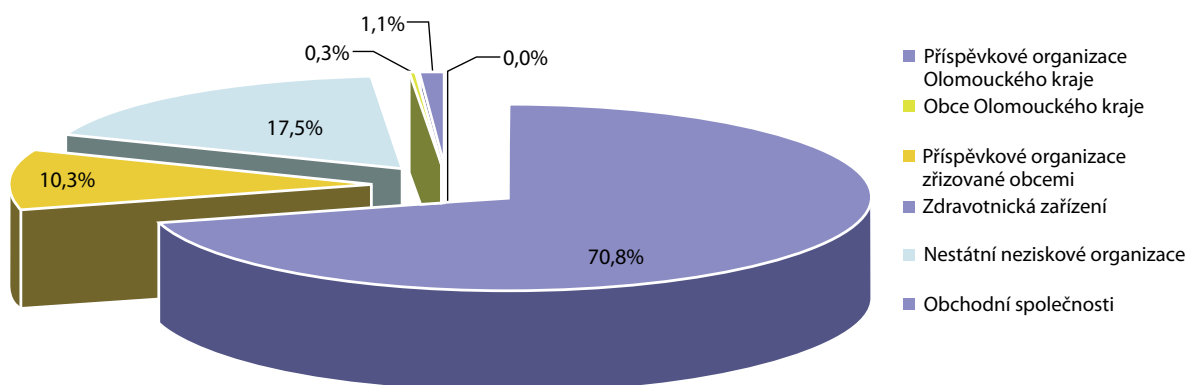
Rok	Požadovaná dotace v Kč	Přiznaná dotace v Kč	Podíl přiznané dotace k požadavku v %
2007	827 048 328	566 124 000	68,45
2008	769 354 642	614 489 233	79,87
2009	855 456 223	583 953 819	68,26
2010	809 410 216	539 481 000	66,65

Údaje uvedené v tabulce dokazují, že se stále snižuje objem finančních prostředků na poskytování sociálních služeb ze státního rozpočtu ČR a v souvislosti s tím i výše dotace pro Olomoucký kraj. Tato situace predikuje potřebu úpravy, případně změny způsobu financování sociálních služeb – v období recese, prudkém zvyšování schodku státního rozpočtu a tlaku na jednotlivá ministerstva k úsporám v kapitolách svých rozpočtů lze předpokládat značné škrty v objemu finančních prostředků pro dotační systém dofinancování sociálních služeb, a s tím související prohlubující se problémy s finančním zajištěním jejich činností.

Je zřejmé, že takto nastavený systém financování si vynucuje postupné zvyšování podílu finančního zajištění z veřejných rozpočtů obcí a zejména krajů, aniž by závazek pro ně vyplývající ze zákona byl v příjmech jejich rozpočtů kompenzován. Podíl na celkové dotaci poskytovatelům sociálních služeb dle právních forem v jednotlivých letech uvádí grafy č. 21 až 24.

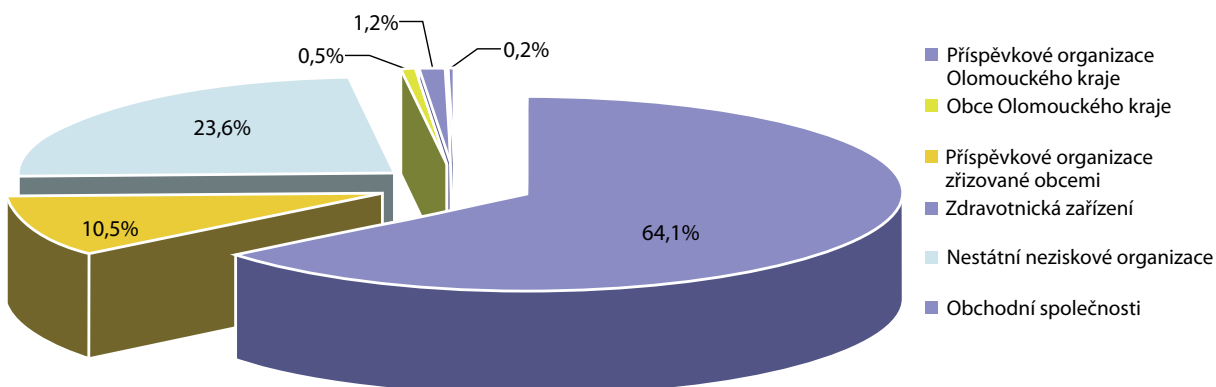
Graf č. 21: Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2007

Dotace MPSV ČR program A – Olomoucký kraj r. 2007

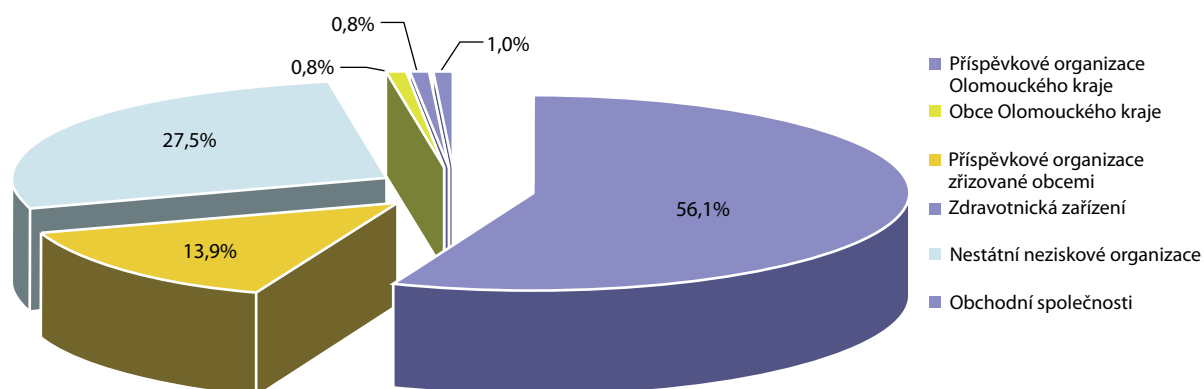
Graf č. 22: Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2008

Dotace MPSV ČR program A – Olomoucký kraj r. 2008

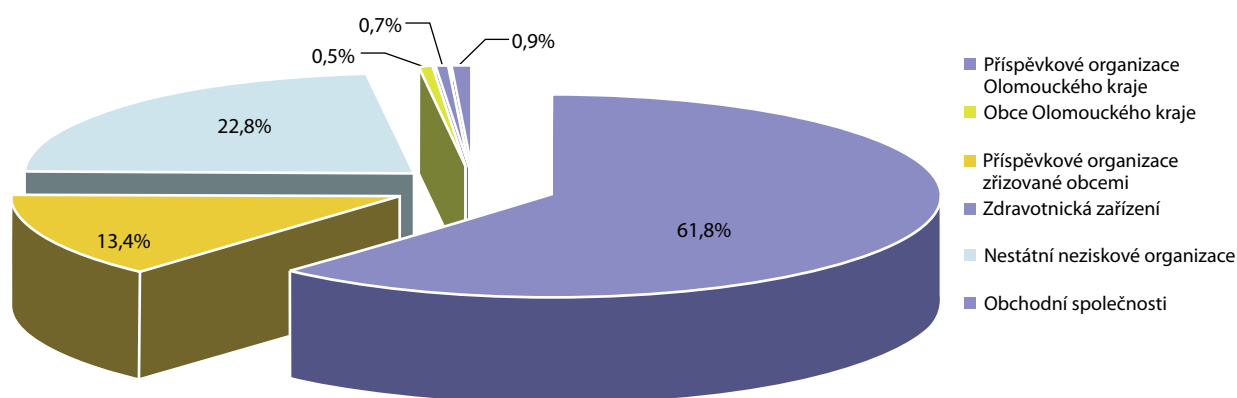
Graf č. 23: Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2009

Dotace MPSV ČR program A – Olomoucký kraj r. 2009

Graf č. 24: Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2010

Dotace MPSV ČR program A – Olomoucký kraj r. 2010

8.2.2 Dotace z rozpočtu kraje

Olomoucký kraj finančně podporuje ze svého rozpočtu organizace působící ve veřejném zájmu – poskytovatele sociálních služeb a organizace provozující veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v oblasti sociálních služeb a humanitární pomoci, a to formou „**Neinvestičních finančních příspěvků do výše 25 tisíc Kč**“ a „**Významných projektů**“, které jsou vyhlašovány každoročně.

Přehled prostředků poskytnutých Olomouckým krajem v rámci **neinvestičních finančních příspěvků do výše 25 tis. Kč** a významných projektů je uveden v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14 Přehled prostředků poskytnutých Olomouckým krajem v rámci **neinvestičních finančních příspěvků do výše 25 tisíc Kč** a významných projektů

Rok	Finanční příspěvky do výše 25 tis. Kč (v Kč)	Významné projekty (v Kč)
2009	1 110 100	850 000
2010	1 654 790	2 250 000

Objem finančních prostředků, kterými byly podpořeny nestátní neziskové organizace, se meziročně zvýšil u finančních příspěvků do výše 25 tis. Kč o 544 690 Kč a u významných projektů o 1 400 000 Kč.

Vedle výše uvedených finančních příspěvků vyhlašuje Olomoucký kraj grantové programy orientované na podporu oblastí se sociálním zaměřením. V roce 2010 byl vyhlášen dotační program „**Podpora aktivit zaměřených na sociální**

začleňování pro rok 2010". V rámci tohoto dotačního programu bylo nestátním neziskovým organizacím přiznáno celkem 3 250 000 Kč. Oblasti podpory byly:

- a) Podpora prevence kriminality – sociální prevence
- b) Podpora integrace romských komunit
- c) Podpora aktivit pro seniory, osoby se zdravotním postižením a podpora prarodinných aktivit

Podíl finančních prostředků, kterými byly podpořeny jednotlivé oblasti podpory, jsou shrnuty v tabulce č. 15.

Tabulka č. 15: Podíl finančních prostředků, kterými byly podpořeny jednotlivé oblasti podpory

Oblasti podpory	Výše podpory (v Kč)
A. Podpora prevence kriminality – sociální prevence	1 000 000
B. Podpora integrace romských komunit	1 000 000
C. Podpora aktivit pro seniory, osoby se zdravotním postižením a podpora prarodinných aktivit	1 250 000

Další podporou organizací provozujících veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v oblasti sociálních služeb a humanitární pomoci byly dotační programy „Podpora zaměstnanosti absolventů vysokých škol“ a „Plán Olomouckého kraje na zmírnění dopadů hospodářské krize v oblasti vzdělávání/rekvalifikace zaměstnanců na roky 2009–2010“.

Plán Olomouckého kraje na zmírnění dopadů hospodářské krize v oblasti vzdělávání/rekvalifikace zaměstnanců na roky 2009–2010 byl dotován částkou 631 181 Kč.

Na dotační program Podpora zaměstnanosti absolventů vysokých škol bylo vyčleněno 149 145 Kč.

8.2.3 Individuální projekty Olomouckého kraje

Olomoucký kraj využil možnosti čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. Individuálním projektem „Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji“ financuje vybrané sociální služby sociální prevence a projektem „Zajištění integrace příslušníků romských komunit“ zvyšuje dostupnost služeb terénní programy v sociálně vyloučených lokalitách.

8.2.3.1 Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji

V rámci Výzvy pro kraje pro předkládání Individuálních projektů v oblasti podpory 3.1 – Podpora sociální integrace a sociálních služeb předložil Olomoucký kraj do Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost projekt „Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji“.

Dne 25. 9. 2008 Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo Rozhodnutí poskytnutí dotace. **Celková výše dotace činí 323 031 949 Kč.** Podíl jednotlivých zdrojů na celkových výdajích je uveden v tabulce č. 16.

Tabulka č. 16: Podíl jednotlivých zdrojů na celkových výdajích

Zdroje financování	Částka v Kč	Podíl na celkových výdajích (v %)
Celkové veřejné výdaje	323 031 949	100
Z toho:		
Prostředky z Evropského sociálního fondu	274 577 156	85
Prostředky ze státního rozpočtu	48 454 792	15
Prostředky Olomouckého kraje	0,00	0

Projekt se zaměřuje na podporu poskytování **12 druhů služeb sociální prevence** poskytovaných ve smyslu zákona o sociálních službách:

- Azylové domy pro osamělé rodiče s dětmi
- Azylové domy pro muže a ženy
- Domy na půl cesty
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- Nízkoprahová denní centra
- Intervenční centra
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Terénní programy

- Sociální rehabilitace
- Sociálně terapeutické dílny
- Podpora samostatného bydlení
- Raná péče

Cílem projektu je napomoci osobám ohroženým sociálním vyloučením a osobám sociálně vyloučeným plně se zapojit do ekonomického, sociálního a kulturního života společnosti. Zejména jim umožnit návrat či vstup na trh práce, udržení se na trhu práce, případně jim umožnit přístup ke službám, které návrat či vstup na trh práce umožňují. Projekt nastavuje víceleté financování sociálních služeb a jeho druhotným, avšak velmi významným účinkem, je posílení komunikace mezi krajem a poskytovateli sociálních služeb. Kraj tak bude mít možnost nejen zajistit propojenost sociálních služeb s potřebami uživatelů v různých regionech, ale také podpořit vznik nových služeb dle aktuální situace (potřeb).

Realizace projektu probíhá v časovém rozmezí od 1. 10. 2008 do 30. 9. 2012 a je rozdělena na dvě etapy. První etapa poskytování sociálních služeb probíhá od 1. 5. 2009 do 31. 12. 2010, druhá od 1. 1. 2011 do 31. 7. 2012. Projekt zajišťuje Odbor investic a evropských programů ve spolupráci s Odborem sociálních věcí. **Výběr poskytovatelů sociálních služeb je zcela podřízen intencím zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“).

Ke konci roku 2009 bylo pro první etapu realizace projektu uzavřeno 58 smluv mezi Olomouckým krajem a poskytovateli sociálních služeb, kteří mají zaregistrovanou sociální službu sociální prevence podle zákona o sociálních službách a uspěli ve veřejné soutěži. Smlouvy v celkové hodnotě 98 mil. Kč byly uzavřeny do konce roku 2010.

Pro druhou etapu realizace projektu vyhlásil Olomoucký kraj v srpnu 2010 nová výběrová řízení na zajištění poskytování sociálních služeb v celkovém objemu 186 688 000 Kč. Administrace výběrových řízení je v souladu se zákonem o veřejných zakázkách.

8.2.3.2 Zajištění integrace příslušníků romských komunit

V rámci Výzvy pro kraje pro předkládání Individuálních projektů v oblasti podpory 3.2 – Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit předložil Olomoucký kraj do Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost projektovou žádost „**Zajištění integrace příslušníků romských komunit**“.

Dne 25. 10. 2010 Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo Rozhodnutí o poskytnutí dotace. **Celková výše dotace činí 19 089 700 Kč.**

Tabulka č. 17: Podíl jednotlivých zdrojů na celkových výdajích

Zdroje financování	Částka v Kč	Podíl na celkových výdajích (v %)
Celkové veřejné výdaje	19 089 700	100
Z toho:		
Prostředky z Evropského sociálního fondu	16 226 245	85
Prostředky ze státního rozpočtu	2 863 455	15
Prostředky Olomouckého kraje	0,00	0

Projekt se zaměřuje na podporu poskytování sociální služby terénní programy ve smyslu zákona o sociálních službách. Hlavní cíle projektu:

1. *Integrace osob ohrožených sociálním vyloučením do společnosti a na otevřený trh práce, prevence sociálního vyloučení a to zejména v oblasti prevence ztráty bydlení, předluženosti, tedy bariér, které znesnadňují významně vstup na trh práce, ale i vzdělávání dětí.*
2. *Zajištění dostupnosti terénních programů ve vymezených lokalitách Olomouckého kraje s vysokým počtem osob ohrožených sociálním vyloučením v návaznosti na potřeby identifikované v komunitních plánech a strategii rozvoje sociálních služeb kraje. Jedná se o zajištění sociální služby zejména v lokalitách, kde doposud nepůsobí žádný poskytovatel pro tuto cílovou skupinu, případně působí s velmi omezenou nabídkou služeb pro občany, zejména rodiny s dětmi, které migrují v rámci kraje, zdržují se v komerčních ubytovnách apod.*

Realizace projektu probíhá v časovém rozmezí od 1. 10. 2010 do 30. 9. 2013. Realizaci projektu zajišťuje Odbor investic a evropských programů ve spolupráci s Odborem sociálních věcí.

Výběr poskytovatelů sociálních služeb je zcela podřízen intencím zákona o veřejných zakázkách.

Olomoucký kraj vyhlásil v říjnu 2010 výběrová řízení na zajištění integrace příslušníků romských komunit v předpokládané celkové hodnotě 15.000.000 Kč, další výběrové řízení na evaluaci projektu v předpokládané hodnotě 3.000.000 Kč je plánováno. Administrace výběrových řízení je v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. **S vítěznými uchazeči budou uzavřeny Smlouvy o zajištění sociálních služeb – terénní programy a mobilní tým na období 1. 1. 2011–31. 7. 2013.**

Závěr

 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 je zásadním strategickým dokumentem pro oblast poskytování a rozvoje sociálních služeb v kraji. Orientuje se na nastavení sítě sociálních služeb v kraji v souladu s § 95 odst. a) zákona o sociálních službách, ve kterém je zakotvena povinnost kraje zajistit potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území. Ve spolupráci s uživateli, poskytovateli a zřizovateli sociálních služeb je zjišťována potřebnost druhů a forem sociálních služeb v návaznosti na demografickou strukturu obyvatelstva a územní vymezení. Spektrum sociálních služeb, které je takto identifikováno jako nezbytné, je následně podporováno z veřejných zdrojů. Současně kraj podporuje vznik sociálních služeb, které na jeho území nejsou dostupné, případně jsou poskytovány v nedostatečném rozsahu.

Střednědobý plán přináší řadu opatření, která reagují na zjištěné nedostatky a slabá místa v oblasti poskytování sociálních služeb na území Olomouckého kraje. Řada těchto opatření je rámcového charakteru a jejich realizace je podmínkou dobrého fungování celé sítě sociálních služeb. Jedním z nejpálčivějších a ve své podstatě nekomplexnějších problémů je ta skutečnost, že v praxi chybí dostatečné množství finančních prostředků na zajištění financování nákladů souvisejících s poskytováním sociálních služeb.

Proces střednědobého plánování je procesem dynamickým, neustále se vyvíjejícím, proto i dokumenty, jež se jej snaží reflektovat, musí být pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014 je otevřený dokument, který bude podléhat pravidelnému sledování a vyhodnocování, neboť vyhodnocování je základním nástrojem pro ověření shody mezi plánem a jeho skutečnou realizací. Poznatky a informace získané v rámci vyhodnocování budou důležitým podkladem pro budoucí rozhodování a pro zlepšení opakujících se činností. Aby nastavení sítě sociálních služeb v Olomouckém kraji bylo opravdu efektivní a síť odpovídala potřebám osob v nepříznivé sociální situaci, je třeba v procesu plánování rozvoje sociálních služeb na území Olomouckého kraje pokračovat a dále rozvíjet to, co bylo započato. I nadále bude proto metoda komunitního plánování Olomouckým krajem podporována a věříme, že s její pomocí bude vybudován spolehlivý, efektivní a přístupný systém sociálních služeb v Olomouckém kraji, který bude přinášet jistotu nejen uživatelům, ale rovněž poskytovatelům i zřizovatelům sociálních služeb.

Seznam použitých zkratek

CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČSÚ	Český statistický úřad
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
GIS	Geografický informační systém
IOP	Integrovaný operační program
IP OK	Individuální projekt Olomouckého kraje
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KÚOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MAS	Místní akční skupina
MC	Mateřská centra
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NAP	Národní akční plán (transformace a sjednocení systému péče o ohrožené děti)
NDZ	Nízkoprahové detoxikační zařízení
NNO	Nestátní nezisková organizace
NROZP	Národní rada osob se zdravotním postižením
NUTS II	Územní statistická jednotka – v ČR regiony soudržnosti
ORP	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
PAS	Poruchy autistického spektra
PnP	Příspěvek na péči
PS	Pracovní skupiny
PSPRSS	Pracovní skupina pro rozvoj sociálních služeb
p.o.	Příspěvková organizace
RC	Rodinná centra
RMT	Realizačně manažerský tým
ROK	Rada Olomouckého kraje
ROP	Regionální operační program
RVKPP	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
SAS	Sociálně aktivizační služby
Sb.	Sbírky zákonů
UZ	Usnesení zastupitelstva
ZOK	Zastupitelstvo Olomouckého kraje
ZP	Zdravotně postižený

Seznam grafů a tabulek

Grafy

Graf č. 1	Informovanost o sociálních službách
Graf č. 2	Zdroje informací o sociálních službách
Graf č. 3	Spokojenost s šířkou nabídky sociálních služeb v regionu
Graf č. 4	Forma poskytované služby
Graf č. 5	Druh poskytované služby
Graf č. 6	Působnost služeb obvyklá (území, z něhož je převážná část uživatelů)
Graf č. 7	Všechny chybějící služby pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb
Graf č. 8	Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb
Graf č. 9	Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb
Graf č. 10	Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb
Graf č. 11	Vývoj počtu obyvatel Olomouckého kraje v důchodovém věku (60+) – časové řady
Graf č. 12	Prognóza vývoje odhadu počtu uživatelů – senioři (lineární trend)
Graf č. 13	Nejčastěji využívané sociální služby
Graf č. 14	Preferovaný druh pomoci
Graf č. 15	Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby v krizi
Graf č. 16	Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby v krizi z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb
Graf č. 17	Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby ohrožené návykovým jednáním
Graf č. 18	Hodnocení charakteristik sociálních služeb jejich uživateli a u poskytovatelů odhad spokojenosti uživatelů sociálních služeb
Graf č. 19	Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu osoby sociálně vyloučené, resp. ohrožené sociálním vyloučením
Graf č. 20	Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby sociálně vyloučené resp. ohrožené sociálním vyloučením z pohledu uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb
Graf č. 21	Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2007
Graf č. 22	Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2008
Graf č. 23	Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2009
Graf č. 24	Dotace MPSV program A pro Olomoucký kraj, rok 2010

Tabulky

Tabulka č. 1	Počet obyvatel v Olomouckém kraji a jeho okresech v 1.–4. čtvrtletí 2009
Tabulka č. 2	Věkového složení obyvatelstva Olomouckého kraje k 31. 12. 2009
Tabulka č. 3	Územní a časová působnost obecních komunitních plánů
Tabulka č. 4	Aktivity střednědobého plánování
Tabulka č. 5	Počet poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých okresech Olomouckého kraje dle jejich druhu
Tabulka č. 6	Přehled právních forem poskytovatelů a počtů služeb, které poskytují
Tabulka č. 7	Nejčastěji využívané sociální služby
Tabulka č. 8	Sociální služby vyžadované poskytovateli sociálních služeb podle ORP Olomouckého kraje pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina
Tabulka č. 9	Počet seniorů na území Olomouckého kraje v členění OÚ ORP – časové řady
Tabulka č. 10	Vývoj počtu uživatelů
Tabulka č. 11	Údaje o cílové skupině cizinci za Olomoucký kraj (stav k 31. 12. 2009)
Tabulka č. 12	Chybějící služby pro cílovou skupinu osoby v krizi vyžadované uživateli sociálních služeb, zadavateli a poskytovateli
Tabulka č. 13	Vývoj dotací určených na poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji od roku 2007
Tabulka č. 14	Přehled prostředků poskytnutých Olomouckým krajem v rámci neinvestičních finančních příspěvků do výše 25 tisíc Kč a významných projektů
Tabulka č. 15	Podíl finančních prostředků, kterými byly podpořeny jednotlivé oblasti podpory
Tabulka č. 16	Podíl jednotlivých zdrojů na celkových výdajích
Tabulka č. 17	Podíl jednotlivých zdrojů na celkových výdajích

Přílohy

Příloha č. 1:

Odkazy na webové stránky jednotlivých komunitních plánů

Příloha č. 2:

- a) Seznam poskytovatelů sociálních služeb působících v jednotlivých okresech Olomouckého kraje
- b) Seznam poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Příloha č. 3:

- a) Seznam členů pracovních skupin
- b) Seznam členů Realizačně manažerského týmu
- c) Seznam členů Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb Olomouckého kraje

Příloha č. 1

Odkazy na webové stránky jednotlivých komunitních plánů:

Komunitní plánování sociálních služeb ve městě Šumperk na období let 2007–2015 http://www.kpss-ok.cz/_data/1183019452_94.pdf

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Přerově pro období let 2007–2010 <http://www.mu-prerov.cz/clanek.php?cl=2296&cat=323>

2. Rámcový komunitní plán sociálních služeb v Olomouci na období let 2010–2012 www.olomouc.eu/kpss/

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Hranic na období let 2007–2010 www.mesto-hranice.cz

Komunitní plán sociálních služeb na Uničovsku 2010–2015 <http://www.unicov.cz>

Komunitní plán sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenícku pro roky 2011–2013 http://www.kpss-ok.cz/_data/1186399840_01.doc

Komunitní plán sociálních služeb na Mohelnicku 2007–2009 www.mu-mohelnice.cz

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Lipnicku pro období let 2007–2011 <http://www.mesto-lipnik.cz/index.php?name=PagEd&topictoview=143>

Komunitní plán sociálních služeb Litovelska na období let 2010–2014 <http://www.litovel.eu/mestsky-urad/komunit-plan/>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Šternberska na období let 2008–2010 http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=mests-y-urad&kategorie_2=struktura&kategorie_3=odbor-socialnich-veci

Komunitní plán sociálních a navazujících služeb na období 2008–2012 pro území 18 obcí MAS Záhohří-Bečva (z mikroregionů Pobečví, Záhohří-Helfštýn a Lipensko) <http://www.maszahoribecva.cz/file.php?nid=3430&oid=917347>

1. komunitní plán sociálních a navazujících služeb Mikroregionu Zábřežsko na léta 2008–2010 <http://www.kp-zabrezsko.cz/soubory/komplan.pdf>

Komunitní plán sociálních služeb Konicka na období let 2008–2011 http://www.kpsskonicka.cz/texty/Komunitni_plan_+I.doc

Komunitní plán města Kojetína na období let 2008–2011 <http://www.kojetin.cz/kpss/index.php?page=harmonogram>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Prostějov na období let 2010–2013 <http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestsky-urad/struktura-uradu/odbor-socialnich-veci/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/dokumenty/>

Příloha č. 2

a) Seznam poskytovatelů sociálních služeb působících v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Poskytovatelé sociálních služeb v Olomouckém kraji

(dle druhu sociální služby podle zákona o sociálních službách a počtu poskytovatelů v jednotlivých okresech Olomouckého kraje)

Okres	Jeseník	Šumperk	Olomouc	Prostějov	Přerov
§ 37 Odborné sociální poradenství	5	11	23	11	11
§ 39 Osobní asistence	1	4	5	2	3
§ 40 Pečovatelská služba	5	6	9	4	8
§ 41 Tísňová péče	–	–	–	–	–
§ 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	–	2	3	2	2
§ 43 Podpora samostatného bydlení	–	1	2	–	–
§ 44 Odlehčovací služby	–	3	1	–	–
§ 45 Centra denních služeb	–	2	2	–	3
§ 46 Denní stacionáře	1	3	5	3	2
§ 47 Týdenní stacionáře	1	1	1	–	–
§ 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1	1	3	2	4
§ 49 Domovy pro seniory	5	5	7	8	6
§ 50 Domovy se zvláštním režimem	–	5	–	1	3
§ 51 Chráněné bydlení	2	4	3	–	–
§ 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	–	1	2	1	1
§ 54 Raná péče	–	–	3	–	–
§ 55 Telefonická krizová pomoc	–	1	4	–	–
§ 56 Tlumočnické služby	1	1	1	1	2
§ 57 Azylové domy	2	4	6	3	3
§ 58 Domy na půl cesty	2	1	–	1	–
§ 59 Kontaktní centra	1	1	1	1	1
§ 60 Krizová pomoc	–	1	2	–	–
§ 60a Intervenční centra	–	–	2	–	–
§ 61 Nízkoprahová denní centra	1	1	1	1	1
§ 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3	5	7	2	4
§ 63 Noclehárny	1	1	2	1	3
§ 64 Služby následné péče	1	1	2	1	1
§ 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1	3	11	2	3
§ 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1	6	11	4	7
§ 67 Sociálně terapeutické dílny	2	–	1	–	1
§ 68 Terapeutické komunity	1	–	1	1	1
§ 69 Terénní programy	3	4	5	3	3
§ 70 Sociální rehabilitace	2	6	8	4	5

Zdroj: veřejný Registr poskytovatelů sociálních služeb k 1. 11. 2010

b) Seznam poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Sociální služby poskytované v Olomouckém kraji

(dle druhu sociální služby podle zákona o sociálních službách v jednotlivých okresech Olomouckého kraje)

Okres	Jeseník	Šumperk	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj
§ 37 Odborné sociální poradenství	4	8	21	6	8	47
§39 Osobní asistence	1	3	4	1	3	12
§ 40 Pečovatelská služba	5	6	11	4	9	35
§ 41 Tísňová péče	–	–	–	–	–	–
§ 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	–	–	1	–	–	1
§ 43 Podpora samostatného bydlení	–	1	2	–	–	3
§ 44 Odlehčovací služby	–	3	1	–	–	4
§ 45 Centra denních služeb	–	2	2	–	3	7
§ 46 Denní stacionáře	1	4	7	3	2	17
§ 47 Týdenní stacionáře	1	1	1	–	–	3
§ 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1	1	3	2	4	11
§ 49 Domovy pro seniory	6	5	7	8	6	32
§ 50 Domovy se zvláštním režimem	–	4	–	1	3	8
§ 51 Chráněné bydlení	2	5	3	–	–	10
§ 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	–	1	2	1	1	5
§ 54 Raná péče	–	–	3	–	–	3
§ 55 Telefonická krizová pomoc	–	–	2	–	–	2
§ 56 Tlumočnické služby	–	–	1	–	1	2
§ 57 Azylové domy	3	4	8	1	3	19
§ 58 Domy na půl cesty	2	1	–	1	–	4
§ 59 Kontaktní centra	1	1	1	1	1	5
§ 60 Krizová pomoc	–	1	2	–	–	3
§ 60a Intervenční centra	–	–	1	–	–	1
§ 61 Nízkoprahová denní centra	1	–	1	1	–	3
§ 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2	3	6	1	4	16
§ 63 Noclehárny	1	1	3	1	2	8
§ 64 Služby následné péče	1	–	1	–	–	2
§ 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1	1	9	1	2	14
§ 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1	4	10	3	5	23
§ 67 Sociálně terapeutické dílny	2	–	1	–	1	4
§ 68 Terapeutické komunity	1	–	–	–	–	1
§ 69 Terénní programy	3	2	6	3	2	16
§ 70 Sociální rehabilitace	2	3	7	1	3	16
Celkem služeb v ORP	42	66	126	40	63	337

Zdroj: veřejný Registr poskytovatelů sociálních služeb k 1. 11. 2010

Příloha č. 3

a) Seznam členů pracovních skupin

PS 1 – Děti, mládež a rodina	PS 2 – Osoby se zdravotním postižením	PS 3 – Senioři	PS 4 – Etnické menšiny a cizinci	PS 5 – Osoby v krizi	PS 6 – Osoby ohrožené návratkovým jednáním	PS 7 – Osoby sociálně vyloučené
Manažer pracovní skupiny Mgr. Pavel Podivínský vedoucí oddělení sociálně právní ochrany	Manažer pracovní skupiny Mgr. Hana Vykýdalová oddělení sociálních služeb	Manažer pracovní skupiny Mgr. Valerie Zatloukalová Navrátilová vedoucí oddělení sociálních služeb	Manažer pracovní skupiny PhDr. Renáta Köttnerová oddělení sociálně právní ochrany	Manažer pracovní skupiny Bc. Michal Poláček oddělení sociálně právní ochrany	Manažer pracovní skupiny Mgr. Zuzana Starostová odbor zdravotnictví	Manažer pracovní skupiny Mgr. Alena Hlochová oddělení sociálně právní ochrany
1. Mgr. Irena Sonntagová Magistrát města Olomouce, odbor sociální pomoci	Mgr. Pavla Matyášová Středisko pro ranou péči Olomouc	PhDr. Karla Boháčková Sociální služby pro seniory Olomouc, p.o.	Mgr. Richard Kořínek Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Olomouc	Bc. Lucie Pospíšilová Sociální služby Šternberk, p.o.	PhDr. Dagmar Krutilová P-centrum Olomouc, o.s.	Lukáš Brzoska, DiS. MěÚ Prostějov, oddělení sociální prevence
2. Mgr. Hana Saitzová Občanské sdružení Olivy	Štěpánka Šimková, DiS. MěÚ Prostějov, oddělení péče o staré a zdravotně postižené občany	Jaromír Dohnal Starosta obce Soběchleby	Lenka Frodlová MěÚ Šumperk, oddělení ekonomické a sociální prevence	Bc. Jan Zaoral Boethelia – Společenský křesťanský pomoci Jeseník	Mgr. Lukáš Carlos Hrubý Sdružení Podaná ruce, o.s.	Jaroslav Derych MěÚ Přerov, odbor sociálních věcí a zdravotnictví
3. Alena Kalinová MěÚ Jeseník, oddělení sociálně právní ochrany	Mgr. Iveta Grofková, Ph.D. Občanské sdružení Spolu Olomouc	PhDr. Jana Kolomazníková Magistrát města Olomouce	Bc. Jana Březinová Charita Olomouc	Alena Stárková Český červený kříž Přerov	Mgr. Ivana Smětalová o.s. Kappa – Help	Bc. Květoslava Dvořáková Azylový dům statutárního města Olomouce
4. Mgr. Darina Skokanová Poradenské centrum sociálních služeb Olomouckého kraje, p.o.	Hana Hanušková Svaz postižených civilizačními chorobami Olomouc	Bc. Blanka Laboňová Centrum sociálních služeb Kojetín	Bc. Petra Pšenicová Sdružení podaná ruce, o.s.	Libuše Michalčíková MěÚ Zábřeh, vedoucí oddělení dávek hmotné nouze	Mgr. Michaela Pačilíková MěÚ Zábřeh, oddělení sociálně právní ochrany dětí	David Jersák Armáda spásy v ČR
5. Mgr. Michaela Schaferová Sdružení Podaná ruce	Mgr. Marcela Lazecká Středisko rané péče TAMTAM Olomouc	Bc. Jana Macková, DiS. Středisko pečovatelské služby Jeseník	Milan Klempár o.s. Kappa – Help Přerov	Mgr. Drahomír Ševčík Středisko sociální prevence Olomouc, p.o.	Mgr. Jana Pavlíčková Pontis, o.p.s., Šumperk	Bc. Jan Kalla Občanské sdružení sociální pomoci Prostějov, Azylový dům
6. Bc. Ludmila Prokešová MěÚ Kojetín, odbor sociálních věcí	Mgr. Milan Langer Spolek trend vozíčkářů Olomouc	Dana Navrátilová Sociální služby Lipník nad Bečvou, p.o.	Robert Sutory MěÚ Hranice, oddělení sociálně-právní ochrany dětí, sociální prevence	Lenka Jořenková Centrum sociálních služeb Uničov, p.o.	Josef Vondřička Darmoděj o.s., K-centrum Jeseník	Mgr. Věra Leona Martinková Arcidiecézní charita Olomouc
7. Soňa Kolářová, DiS. Fond ohrožených dětí – pobočka Zábřeh	Mgr. Hana Mazalová Vincentinum Šternberk, p.o.	PhDr. Věra Palacká Dům pro seniory Soběsuky, p.o.	Mgr. Martin Navrátil, Ph.D. Úřad vlády ČR	Mgr. Jiří Novák PONTIS, o.p.s., Šumperk	Mgr. Gabriela Mahrová Terapeutická komunita Bílá Voda	Petr Marcalík MěÚ Jeseník, oddělení sociální péče
8. Mgr. Robin Brzobohatý Fond ohrožených dětí – pobočka Olomouc	Mgr. Ota Panský Oblastní unie neslyšících Olomouc	Mgr. Jana Procházková Charita Konic	PhDr. Pavla Nachtmannová Magistrát města Olomouce, vedoucí oddělení sociálních služeb a zdravotnictví	PhDr. Vlasta Krošesková Azylový dům statutárního města Olomouc	PhDr. Jarmila Fritscherová Magistrát města Olomouce, odbor sociálních služeb a zdravotnictví	Mgr. Petr Prinz Charita Olomouc
9. Mgr. Simona Dohnalová Středisko sociální prevence Olomouc, p.o.	Jan Příborský Tyflocentrum Olomouc	Ing. Jan Rotter Dům-penzion pro důchodce Jeseník, p.o.	Mgr. Jan Mochťák Centrum podpory integrace cizinců	Mgr. David Dohnal HZS Olomouckého kraje	Bohuslav Rybníček ELIM Hranice	
10. Bc. Pavla Skálová MěÚ Šumperk, vedoucí odboru sociálních věcí	Bc. Pavla Jemelková MěÚ Lipník nad Bečvou, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví	Mgr. Miloslava Šotolová Charita Zábřeh	Mgr. Jiřík Kovalčík MěÚ Jeseník, odbor sociálních věcí a zdravotnictví	Mgr. Richard Kořínek Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Olomouc	Eva Svobodová o.s. Ester	
11. Mgr. Jan Tomiga Církevní dětský domov Emanuel, Stará Ves	Mgr. Stanislav Turek Zahradá 2000, o.s., Jeseník	Ing. Marta Štátná Oblastní charita Přerov	Ing. Abraham Staněk Ester, o.s., Zálesí	Mgr. Petr Prinz Charita Olomouc	Mgr. Jarmila Šagátová Středisko SOS pro vzájemnou pomoc občanů	
12. PaedDr. Božena Sojáková Magistrát města Olomouce, odbor sociálních věcí a zdravotnictví	Mgr. Jan Šenk Nové Zámky – Poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Bc. Lubomír Vraj Dům důchodců a penzion Chválkovice, p.o.	Mgr. Jaroslav Dobeš MěÚ Přerov, odbor sociálních služeb a zdravotnictví		Yvona Wrožynová Boethelia – Společenský křesťanský pomoci Jeseník	
13. Ing. Věra Nedomová Dětský klub Šumperk, o.p.s.		Mgr. Pavlína Kráčmarová o.s. Ecce Homo Šternberk			Jitka Zdražilová Společenský Romů na Moravě	

Přílohy

b) Členové Realizačně manažerského týmu

Jméno	Funkce	Kontakt
1. PhDr. Markéta Čožíková	Vedoucí Realizačně manažerského týmu, vedoucí odboru sociálních věcí	E-mail: m.cozikova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 220
2. Mgr. Pavel Podivínský	Manažer pracovní skupiny č. 1: Děti, mládež a rodina	E-mail: p.podivinsky@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 228
3. Mgr. Hana Vykydalová	Manažer pracovní skupiny č. 2: Osoby se zdravotním postižením	E-mail: h.vykydalova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 677
4. Mgr. Valerie Zatloukalová Navrátilová	Manažerka pracovní skupiny č. 3: Senioři	E-mail: v.zatloukalova.navratilova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 237
5. PhDr. Renáta Köttnerová	Manažerka pracovní skupiny č. 4: Etnické menšiny a cizinci	E-mail: r.kottnerova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 218
6. Bc. Michal Poláček	Manažer pracovní skupiny č. 5: Osoby v krizi	E-mail: m.polacek@krolomoucky.cz Tel: 585 508 604
7. Mgr. Zuzana Starostová	Manažerka pracovní skupiny č. 6: Osoby ohrožené návykovým jednáním	E-mail: z.starostova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 575
8. Mgr. Alena Hlochová	Manažerka pracovní skupiny č. 7: Osoby sociálně vyloučené	E-mail: a.hlochova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 241
9. Bc. Hana Bodnarová	Koordinátor procesu střednědobého plánování	E-mail: h.bodnarova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 566
9. Mgr. Lucie Horáčková	Koordinátor procesu střednědobého plánování	E-mail: l.horackova@kr-olomoucky.cz Tel: 585 508 244

c) Seznam členů Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb Olomouckého kraje

Jméno	Funkce
1. Mgr. Yvona Kubjátová	náměstkyně hejtmána, předsedkyně Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb Olomouckého kraje
2. Mgr. Radovan Rašák	člen Zastupitelstva Olomouckého kraje
3. Ing. Pavel Horák	člen Zastupitelstva Olomouckého kraje
4. Ing. Pavel Sekanina	člen Zastupitelstva Olomouckého kraje
5. RNDr. Alena Rašková	předsedkyně Komise pro rodinu a sociální záležitosti
6. Mgr. Karel Ryjáček	ředitel příspěvkové organizace Olomouckého kraje
7. RNDr. Ladislav Šnevaš	náměstek primátora města Olomouce
8. Ing. Ivo Vykydal	člen Zastupitelstva města Šumperka
9. Mgr. Milan Langer	předseda Olomoucké krajské rady zdravotně postižených, předseda občanského sdružení Spolek Trend vozíčkářů Olomouc, uživatel sociální služby
10. Ing. Jiří Juřena	vedoucí Odboru ekonomického Krajského úřadu Olomouckého kraje
11. PhDr. Markéta Čožíková	vedoucí Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje
12. Mgr. Valerie Zatloukalová Navrátilová	tajemník Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních služeb Olomouckého kraje, vedoucí Oddělení sociálních služeb Krajského úřadu Olomouckého kraje

Název: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011–2014

Vydal: © Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Sestavil: Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje

Grafický design a tisk: STUDIO TRINITY, s. r. o., Dolní Novosadská 65a, 779 00 Olomouc, www.trinity-art.cz

1. Vydání

Olomouc 2011

